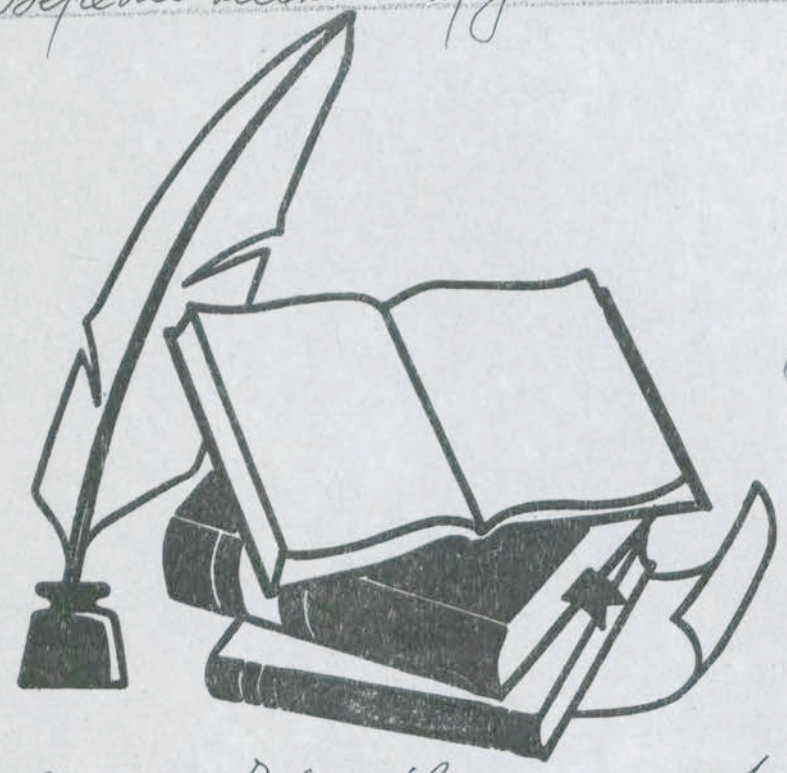

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області
Фонд р-3567 1 65

Архів з бірому
Горьківсько-Бережанська округа ОЗУ

65

Інформативні звіти по Горьківському повітовому ОЗУ
(райони: Горьків, Говени, Засішки, Горьків) за квартали, сер-
пень, вересень-листопад 1947р.

Примітка до додатку до інформативного звіту по [Горьківсь-

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

кого повітового ОЗУ] (райони: Скала-Подільська, Засі-
шки, Горьків) за серпень, вересень 1947р.

Классифікація

Ураховано: 05 листів 1947р.
05 листопада 1947р.
Число сторінок: 8
Число аркушів: 42
Збірками: кошиком

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області
Фонд р-3567 1 65

5.VII.1947 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т
/за місяць червень 1947 р./

Товстенський район:

- 21.V.1947 р. В с. Ворвулинці ввечері 9 більшовиків зробили засідку на горі с. Слексишина. На цю засідку понав підпільник "Арема", де гине на місці. Тіло вбитого забрали більшовики до райцентру.
- 21.V.1947 р. В с. Цапівці опер. Каміньський з 10-ма бійцями зробив ввечері засідку на городах, на яку понали стрільці-підпільники: Тятєва, Омелян і Боян. Всі три згинули від ворожих куль. Тіла вбитих забрали більшовики другого дня в райцентр.
- 22.V.1947 р. В с. Лисівці приїхало 5 більшовиків, які арештували за крадіж селян: Забаригу Петра, Чавроцького Степана та Палагнюк Марію. Арештованих забрали в райцентр на м.г.б.
- 22.V.1947 р. В с. Летяче приїхало 12 більшовиків, які збирали у селян позику. У селян, які не мали грошей, або не хотіли здавати, збирали речі домашнього вжитку, чи худобу. В Репушинській Павлини забрали хатній столик. Худобу звертали доплатити по запланованій сумі.
- 23.V.1947 р. В с. Лисівці кап. Мельничук з 12-ма більшовиками зробив засідку, на яку понали українські повстанці. У висліді були вбиті стрільці: Хвиля і Лук та ранений один, який вирятувася. Тіла вбитих більшовики забрали до райцентру.
- 23.V.1947 р. В с. Летяче участкові м.г.б. Ткачук і Паланець з 20 бійцями перевели ревізію в с. Чижик Миколи, якого важко побили. Від нього забрали коня, кажучи, що його дав Чижиківі його син. Ці ж самі більшовики перевели ревізію ще в декількох селян.
- 23.V.1947 р. В с. Шутроминці приїхали о 10-ій год. ранку більшовики /15 бійців/ між ними були: Ганзіна, Слободянюк, Криворучка та Маціборко Лев. Вони збирали позику, причому знущались над селянами, які не мали грошей, або відмовлялися платити. 78-літньому Бабію Антонові приказали до однієї години заплатити 500 крб. Коли цей не виконав наказу більшовики побили його немилосердно.
- 24.V.1947 р. В с. Цапівці прибуло з напрямку с. Кошилівці 12 більшовиків. Вони перевели сильний грус в с. Падана Василя /західняк - переселенець/. В час ревізії знайшли криївку, де крився стрілець Петро. Тоді закликали двох хлопців, щоби розкопували її. Коли добули вхід до криївки стр. Петро розірвав себе гранатою. Цього ж дня більшовики зловили с. Кольбу Миколу, бывшего голову громади в час німецької окупації. Коли він намагався втекти, його застріляли. Тіла вбитих більшовики забрали до райцентру.
- 25.V.1947 р. В с. Устечко більшовики в числі 12 бійців під командою заст. нач. м.г.б. Шалигіна перевели сильні ревізії в селян: Драбик Михайла, Кукрицького Петра, Базук Марії і Гратчин Петра. В час ревізії валили печі і перекопували долівки та питали за "бандорами". В с. Данилейка Л. та Кравчука М. забрали будівельний матеріал/бляху, дошки/. В с. Данилейка розбили 3 цні пасіки, в с. Горобчук Василя і Александра С. забрали корови за неадачу молока і м'яса.
- 25.V.1947 р. В с. Шутроминці приїхало 20 більшовиків, які пограбували у селян 4 корови за неадачу молока. Маціборко Лев, який був з ними, стріляв за людьми, які втікали перед більшовиками.
- 6.VI.1947 р. В с. Шипівці приїхало 12 більшовиків, які збирали у селян сільськогосподарський реманент до колгоспу, який є в селі. До селянки Боровської Софії зайшли два стрибки, які хотіли перевести в неї ревізію. Коли стрибок відчинив двері від стай-

- ні, тоді стрілець Влодко вистрілив до стрибків, які повтікали. Влодко щасливо відступив.
7. VI. 1947 р. В с. Кошилівці о год. 8 - ій ранку приїхав упов. по контингенті Романенко. Він перевів мітинг в справі здачі молока й м'яса. На мітингу, між іншим, виступав проти укр. повстанців, говорячи: "Ми у вашому селі вже бандитів побити. А ще якихось два, але ми їх не боїмося. Один з них сліпий, другий кривий."
9. VI. 1947 р. Коло с. Устечко, в лісі, 13 більш. під крм. Шадигіна зробили засідку, на яку пошали укр. повстанці - Орїх та З. Від ворожих стрілів Орїх паде вбитий на місці, а З. стає легко ранений та щасливо відступає. Тіло вбитого більш. забрали до району. Ще в селі надрупом знауцалися, стріляли в нього, копали його та били буками.
9. VI. 1947 р. В с. Лисівці приїхало 14 більш., які грабували в селян будівельний матеріал. Крім того пограбували 150 фір дров та відвезли до району.
9. VI. 1947 р. В с. Цапівці о год. 6- ій ранку прийшло 7 більш. Переводили ревізію в гром: Ландяк Йосифа, Ониськів Анни, Лопушняк Анни, Ландяк Марії, Кузь Евдокії, Коляба Анни та Ландяк Антона. В час ревізії били вухомне начиння, розвалювали печі, розбивали двері та перевозували долівки. Нічку прийшов Камінський зі своєю боївкою та арештував Приймак Тетяну і разом з нею відійшов до району.
10. VI. 1947 р. В с. Летяче Паланець з більшовиками переведив трус не в с. Данелейка, в якого знищив кілька днів пасіки.
10. VI. 1947 р. На при сілок Якубівка прийшли більш. під ком. Мельничука. Вони переводили ревізію по господарствах. Стр. Сом, який квартирував на цьому ж хуторі, помітивши більшовиків, почав втікати в наплямі лісу. За втікаючим більшовикий почали стріляти, в наслідок чого Сом став важко ранений. Будучи в безвихідному положенні, дострілюється з пістолі. Тіло вбитого забрано до району. Під час погоні був ранений один більшовик.
10. VI. 1947 р. В лісі, коло с. Шутроминці, пастух стрінув озброєного більшовицького розвідчика, який розпитував його про укр. повстанців.
12. VI. 1947 р. В с. Цапівці Романенко з 12-ма більшовиками пограбував у селян 10 фір дров. Цього ж дня Камінський з бійцями перевів ревізію в Західняка - переселенця Яцули Степана, в якого забрали 24 штуки яець.
12. VI. 1947 р. В лісі коло с. Летяче більшовики під ком. Паланця^В кидали гранати до старої кривки, відтак прийшли до села та грабували в селян хліб, молоко, яйця, даючи притому: "Ви куркулі, не хочете давати навісти, а бандитам даєте." Пополудні приїхали з райцентру та заарештували селянку Данилейку Єлисавету.
12. VI. 1947 р. В с. Устечко Шадигін та Нікацін з 12 - ма більшовиками арештували Якубовську Ксеньку і Коронецького Семена, перевівши в них ревізію. Арештованих забрали до району, свідки передано їх до м. Чортків.
13. VI. 1947 р. В с. Летяче боївка Паланця перевела ревізію в Данилейка Л. і Багач Тетяни. Забравши арештовану попереднього дня Данилейку Єлисавету, відїхали до райцентру.
13. VI. 1947 р. В с. Солоне 12 більшовиків під ком. Нікаціна робили засідку на крає села. Рано передели ревізію в сс. Гура Марії та Казяк Аксена. В с. Николяк Дмитра зрабували 35 штук яець, два буханці хліба, 5 л. молока.
13. VI. 1947 р. В с. Нагір'яни прийшло 10 більшовиків під ком. Нікаціна. Перевівши ревізію в селян: Мотришук Параски, Николяк М. та Гнатяк Палагні, арештували їх і забрали до району.

14. VI. 1947 р. В с. Шутроминці з присілка Відинці прийшло 10 більшовиків під крм. Паланця. З ними були теж: Ткачук, Новохатний, Толкачов і Маціборко. Цей останній пішов на пасовиське і, позганявши всі коні, казав стареньким дідусям гнати їх до меля. По провірці крадій, забравши в селян 2 корови, побив властителей та відпустив додому. Крім того побив немилосердно селянку Тарабавка Анну, яка паола ворову. В хатах 5-ох селян розбив двері. В с. Кобузяк Миколи забрав останніх 15 кг. пшениці, 3 кг. круп, 18 кг. муки і знищив жорна. В селі більшовики пограбували 12 ф. дров, відтак зігнали людей коло церкви, де Толкачов перервав мітинг. На мітингу, між іншим, говорив таке: "Ви маєте здати державі всі дрова з подвір'я, бо їх ви нагнали в лісі. До лісу не вільно йти на найменшим патиком, бо будемо судити на 3-12 літ трудових таборів. Крім цього мусите здати все молоко та м'ясо державі, бо сконфіскуємо всю худобу, а навіть і майно. Ви не дивіться на ніщо, бо головою муру не розіб'єте. Здавайте все, щоб не було запізно."
14. VI. 1947 р. В с. Летяче з напрямку с. Дорогичівка до села приїхали 10 більшовиків. Обскочили хати сс: Вергун Романа, Микитин М. та Аксеїни М., де переводили сильні ревізії. В селян зрабовано 5 фір дров і відвезено до школи. В с. Швейчук Василя забрали діточі светри за нездачу контингенту вовни. Цього ж дня більшовики зрабували в одній селянці ~~забрали~~ 17 штук яєць. З села взяли 2 вівці та 4 корови. При конфіскації худоби побили до крові Репужинську Марію та до непритомності Черницьку Параску. При тому називали їх бандитами та лаяли всякими поганими словами. В цьому брали участь: Ткачук, Криворучка, Маціборко, Ганин та інші.
15. VI. 1947 р. В с. Головчинці приїхало 2-ох більшовиків, які перевели ревізію в с. Ковальськ ~~Івана~~. Не знайшовши нічого, арештували його та відіслали до райцентру.
15. VI. 1947 р. О год 7-їй ранку до с. Кошилівці прийшов Камінський з 12-ма більшовиками. В короткому часі вийшли на поле де знайшли криівку, в якій кватирували укр. повстанці. Будучи в безвихідному положенні повстанці постідалися. Трупів забрано в райцентр.
15. VI. 1947 р. В с. Летяче приїхало 18 більшовиків, між якими були Маціборко, Криворучка і Ткачук. Вони зрабували в селян 4 корови та побили Репужинського Петра і Черницького за те, що вони не хотіли гнати худоби до райцентру. На присілку Відинці взяли ще одну корову.
15. VI. 1947 р. В с. Солоне приїхало 9 більшовиків - мвд-истів, які під ком. свого нач. переводили ревізії в селян: Казюк Аксеїна, Шавчук Павла та інших. В селянці Цвик Тетяни вишили 6 л. молока та розбили горнець, в якому було 35 штук яєць, за те, що вона не хотіла дати їх добровільно.
16. VI. 1947 р. В с. Гинківці приїхало 13 більшовиків, між якими були: Романенко, Ганвина, Пасіченко та другі. Вони награвува-ли 7 фір дров та перевели ревізії в селян: Дидлінської Степанії, Романчук Петра та Тодорчук Марії. Бо
16. VI. 1947 р. В с. Шутроминці прийшло 15 більшовиків під ком. Паланця. Вони перевалили ревізії в господарствах під лісом. В час ревізії більшовики питали малих дітей до кого приходять "хлопці - бандити". Діти відповідали: "Хлопці ходять до дівчат, щоб хнитися". Тоді оди з більшовиків сказав до другого: "Не питай, бо ти нічого не довідаєшся. Вач в них глаза бандерівські, а ти хочеш щось довідатися від них."

Відтак зайшли до с. Григорків Я. на обід. Сюди прикликали голову сільради та наказали йому, щоб подбав про те, щоб всі попередньо арештовані селяни, які зараз відпущені, зголосилися в райцентрі на м'яб дня 19. VI. 1947 р.

16. VI. 1947 р. В с. Устечко приїхало 25 більшовиків з нач. м'яб. Перевівши ревізію в голови сільради Киб'як Федора та списавши його майно, частину пограбували і від'їхали в райцентр з арештованим Киб'яком, якого відтак передали до м. Чортків.
16. VI. 1947 р. В с. Солоне приїшла бейка Міхіна. Вечором перевела ревізію в селян: Марквас Євгена, Лизун М. Під час ревізії більшовики розшивали стріхи та перекопували долівки.
17. VI. 1947 р. В с. Королівка приїхало 6 більшовиків, з якими були Ганзіна і Сметанін. Вони награбували в селян 4 фіри дров. В селян: Тукач М. і Мельник С. знищили жерна та побили їх властителів за спротив. В хатах, яких властителів не було вдома, розбивали двері. В грем. Ковальського П. якого не було дома, вибили вікно, влізли до хати та, наївшись відійшли.
17. VI. 1947 р. В с. Амелева приїхало 9 більшовиків, які перевели вонт-роль здачі контингенту молока та м'яса. Притому забрали в селян 5 штук худоби, яку звернули по одержанні хабарів /масло, яйця та горілка/.
17. VI. 1947 р. До с. Сверхівці із с. Амелева приїшло 9 більшовиків, які перевели перевірку молочності худоби та здачі контингенту м'яса. У селян пограбували: 2 машемашини дров, 27 штук яєць та 3 буханці хліба. 3 - ом селянам знищили жорна, а їх самих побили за спротив.
18. VI. 1947 р. В с. Рожанівка, в 9-ий год. ранку приїхало 7 більшовиків, між якими були: Романенко, Пасіченко, Сметанін і Маціборко. Вони пограбували в селян 6 фір будівельного матеріалу, побиваючи притому властителів за спротив.
18. VI. 1947 р. В с. Бересток більшовики в числі 12 бійців під ком. кап. Мельничука робили засідку, на яку понали 2 західняки - переселенці. Їх сильно побили та зажакували, щоб нікому не говорили про те. В с. Долинчук М. забрали з хати 1 яєць, а коли господар почав сваритися, що діти не будуть мати що їсти, більшовик кинув яйця до землі, а господареві сказав: "Ти бандитам - бандьорам давай, для нас жалущ тому, що ми тебе охороняємо від них, щоб тебе не ограбили і не вбили."
18. VI. 1947 р. В с. Ангелівка приїхало 5 більшовиків, які пограбували 2 автомашини будівельного матеріалу та 6 шкір для гарбарні.
19. VI. 1947 р. В с. Цапівці приїшли більшовики в числі 9 бійців під ком. Камінського. Вони обскочили хату Тимківської Марії, де перевели ревізію. Відтак пішли до матері підпільника Ч. яку дуже побили, притому побили теж її дочку, яка обороняла матір перед напасниками. Їх обвинувачували більшовики в тому, що вони давали повстанцям їсти.
19. VI. 1947 р. До с. Шипівці приїхав перший секр. РК КП/б/У Пасіченко в 13 - ма більшовиками. Тут перевів мітинг, на якому взивав людей, щоб вписувалися до колгоспу.
19. VI. 1947 р. В с. Устечко приїхало 6 більшовиків з Маціборком, які пограбували 3 фіри будівельного матеріалу та 7 сирових шкір. Награбоване майно забрали до району.
25. V. 1947 р. На полі біля села Цапівці 12 більшовиків з Шалигіном зробили наскок на крівку в якій кватирували укр. повстанці: Клим, Дик, Сокіл і Скиба. Будучи в дезвихідному положенні повстанці пострілялися. Тіла вбитих забрано до райцентру.
28. V. 1947 р. В с. Шипівці уповноважений Іржечок та зав. агіт. преп. Зима провели збори з колгоспниками.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т

/ за місяць липень, 1947 р. /

Район Борщівський:

В країні соціалізму:

26.VI.1947 р. В м. Борщів відбулася нарада голів, секретарів та акти-вістів сільрад району, якою проводив голова РВК Честяков. Висловивши удобрення за роботу сільрад в першому півріччі він закликав до зобов'язання голів сільрад до більшої активності в роботі, а саме: провести ремонт шкіл, при-міщень сільрад, клубів та інших громадських домів. Гово-рив теж про організацію охорони села, особливо ніччу, в чому помагатимуть органи мвд.

26.VI.1947 р. На закритому засіданні РК КП/б/У м. Борщів встановлено підвищення норми контингенту на заможних селян /куркулів/ в загальнообов'язковій - 20 кг. від одного гектара на 420 кг. з одного га. Постановлено, щоби селян, які не ви-конать зобов'язань притягати до строгої відповідальнос-ті, а навіть ліквідувати їхнє майно "щоб не мешали в ро-боте". Для крадено переведення контингентової кампанії до кожного села прикріплено партійного.

26.VI.1947 р. В с. Скв'ятин дир. молочарні Лімон з 7-ма більш. та 3 - ма стрибками сконфіскував 7 штук худоби за нездачу молока.

29.VI.1947 р. В с. Більче Золоте голова РВК Честяков перевів збори з десятниками. Тут говорив про здачу контингенту, ремонт дорів, школи та клубу. Про клуб сказав: "От клуб не є ді-яльний. Він наша найбільша надія, де молодь має вихову-ватися на радянських людях." Голову клубу Дороманчук Ва-силья критикував за його пасивне ставлення до роботи. Про здачу контингенту говорив, що село Більче буде частинно звільнене від зобов'язань, якщо до дня 10.VII. виповнить контингент молока, м'яса, вовни та інших в 100%. Голову зем.громади Дмитринин Івана зобов'язав викрити все зага-нене поле, голові сільради доручив подбати, щоби до 10 днів село виконало контингент молока. За пасивне став-лення до роботи голову земгромади назвав бандитом та контрреволюціонером. Десятників, які співілися на збо-ри вкарав штрафом в висоті 100 крб. а неприсутніх 400крб.

Цього ж дня більшовики сконфіскували в селянина/"Кур-куля"/ Паньків Михайла 3 цнт. муки, 4 цнт. збіжжя, 2 цнт. кукурудзи, 1 цнт бараболя та 20 кг. сала, не оставляючи йому нічого на прожиток. Скороп'ятників /уповнізнагу / говорив до людей, що Паньків Михайла треба цілковито зни-щити, бо він куркуль. Передвечором забрали в нього ще ялівку та безрогу.

1.VIII.1947 р. В м. Борщів голова РВК Честяков перевів збори з активами сіл: Більче Золоте; Шершенівці, Олексинці, Монастирок, на яких говорив, щоби жнива робили колективно та, вимолотивши спільно, розраховалися з державою, а решту оставили для посіву, який теж треба перевести колективно, бо так ви-магає п'ятирічний план і так мусить бути.

1.VII.1947 р. В с. Кривче Долішнє голова колгоспу Солтис намовляв с. Хому Івана до вступлення в колгосп, Коли цей відмовився, Солтис забрав в нього ключі від його млина, заявляючи, що млин не його.

3.VII.1947 р. В с. Королівка партприкріплений Гоцанук з місцевим Бодна-
ром гонили людей на шарванок, притому в двох господарів
знищили жорна, а в трьох інших сконфіскували сирові шкі-
ри, які були в виправі, в квасі.

прабін

5.VII.1947 р. В с. Висічка прикр. Далеко, Лантух і Гелецький розбили
двері у Марушак Йосанни та забрали молако, яке віднесли до
молочарні. Цього ж дня провіряли стан виконаного контин-
генту молака селянами.

молако

5.VII.1947 р. В с. Саногів голова РВК Честяков перевів збори колгоспни-
ків, на яких зобов'язав їх відбудувати колгоспні будинки
до 20.VII. 47 р. Після зборів робив ревізію в селян, жука-
ючи за колгоспним майном. Забирав в селян будівельний ма-
теріал та бляху.

*Відбудова
колгоспу
прабін*

6.VII.1947 р. В с. Глубічок більшовики перевели мітинг, на якому гово-
рили про дострокове 100% виконання контингенту збіжжя.
Пополудні сконфіскували в с. Сакундяк Павда корову за не-
здачу молака.

*звітність / прабін
молако /*

7.VII.1947 р. До с. Висічка приїхав Далеко, Лантух і Гелецький. Вони
перевели мітинг на якому говорили про підготовку до зда-
чі контингенту. Між іншим, сказав: " Ми цього року не допус-
тимо до шахрайства при здачі контингенту. Наприклад: Куш-
нір Сидір здав ячмінь і фасоль, залишаючи для себе жито
і пшеницю, що повинно бути наоберот." Крім того, Далеко
заявив, що кожне не-колективізоване господарство має від-
бути 20 днів на роботі в колгоспі.

*Контингент
в прабін в колгосп
прабін - жито*

7.VII.1947 р. В с. Саногів, після Богослуження голова РВК Честяков пере-
вів мітинг, на якому зобов'язав селян до 1.VIII. 47 р. в
здачі контингент збіжжя, м'яса та молака та відбудувати
колгосп до 20.VII. 47 р. коштом села. Кожний селянин во-
бов'язаний дати 3 штуки дощок, 5 аркушів бляхи та 2 крок-
ви. За невиконня зобов'язань буде підвищений контингент
на 30 %.

*Відбудова
колгоспу
прабін*

9.VII.1947 р. В с. Саногів парт. прикр. при перевірці стану посідання
землі у селян дописував їм по одному гектарові, якого в
в дійсності вони не мали. Це пояснював тим, що селяни ве-
таїли 150 га. землі.

*Контроль
посідань прабін*

9.VII.1947 р. В с. Волківці партприкріплений та голова РВК Честяков
перевели мітинг, на якому зобов'язали кожне господар-
ство здати на відбудову колгоспу: 5 аркушів бляхи, 5 шт.
дощок, 2 штуки крокви та 300 крб. від одного га землі.
Всіх, хто відмовиться від зобов'язання, вважаються за
людей ворожих рад. владі, які допомагають "бандитам" та
с'куркулями. " Їм не буде місця між нами - будуть на Ура-
лі і Сибірі.

*прабін - від
судової влади*

10.VII.1947 р. В с. Шупарка отримки з більшовиками збирали власні речі,
залишені німцями /залізні бочки, опони і друге/. Вони пере-
вели ревізію в селян: Дидик Марії, Служинського Миколи,
Українець Пара-ски і Гуски Василя.

12.VII.1947 р. В с. Бабинці 7 більшовиків з Коноваловим переводили збо-
ри в справі контингенту.

12.VII.1947 р. В с. Волківці голова РВК Честяков перевів мітинг, на якому
говорив в справі прискорення жнив та здачі контингенту і
зобов'язав допомоги колгоспникам зі сторони селян. Пач.
буд. Пірасов зобов'язав селян до 7 днів відбудувати воле-
госп. Пополудні Ловарчук /райшляхвідділ/ забрав силою на
відбудову Тернополя селян: Черсак Дмитра і Анну, Будзей
Панька, Лазарук Івана і Андрія. Другого дня в зв'язку з
зближеними жнивками їх звільнено.

*Відбудова
колгоспу
робота*

12.VII.1947 р. В м. Борщів нар. суд засудив за крадіж городовини колгосп-
ників: Лисого Василя Павловича на 6 міт, а Дилоську
Івану Іванівну на 5 міт. *позивачі - селяни*

*прабін
колгосп - нар.*

у

- 13.VII.1947 р. В с. Пищатці партприкр. Савіцький перевів мітинг в справі здачі контингенту збіжжя, молока та м'яса, погрожуючи притому селянам з'їдом за невиконання.
- 13.VII.1947 р. В с. Кривче Г. голова РВК Честяков перевів мітинг в справі загатої селянами землі. Заявив, що село буде здавати контингент від цілої площі, не дивлячися на нежитви та пасовиська. За спротив при стяганні контингенту грозив вивозом на Сибір.
- 13.VII.1947 р. В с. Вабинці 4 - ох стрибків списували майно заможніших селян. В Андрійчук Василя сконфіскували майно за те, що він був суджений на 5 літ за неправильне господарювання в артілі і втікав з дому. Передвечором прикр. Ліман замовляв вечерю у с. Пелех Параски. Коли ця відмовила, кде ширавдуючися, що не має що дати їсти, він перевів ревізію та сконфіскував 3 цнт. знайденого збіжжя.
- 14.VII.1947 р. В с. Висічка прикр. Далекі /райздороввідділу/ Лантух /РСС/ і Гелецький виганяли людей на колгоспний ланкати. Селяни втікали від них до своєї роботи. Більшовикам вдалося зловити лише Розайко Петра, Скрицького Миколу і Гудима Михайла.
- 14.VII.1947 р. В с. Волківці вечором відбулися збори колгоспників, на яких зобов'язали голову сільради дати до колгоспу денно 2 фірі та 4 - ох робітників до звозування збіжжя.
- 14.VII.1947 р. В с. Сквотія партприкр. Черневський зайшов до селянина Цимбалюк Михайла. Не заставши нікого дома, забрав з під стріхи жіночу сорочку та накопав в городі картоплі. Селянин Яремків Іван, який бачив це крадіж, запитав більшовика, чому робить людям шкоду. Черневський вилаяв його та, арештувавши, забрав до с. Королівка.
- 15.VII.1947 р. В с. Вабинці прикр. Ліман визивав до сільради селян: Іванішия Петра, Гуску Павлину, Гнатюк Василя, Гуску Івана, Стягар Петра і Мартинюк Михайла. Він списував їхнє майно.
- 15.VII.1947 р. В с. Шижківці 7 стрибків з більшовиками конфіскували господарства Федорович Івана і Крик Михайла, яких скоріше забрали до району.
- 15.VII.1947 р. В с. Висічка Далекі, Лантух і Гелецький їздили по полі та ловили людей і гонили на колгоспний лан. Заявляли, що в майбутньому за неявку на колгоспну будуть застосовувати грошеву кару.
- 15.VII.1947 р. В м. Ворців звільнили з роботи директора електростанції Літавера та передали під суд за розтрату 145 000 крб. державних грошей. На його місце призначили руского Малюфеева.
- 16.VII.1947 р. В с. Висічка Далекі, Лантух і Гелецький гонили людей на колгоспний лан. Гелецький говорив притому: "Тут є і добрі люди, але є ще й такі, на яких треба батіг рвати-це - бунтівники."
- 17.VII.1947 р. В с. Сапогів голова РВК Честяков визивав Гуменюк Степана та Саламон Івана і казав їм здати бляху зі своїх будинок до колгоспу для відбудови колгоспу, притому запитав коли вони стануть колгоспниками.
- 20.VII.1947 р. В с. Вільче Золоте голова РВК Честяков і свкр. РК КП/б/У Тіщенко, Машия Патро /завфінвідділу/ переводили нараду в адміністрацією сіл: Шерешівці, Олександрівці, Вільче, Мононастирок, Мушкарів та Глубічок. На нараді говорив Тіщенко в справі своєчасної здачі контингенту. "Хто не має збіжжя, хай продає коні, корови, вівці, безроги, і купить собі хліба та розчитається з державою. Товариш Сталін зробив вигоду для селян, бо хто не буде мати нічого продукту до розрахунку, то здасть іншими. Наприклад: за 100кг. пшениці може дати 120 кг. жита, або 150 кг. ячменю."

*заявлено
збіжжя - колгосп
Григорій*

зв'язати

*зв'язати
роботи в колгосп
п.с.*

*Крадіж
терор*

*ста майно
п.с.*

конфіскація майна

Розшукати

Голова

*Урадіє на відрізу
збіжжя колгосп*

*зв'язати
збіжжя*

+

←

Партприкр. Андрійові зобов'язав голову сільради Вільче

Золоте подбати про те, щоб протягом 3 - ох днів село здало 200 цит. збіжжя. Голова на це не погодився, за що прикріплений назвав його бандитом, який саботує накази." Його нада в тюрму"- сказав він.

20.VII.1947 р.

Ганциска

В с. Королівка прикр. Шевченко з головою колгоспу записував людей на роботу до колгоспу. Вони зобов'язали кожне господарство відбути 10 днів роботи конем, або 20 днів без коня.

20.VII.1947 р.

*завіс
зоб'яв*

В с. Кривче Г. відбулася нарада активів сіл: Кривче Г. і Д., Бабинці і Саногів, якою проводив секр. РК КП/С/У Терещенко. Він говорив: "Ви до дня 26.VII. маєте здати контингент м'яса і молока. За нездачу заберемо до колгоспу худобу. За нездачу хліба вивеземо на Сибір. Зерно має бути жнайкраще." Коли ж селяни почали оправдуватися, що це закороткий термін та нарікати на малий урожай, Терещенко почав кричати: "Ви сукини сини, саботуєте, ми вас всіх розкулачимо, панькатися ми з вами не будемо."

20.VII.1947 р.

20.VII.1947 р.

*завіс
зоб'яв на Сибір*

В с. Волківці більшовики перевели збори, на яких зобов'язали селян до 25.VIII.47 р. здати контингент в 100%. На полі біля с. Скот'ятин стрибки косили збіжжя в людей, в яких в червні вивезено на Сибір. Збіжжя забрали для себе.

22.VII.1947 р.

*завіс
зоб'яв*

В с. Волківці приїхав голова РВК Чистяков. Скликавши десятників сільради, наказав їм підписати заяви про те, що до кінця місяця буде відбудований колгосп, в противному разі, він їх всіх вишле на Сибір. Крім того заявив, що кожний селянин зобов'язаний дати 5 аркушів бляхи від га. Почавши від двох га вгору 10 аркушів бляхи, 30 штук дощок. До 5.VIII.47 р. обов'язково здати контингент збіжжя в 100%.

22.VII.1947 р.

Ганциска

На колгоспний лан с. Висічка Далєко, Лантух і Гелєцький привели робітників на хліва з сіл: Пищатинці, та Верхняківці. Їх сторожили стрибки, щоб не втік хто додому.

23.VII.1947 р.

Завіс

В с. Бабинці міліція skonфіскувала коня і майно в с. Гелєборєцька /світляла/, якого перед тим арештували. Цього ж дня голова РВК Чистяков визвав актив села на нараду. Людей, які спізнилися покарав штрафом від 25 - 50 крб.

24.VII.1947 р.

Ганциска

В с. Саногів голова РВК Чистяков з партприкр. роздавали зобов'язання на хлібопоставку та записали 75 людей на роботу до колгоспу, обіцяючи їм таку платню, як колгоспникам.

24.VII.1947 р.

свідання на лані в Саногів

Прикр. Коваленко перевів збори з косарями на колгоспному лані, с. Висічка. Він говорив: "Скажіть, чи ви будете працювати чесно для держави, чи далі як до цього часу? Скажіть хто вас агітує, щоб ви тут дармували. Барєцький - бандіт, чи другі собаки. Ви думаєте, що вам Піріжок буде добре працювати, хіба ви не знаєте, що його син забитий в банді. Він буде вас агітувати до саботажу. Ми всіх саботажників вивеземо на Сибір, а ви будете робити день і ніч." Лаяв також голову сільради та земгромади, що вони не інтересуються колгоспом, а роблять як на панщині.

25.VII.1947 р.

30.VII.1947 р.

Коваленко зоб'яв на лані

На полі біля села Висічка 5 більшовиків з району, силою забирали селян на роботу, на колгоспний лан. В с. Пищатинці 4 - ох більшовиків збирали контингент протягом кількох днів, притому skonфіскували в людей худобу за нездачу молока.

19.VII.1947 р. В м. Тернопіль відбувся з'їзд перших секретарів РК КП/Б/У налякому були обговорені наступні питання:
 а/ задача обов'язкових поставок м'яса, молока і хліба державі,
 б/ "сплошная колективізація" - якнайбільше найкращої землі віддати колгоспам, відібрати майно в куркулів,
 в/ вивіз на Сибір.

Голод: *дуже багато*

- 27.VI.1947 р. В с. Монастирок померла с. Смоляк Текля літ 45. Причиною смерті був голод. Звільшила 4 - ри і 12-літнього синів.
- 27-30.VI.47р. В с. Вільче Золоте, опухши, померли з голоду: Тимчук Дмитро, Герило Михайло і Вицик Ілько.
- 2.VII.1947 р. В с. Волківці помер опухши з голоду Сарабун Василь, літ 42.
- 4.VII.1947 р. В с. Волківці померла опухши з голоду Грицик Марія, літ 60.
- 6.VII.1947 р. В с. Волківці помер опухши з голоду Загальський Микола, літ 45.
- 9.VII.1947 р. В с. Волківці помер, опухши з голоду, Журавінський Василь, літ 36.
- 14.VII.1947 р. В с. Волківці помер, опухши з голоду, Саламон Василь, літ 46.
- 16.VII.1947 р. В с. Волківці помер з голоду, Кирилюк Дмитро, літ 37.
- 21.VII.1947 р. В с. Волківці помер з голоду Басараба Яків, літ 38.

Деякі з вищезгаданих людей із села Волківці, просили в більшовиків допомоги, висловлюючи бажання вступити в колгосп, але їх не прийнято. Миколасько / прикр. до колгоспу/ сказав: "Приїде по новому зборі".

В цілому терені, дуже багато людей жило впроголодь. Живилися жолудями, бур'янами та старою картоплею, знайденою на полі. Через терен проходило багато с-єлян з Мельниці-Подільського району, а також із СУЗ і Басарабії, шукаючи за хлібом у місцевих селян.

Советська Демокрація:

- 23.VI.1947 р. В с. Худіївці стрибки з с. Королівка з Атаманчуком арештували селян: Гоцуляк Доків та Шафранюк Ольгу. Їх забрали до Королівки, звідки Гоцуляк Доків звільнено зараз, а Шафранюк Ольгу, другого дня, яку перед тим спротоколював Савчук /мвд/, розпитуючи про повстанців. Атаманчук перед арештуванням заходив до Боднарук Василя та Шевчук Осипа, з якими часто зустрічається.
- 24.VI.1947 р. В с. Шипківці 11 більшовиків з оперативним Селіверстовим переводили ревізії в селян: Брчук Михайла, Верига М., Андрійчук С., Гуски І., Андрійчук І. та Григорашук Микола. Вечором зробили засідку на подвір'ї.
- 25.VI.1947 р. В с. Сапогів Гуменюк /ОБВ/ з кількома більшовиками шукав за с. Франків, який будучи задержаним, утік їм з рук. Були в селян: Степанів Василя, Кирилюк Проця, Ткач Миколи і Сарабун Івана. В цих людей Гуменюк вимагав для себе по 15 кг. муки білої, 4 кг. сала, 100 кг. картоплі та 500крб. За невиконання вимог грозив вивозом на Сибір / доньки вище згаданих селян засуджені/. Передвечором приїхало ще 7 більшовиків, які разом зробили засідку на городі в Семенюк Олені.

Ще багато

26.VI.1947 р. Гуменюк з більшовиком Дмитро...

- 26.VI.1947 p. В с. Сапогів оперативний /обб/ Гуменюк з міліціонером Дармопухом, переодягшись в цивільну одягу, шували за мена дянином Франковом. Сидячи під грушкою на полі, звін помі- тив їх та почав утікати. Гуменюк почав стріляти за ним, в наслідок чого ранив його в ногу. Раненого віддав фіров до райцентру.
- 27.VI.1947 p. В с. Кривче Г. Селіверстов визивав до райцентру на мвд слідувачих селян: Гарук Василя, Башняк Грицька, Гусак Ва- силину, Матіяшук Василину, Яловегу Марію, Войко Василину, Тісногуз Федора і Лисак Василя.
- 28.VI.1947 p. В с. Сапогів покликали на мвд до райцентру селян: Степанів Василя, Федук Василя, Сарабун Івана, Семенчук Василя, Ткач Миколу і Зарицьку Анну, родини підпільників/. На протоко- лі розпитували про їх синів та дочок. На заборонили вихо- дити поза межі свого села.
- 29.VI.1947 p. В с. Волківці вечером Сергієнко з 6 - ма більшовиками зро- бив засідку в городі Лазарук Петра. Нічю переводив реві- зії в Лазарук Петра, Бобик Михайла, Гид Катерини та Лит- вин Івана.
- 29.VI.1947 p. В с. Мушкарів Медведьов з бійцями робив засідку коло роз- валеного млина, опися робили ґрунтовну ревізію у Вирозуб Дмитра.
- 29.VI.1947 p. В с. Олексинці 5 стрибків із села Шершенівці перевели ре- візію в с. Шварурлій Олексі.
- 29.VI.1947 p. В с. Вільче Золте, вечером Сергієнко визивав родини під- пільників, з яких списував генералії та яких провіряв лі- кар. Було 5 родин.
- 30.VI.1947 p. В с. Шупарка більшовики робили засідку в Арсенчук Івана і Гафії. На другий день розпитували Паладійчук Петра, чи він не бачив Арсенчук Марії. Запитаний відповів: " Я сиджу за дні і ночі, а бандерівців як не було, так нема. Навпевно зложили зброю і кудись пішли, богузи, переконавшись, що не мають за що воявати."
- 30.VI.1947 p. В с. Кривче опер. Селіверстов /мвб/ з 11 - ма більшовика - ми кватирував в Войко Івана і Петра. Пополудні перевели ревізію в с. Магдюк та його сусіда. Питали за Магдюком і Войком. Крім того перевели ревізії в Шедлик Степана і Яловеги Степана, в якого перевозували подвір'я та зривали підлоги.
- 1.VII.1947 p. Нічю в с. Шупарка 12 більшовиків робили засідки. Днем, ходячи по селі, нищили образи " Хрещення України!"
- 1.VII.1947 p. В с. Худіївці більшовики визивали в райцентр на мвд сс: Гаврилюк Івана, Гнатюк Івана, Дудчак Миколу, Шевчук Парас- ку, Олійник Григорія і Дудчак Демію.
- 1.VII.1947 p. До с. Вільче Золоте приїхало 4 більшовики з воєнкомату, які переводили вишкіл допривозників сіл: Шершенівці, Олексинці, Мушкарів, Вільче і Монастирок.
- 1.VII.1947 p. В с. Висічка Медведьов з 7 - ма більшовиками визивав до сільради Стегній Параску та намовляв її до донощитва. Він говорив: "Твого чоловіка і сестру вбили бандити, тому ти повинна помагати їх знищити." Послав її по Дентух Марію і Гаразду Маньку. Стегній відмовилася йти, заявляючи, що вона донощиком не буде, хотя він мавби її вбити.
В 11 - ій год. вечера, ці ж більшовики робили засідку коло Барецького Василя, відтак від години другої спали в Скрицької Анни через цілий день. Вечером знова були на засідці, на вулиці Велика Долина.
- 1.VII.1947 p. В с. Стрілківці прийшло з району 20 більшовиків, які ходи-

стенограма до лівого краю протоколу

засідка ревізія

одна сім'я

ревізія

середня ліва

вишкіл привозників

макет на асфальтній дорозі

ли цілий день бездільно. Вечором зробили засідки в кількох відтинках села, де просиділи до 3-ої год ранку. Відтак перевели ревізію в с. Калинчук Анни, в якій остали до вечора. Вечором відійшли знову в село, де робили засідки.

3.VII.1947 р.
завіт
ревізія

В с. Доброкут Сергієнко арештував Луцишин Параску, яку запитували про вбитих "радянських людей" - родичів Ливак Івана. Ливак Іван цього дня грабував людей. У с. Левицької Марії, у якій була замкнена хата, розбив двері та забрав 25 кг. муки, від дітей Судефка Івана видер 2 кг. Муки, яку вони змолоди на жорнах. В час ревізії в Герила Степана більшовики знайшли кілька сарів, за що набили його. Сергієнко сказав: "Ти кажеш, що в тебе не було синів, а цими сарями хто сарав?"

3.VII.1947 р.
ревізія

В с. Стрілківці приїхало 10 більшовиків, які перевели ревізію в с. Зьомчик Миколи та арештували його і відіхали до Борщева.

3.VII.1947 р.
арешт

В с. Бр'ямпіль 4 -ох стрибків арештували Шкільнюк Івана за те, що не мав документів. Його засудили на 4 місяці примусової роботи в Тернополі.

3.VII.1947 р.

В с. Скв'ятин більшовики арештували с. Бойчук Василя Дм., якого забрали до борщівської тюрми.

3.VII.1947 р.
завіт

В с. Висічка нач. стрибків Калинюк перевів ревізію в селянина Каськів Василя, в якого знайшов його власний ровер і 10 кг. цукру. Це все забрав на "істребительний батальон".

3.VII.1947 р.
ревізія
завіт

В с. Бр'ямпіль Староверов з 8-ма більшовиками робили засідку коло с. Ткач Дмитра, на якій сиділи до 4-ої год. ранку. Відтак пішли до с. Товарницької Марії, де перевели ревізію. Їх говорили: "Ми коло тебе мусимо знайти бандита." Після ревізії пішли до сільради і списували майно заможних селян. О год. 13-14 перевели ревізію в с. Дерешівського Василя, в якого знайшли 50 кг меду, законаного на городі. 30 кг. меду забрали з собою, а 20 залишили господареві.

4.VII.1947 р.
завіт
огороження

В м. Борщів місцеве майд списувало майно в громадяни Зілинського Михайла, Дроздовського Володимира, Ласовської Івани, Дроздовської Тереси, Свідзінської Івани, Кілімар Михайла, Гаврилюк Петра, Смалевої Людмили, Ваглай Тетяни, Саган Степана, Крочак Петра, Галайчук Івана, Савчукової, Волощука Василя, Дроздовської Антоніни, Зілинського Ізидора. Вищезгадані громадяни - це найбільш активні і знамі серед українського населення м. Борщева. Дякі з них - це родини підпільників, або вивезених на Сибір, інші знова "куркулі, або значніші громадяни".

5.VII.1947 р.
шантаж

В с. Олексинці Медведьов визивав до сільради селян: Медведя Олексу, Срібного Філька, Наконечну Дмитрину, Николишин Петра, Николишин Павла та Михайловича. Їх замітував хто був колгоспників в час німецької окупації.

6.VII.1947 р.

В с. Висічка Прикріпленій Далеко, Ламтух та Галецький переводили ревізію за "бандьорів" в с. Барецького Василя.

6.VII.1947 р.
шантаж

В с. Худіївці Коваленко /РІ КІ/6/У/, переводив мітинг, на якому говорив, що в лісі "Дубина" криються бандерівці. Він закликав, крив населення, щоби воно викривало їх, не переходило до харчів, бо вони стоять на перешкоді радянській сід і є причиною всього. Він сказав: "бандерівці вже зголошувється, решта в коротці зголоситься, а тоді вони про кожного з вас розкажуть, тоді будете відповідати."

6.VII.1947 р.

В с. Вільче-Золоте більшовики в числі 39 бійців під ком. Сергієнка пероробили засідки. На одну із засідок попало -2 зледії. По них більшовики відкоили вогонь. В наслідок того

12

вбили Байрак Михайла, а другий ранений втікає. Від вбитого забрали мішок і два обрізи. Ранком зганяли людей, щоби пізнавали трупа, якого відтак забрали до райцентру.

7.VII.1947 р. В с. Шупарка Староверов визивав на допит слідуючих людей: Паладійчук Михайла та Паладійчук Петра, яких розпитував про "бандерівців".

анот. шупар.

6.VII.1947 р. В с. Кривче Долішнє стрибки ходили по селі за харчами. Незаставши нікого в с. Бобик Ізана, розбили двері та ввійшли до хати, де знищили всю посуду та обстановку і забрали молоко & хліб. Цього ж самого дня побили важко Василичук Марію за те, що вона не мала що дати їм їсти.

рефер стрибків

7.VII.1947 р. В с. Стрільківці прийшло 5 більшовиків переодягнуті в цивільну одягу села Вільче Золоте. Протягом цілого дня ходили по городах. Вечором до них прибуло ще 10 більшовиків і разом зробили засідки на вулицях "Кут" і "Вицівка". Вони перевели тех ревізію в с. Куднерик Марії.

засідка

7.VII.1947 р. В с. Пидатинці ввечері прийшло 9 більшовиків. 6 з них пішли на вулицю "Річку", де стрінулись з укр. повстанцями. За ними почали стріляти, але повстанці часливо відступили. Опісля перевели ревізію в с. Галас Миколи, на якого городі запримітили повстанців, та в с. Франків Параски. Франків Параску питали більшовики з ким вона говорила на городі, та вона не хотіла відповідати. Тоді більшовики почали її бити. Примушена таким способом, вона призналася, що говорила в Кормиш Марією, жінкою одного підпільника. Більшовики залишилися в с. Галас Миколи ночувати, а ранком перевели ревізію в Кормиш Василя та відійшли в райцентр.

аерар -

9.VII.1947 р. В с. Кривче Долішнє Левчук зі стрибками розбив двері в хаті с. Дроздович Василя та почав шукати за харчами. На це надійшов господар та запитав його, чому він розбив двері. Левчук "пояснив", що він дверей не розбивав, це зробили бандити, він прийшов шукати за ними.

шанот блон

9.VII.1947 р. В с. Шинківці Селіварстов визивав слідувачих людей зі с. Сков'ятин: Томин Грися, Гнидик Анну, Малий Євгенію, Шур Анну, яких розпитував про "бандерівців".

9.VII.1947 р. В с. Глубічок опер. Медведьов зі своїми бійцями /3 чол./ зробив засідку коло с. Ремеңди Данила, на яку попав злодій Вадлан Микола, який ніс крадену картоплю. Його обшукали та відпустили додому.

зловців у селі на бачі ситовича

10.VII.1947 р. В с. Глубічок Медведьов з 8 - ма більшовиками зробив засідку біля с. Харитона, на яку попали сільські хлопці. Загрозивши їм, що їх повісиве, якщо кому скажуть про те, Медведьов їх відпустив. Другого дня перевів ревізію в сс: Мамона Івана та Мамона Павла. Ввечері вловили на засідці с. Бойка зі села Стрільківці, який крав картоплю в с. Барабаш Федя.

— —

10.VII.1947р. В с. Волківці зго. посився з "повинною" Васараба Роман ур. 1927 р., який в 1946 р. був стрибком. Він скривався від призову в ЧА. При зголошенні зложив зброю.

зловців у селі

10.VII.1947 р. В с. Мушкатівка зго. посився з 3-ох запільників з повинною на МВД в М. Борців, а саме: Швидкий- Васараба Андрій, ур. 1919р. в с. Волківці/зловців/, Орел та Гонта /венерик/. При зголошенні зложили зброю.

— — ка

11.VII.1947 р. В с. Глубічок ранком Медведьов, який був вночі на засідці зі своїми бійцями перевів ревізію в сс: Бездух Катерини, Барабаш Ольги, Демків Александри, Дубини Михайла, Синожук Д. Чоловського Данила, Гуменюк Ани, Фіга Маньки.

11.VII.1947 р. В с. Висічка 9 більшовиків робили засідку коло с. Барецького Василя. В год. 24-ій перевели ревізію в с. Святого Проща, онісля ходили до с. Яловіці Онуфрея. Ранком спали в с. Скрицької Анни.

наказували

Гелецький, який вже скорше втік до райцентру перед народним судом за співпрацю з більшовиками, вигнав з польської хати с. Тимків Анну, а на її місце спровадив переселенця з с. Цищатинці, який підписав заяву про вступлення до колгоспу.

11.VII.1947 р.

спровадили до міста

В с. Бр'ямпіль 6 стрибків з с. Королівка перевели ревізію в с. Віловус Івана, в якого знайшли 2 колеса від автомашини. Забрали колеса, від'їхали до с. Королівка.

11.VII.1947 р.

шантаж

В с. Сапогів Ковпак / з охорою колгоспу / повідомив писемно с. Саламона Василя, щоб він прийшов до колгоспу на роботу. Коли селянин прийшов, Ткачук із Дармопуком / охорона колгоспу / арештували його та вкинули до пивниці, де важко побили. По кількох годинах поїхали фіром з ним до нього додому. Тут знищили жорна і забрали його жінку до колгоспу, якій Ковпак заявив: "Іди до склепу, купи горілки, тоді відпустимо тебе додому". Вона купила горілки і її відпустили додому. Перед тим намагався Ковпак заасилувати її.

12.VII.1947 р.

В с. Глубічок 5 більшовиків перевели ревізії в сс.: Томковид Антона, Камуба, Василя, Боркацького Петра, Чоловського Василя, Цищай Івана, Камуба Павла. Цього ж дня більшовики з адміністрації проводили перевірку групових посілостей. Вечором Медведьов зі своїми бійцями зробив засідку коло сс.: Саранчук Шилла, Боика Микрли, Камуби Павла, та Буркацького П.

12.VII.1947 р.

В с. Цищатинці більшовики в числі 7 бійців перевели ревізії в сс.: Франків Параски та Галас Миколи. Онісля перевели групу ревізії в сс. Гелецького Михайла і Ангелюк Марії.

12.VII.1947 р.

наказували виїздити на Сибір ужитками

В с. Скв'ятин приїхало автомашинною кількох більшовиків, які перевели ревізії в сс.: Щербанюк Гриця, Андрусенка Яремки Онуфрея, відтак перевіряли городи в напрямі с. Шижківці. Пополудні забрали Галуцук Костя з жінкою та невісткою, яких вивезли відтак на Сибір з райцентру на Сибір, за те, що їхній син в підлітлі. Крім того арештували Томина Михайла, Гнидик Дмитра, Щербанюк Євгенію. Внас ревізії походилися брутально населенням. В Щербанюк Онуфрея викинули до скрині з оджею горнець кавстичної соди.

13.VII.1947 р.

урабити

В с. Бабинці більшовики арештували с. Андрейчук Василя, якого скорше засуджено за невміле керівництво артилер на 3 роки примусових робіт в р-ні. З сільради він втік, за що йому злік ідували майно. По кількох днях він зголосився на МВД. Його замкнули а родині віддали половину skonфіскованою майна.

13.VII.1947 р.

урабити

В с. Шижківці приїхали автомашинною більшовики, які забрали до райцентру дві родини, skonфіскуючи їхнє майно, а саме: Федорович Йосифа з жінкою, Федорович Ярослав з жінкою, Крик Михайла, з жінкою, а діти повтікали. По кількох тижнях їх звільнили. Днем коло церкви Зодетько першів мішинг, на якому говорив, що

13.VII.1947 р.

skonфісковано майна

шижківські та шупарські бандити знищили крашу людину - Ожоган Івана. В с. Бр'ямпіль приїхало з райцентру 20 більшовиків та 7 стрибків, між якими були Староверов та прокурор Демін. Вони забрали на пересильний пункт три родини, а саме: Товарицьку Марію, Шкільнюк Параску, та Іванівни Анну. Їхнє майно skonфіскували. Крім того арештували Дерешівську Марію, Завіньського Степана, Дерешівську Снефу і Віхнюк Василя. Причиною арештування було вбивство Новачека Людвіка 12.7.47.

Всіх по деякім часі звільнено. Майно сконфісковане залишилось в райцентрі.

15.VII.1947 р. В с. Пищатинці 9 більшовиків робили засідку від сторони лісу в с. Яловіці Дмитра. 9 год. З -ій перевели в нього ревізію.

25.VII.1947 р. В с. Стрілківці 15 більшовиків переводили ревізії в сс.: Скоропад Івана і Глубіна. Вечором робили засідку на вулиці "Долина" і "Козаччина".

15.VII.1947 р. В с. Білече Золоте партпункційний Андрієв привіз з райцентру листу куркулів призначення до вивозу, а саме: Паньків Михайло, Улашин Кондра, Луцишин Юрко, Сохацький Микола, Улашин Дем'ян, Стасишин Кондра, Мандрик Анна, Петричка Михайло, Кіфір Михайло.

позитивна до вивозу на Сибір - реформа привласнення про інтелектуальні і вліз

Він відчитав цю листу адміністрації села та казав підписати. Притому говорив: "Ми мусимо вже раз покінчити з куркулями. Досить вони використовували бідноту, яка на них працювала. Вони гнобили людей і знущалися над ними. Члени адміністрації не підписавши заяви вийшли, залишаючи з прикріпленням голову сільради та голову земгромади секретаря с/ради Красновського. Населення говорить, що вони підписали цей акт, про що вони самі заперечують.

Сергієнко цього ж дня визивав родини підпільників, а саме: Чокан Михайло, Масик Дмитра, Андріішин Тересу, Когут Дмитра, Дороманчук Григора, Красноженюк Миколу, Пушик Параску, Пригула Агафію, Шологін Юлію, Смик Василя, Костів Федора, Дволінську Марію і Данильчук Анну. Цим людям казав прилагодити харчі на дорогу.

16.VII.1947 р. В с. Волківці було 6 більшовиків, які списували генералії та маєтковий стан родин вбитих або засуджених підпільників. Передвечором арештували с. Лазарук Андрія, який повинен був відбудувати колгоспу і здати бляху зі своїх будинків до колгоспу.

16.VII.1947 р. В с. Сапогів голова колгоспу їздив до райцентру з доносом на людей, які не хочуть давати коней на колгоспну роботу.

18.VII.1947 р. В с. Королівка вписались до колгоспу Залеський і Мацієвський, яким попередньо списали більшовицьке майно та загрозили вивозом на Сибір.

18.VII.1947 р. В с. Сапогів Ткачук/мвд/ з 7-ма більшовиками зробив засідку після якої зробив перевірку в сс.: Дикун Микола та Кирилюк Василем. До Сарабун Івана зайшов один більшовик по харчі, якому Сарабун дав квашених огірків. "Нічого йому допоможуть квашені огірки, він і так поїде на Сибір" - сказав Селіверстов.

18.VII.1947 р. В с. Кривче Долішнє стрибки зганяли людей до колгоспу на роботу. С. Лучка Іван відмовився іти на роботу до колгоспу, мотивуючи це тим, що він мусить здати вонтингент. Міль Стрибки побили його за спротив сильно та примусили іти на роботу. По дорозі йому сказали: "Ти не спішишь з контингентом, і так на Сибір поїдеш."

18.VII.1947 р. В с. Пищатинці 2-ох більшовиків та 2-ох стрибків із села В. Висічка робили в Стандрит Івана. 6-ох більшовиків з райцентру робили ревізію в с. Франків Івана.

18.VII.1947 р. В с. Худіївці квартирувало 3-ох більшовиків до дня 20.VII.47 р.

19.VII.1947 р. В с. Шунарюка Старев'єров з 8-ма більшовиками визивав с. Арсенчук Анну та питав про її сестру Арсенчук Марію, яка перебуває в підпіллі.

Стрибки примусили спити

15

- 20.VII.1947 р. В с. Худіївці партприкріплення Птащенко перевіряв/ мітинг, на якому говорив: "У вашому лісі Дубині перебувають бан- дити. Дня, 7.VII. 47. Зелена з Будлчкою носили їм їсти, ви повинні це дослідити, бо в противному разі в вашому се- лі буде стояти гарнізон."
- 21.VII.1947 р. В с. Кривче Д. Селіверстов з більшовиками заходив до сс. Хоми Івана, та Буршляк Степана і питав у них за мельником. Цього ж самого дня стрибки ловили людей по полі та гонили до колгоспу на роботу. *Стрибки ловили*
- 22.VII.1947.р. В с. Олексинці, нічю Медведьов з опергрупою робив перевірку вулиць. Надранком заквартирував в с. Сохацького Пилипа, в якого обірали грутки та забрали мід. Перквартирувавши день, перед вечором, більшовики вийшли з села. Нічю прийи- ли знову в село та арештували Борейко Юстину і голову с/ра- ди Никрали Павла. 24.7. Голова с/ради Никрали Павло повернув а Борейко Юстина сидить далше. *шукати в'язнів*
- 22.VII.1947 р. В с. Сапогів голова РВК Чистяков визивав до сільради Гуме- ньук Степана та Саламон Івана та упоминав їх вдруге, щоби здали зі своїх будинків бляху для відбудови колгоспу. *Котлов*
- 23.VII.1947 р. В с. Волківці трьох більшовиків з райкamu Червоного Хреста та один із нарсуду визивали до сільради селян: Гойнацького Івана/переселенець/, Зварич Катерину і Деменчук Параску та Деменчук Андрія.
- 23.VII.1947 р. В с. Кривче Г. Арештували більшовики Дутчак Степана та Во- бих Анастасію і їхню матір. В них списали стан їхнього май- на та відпустили домів.
- 24.VII.1947 р. В м. Борщів, більшовики робили ревізії вздовж вулиці "коло колгоспу". Другого дня шукали по городах та хатах від полуд- ня.
- 25.VII.1947 р. В с. Стрілівці Прибув з Боршева Вацкіров /лт./ з 7 -ма бійцями. Він протоколював в сільраді сс. Бойко Василину, Джаман Ілька, Чорній Івана, Якимів Дмитра, Зьомчик Дмитра. Питав про "бандерівців".
- 26.VII.1947 р. В с. Глубічок о год. 12 - їй приїхав з райцентру Медведьов з 7 - ма більшовиками. Вечором вони робили засідку в полі "коло могилок". Рано ловили людей з фірми та гонили, щоби во- зили збіжки з поля. Медведьов сказав, щоби йому принесли ма- ла, тоді відпустить людей, але на це ніхто не погодився. *зв'язки збура*
- 29.VII.1947 р. В с. Ер'ямніль було 2-ох більшовиків в Стахурської Євгенії. З нею вони щось говорили.
- 30.VII.1947 р. В с. Ер'ямніль 11 більшовиків робили засідку коло с. Дерен- шівського Степана. Ранком перевели ревізію в с. Рудик Михай- ла.

Народ Бореться:

- 29.VII.1947 р. В с: Худіївцях партприкріплення Птащенко просив їсти в се- лянки Невчик Марії. Коли вона йому відповіла, він почав са- м її шукати по горшках. Вхопивши його за плечі жінка витру- тила його за двері. Птащенко з пістолем в руці погрожував її та давав різними словами. Селянка розлючена вхопила са- пу та почала кричати: " іди геть, бо зарубаю". Тоді більшо- вик звернений постійно дидем до господині вийшов з її под- вір'я. *✓*
- 4.VII.1947 р. В с. Бабинці Ілька стрибків з Кривча Г. зайшли до селянки на Дутчак Дмитра. Господиня відмовила стрибкам. Тоді вони почали шукати та знайшли молоко. На те надійшов Бирка Пет- ро. Він відібрав молоко від стрибків та вилляв в помію, а, стрибків виганяючи з хати, кричав: "Забирайся проклята бан- *К*

до, вже несить вам терпіти". Стрибки обскочили його та арештували.

14.VII.1947 р. В с. Бабинці зайшли кілька більшовиків до ПелехьПалагні та просили їсти. Коли вона їм нічого не дала, стрибки самі знайшли молоко та хотіли їсти, але господиня вирвала від них молоко та вкинула через вікно, а стрибкам сказала: "А грати ви понаїдалибей!" Вони за це її арештували та набили.

22.VII.1947 р. В с. Волківці голова РВК Чистяков переводив з десятниками збори на яких казав їм підписати заяви, про те, що до кінця місяця липня будуть відбудовані колгоспні будинки в претивному разі чекає всіх виїзів на Сибір. Тоді один із десятників Литвин Іван/переселенець/ заявив Чистякову: "Ви, товаришу не страште нас Сибіром, бо нам однаково, як за одну ногу висіти так і за дві." Чистяков злагіднив тон розмови, але відповіді на це не дав.

І н ш е:

13.VII.1947 р. В с. Худіївці партприкріплений Птащенко скликав до сільради 20 господарів, яких розпитував про селян: Мак Дмитра, Васарабу Романа, Гордій Михайла, в який спосіб вони розбагатіли. Селяни відповіли, що власним трудом. Тоді виступив стрибек Худа та сказав, що вони набули майно через експлуатацію, бо він самий колись служив у Гордія М. цілковито задармо.

Колгосп

10.VII.1947 р. В с. Шийківці пропав без вісті Ожоган Іван/агент!мін.заг./ Про якого нач. мвд Золотько сказав, що він був доброю радянською людиною.

12.VII.1947 р. В с. Вр'ямпіль невідомі люди ніччю застрілили. Новачек Людвика, Господарство його спалили. Вищезгаданий явно виступав проти селян та співпрацював з більшовиками.

заклепані до міліції по селам.

В терені було переведено більшовиками велику кількість засідок та інших провокативних трюків. За ліквідацію сексотів більшовики спроголосили збірну відповідальність. За 1-го сексота відповідати повинно б 3-ох селян, що частинно почали здійснювати. Одначе, побачивши безуспішність цього методу родини вивезені до райцентру завернули домів.

Постій, дня 5.VII.1947 р.

14

Район: Товсте.

"Російський шовінізм і національне життя":

28.VI.1947 р. В.с. Слобідка К. о год 10-ій ранку приїхало 9 більшовиків, які пограбували в селян 6 фір дров. Грабувчи говорили до них: "Ви бандити, ми вас знищимо дотла, бо вас не потрібно. Без вас Радянський Союз буде існувати. Дивитесь на бандитів і чекаєте України? Скорше Донбас і Сибір побачите, як Самостійну Україну!"

"В країні соціалізму":

- 21.VI.1947 р. В с. Садки о 4-ій год. ранку приїхав уповноважений по здачі контингенту Романенко з 26 - ма більшовиками та кількома стрибками. Вони обложили село на вихідних дорогах та задержували людей, що гнали худобу в поле. Відтак перевели перевірку молочності худоби та здачі контингенту молока. За невиконання зобов'язань конфіскували худобу у слідуючих селян: Ягнич Степана, Ягнич Степана Ів., Десів Костя, Кіянчук Івана і Янчиків Теодозія. С. Ягнич Трофана сильно побили за те, що не хотів сам знищити жорна, які розбили самі більшовики. Вечором більшовики від'їхали до райцентру, а стрибки погнали худобу.

зробити курс: за яку педерату молоска.
- 23.VI.1947 р. В.с. Шинівці приїхало 7 більшовиків з начальником мвд, які пограбували у селян 5 буханців хліба, 13 шт. яєць, 7 кг муки. Вечором зробили засідку коло колгоспу.

зробити харків
- 23.VI.1947 р. В с. Нагір'яні ранком приїхали більшовики. Між ними був уповноважений по здачі контингенту Романенко та 11-ий секр. РК КП/б/У Сметанін. Вони пограбували 7 фір дров та 3 шкіри. Відтак переводили реєстр здачі контингенту м'яса і молока. Вечором від'їхали до райцентру. Цього ж вечора приїхало 13 більшовиків під ком. Міхіна, які перевели ревізію в с. Дрозд Микити та зробили засідку біля цвинтаря.

зробити дров.
- 23.VI.1947 р. В с. Цапівці о год. 11-ій ранку приїхало 7 більшовиків. Вони пограбували за нездачу молока корови в сс. Смерека Анни та Харук Василя. По одержанні хабарів/горілка, масло, яйця вернули селянам худобу.

шантаж
- 24.VI.1947 р. В с. Слобідка приїхало 12 більшовиків з Толкачовим, Криворучкою та Маціборком. Вони пограбували у селян 6 фір дров та відвезли до школи, а відтак пограбували ще 7 фір, які забрали до райцентру.

зробити дров
- 24.VI.1947 р. В с. Содоне ранком приїхало 7 більшовиків в справі здачі контингенту молока. Вони пограбували у селян 4 фіри дров, 6 сирових шкір, 19 шт. яєць та вкрали одну бритву. Селянам казали те все відвезти до райцентру.

зробити дров, шкір
- 25.VI.1947 р. В с. Цапівці ранком більшовики під ком. Камінського перевели ревізію в сс. Приймак Василя, Петрущак Михайла, Петрущак Анни і Данила. В час ревізії побили кухонне начиння, повикидали все молоко та зрабували 6 кг. муки на обід для себе. Передвечором відійшли в напрямі лісу "Салони" на засідку.

зробити розбиті
- 25.VI.1947 р. В с. Ворвулинці з напрямку райцентру ранком приїхало 10 більшовиків з Толкачовим та Романенком, які переводили перевірку молочності. У родин погиблих підпільників забрали дві корови.

зробити коров
- 25.VI.1947 р. В с. Устечко приїхало 9 більшовиків, які пограбували родину підпільника Триш Марію. Забрали в неї: стіл, лаву, шафу, три крісла і дошки. Награбоване майно відвезли до райцентру.

зробити устечку шафу

- 27.VI.1947 р. В с. Рожанівка приїхали 4 більшовики з III -им секретарем БК КП/б/У Слободянюком. Вони пограбували у селян будівельний матеріал та від'їхали з награбованим майном до райцентру. *добити державу*
- 27.VI.1947 р. В с. Ворвулинці прийшло 8 більшовиків, які перевели перевірку молочності худоби в селі. Притому пограбували в селян 3 штуки худоби та забрали в райцентр. *добити державу*
- 28.VI.1947 р. В с. Слобідка приїхало 9 більшовиків, які пограбували у селян 6 фір дров та забрали до райцентру. *добити державу*
- 30.VI.1947 р. В с. Хмелева досвіта прийшло около 30 більшовиків між якими був Паланець. Вони задержували худобу, яку люди гонили на пасовисько та не пускали в поле селян. Відтак перевели контроль молочності худоби під час якої пограбували у селян 18 шт. Сконфісковані корови забрали до райцентру. *добити державу*
- 30.VI.1947 р. В с. Сверхківці приїхало 20 більшовиків з опер. Паланцем. Передполуднем приїхало з райцентру ще 34 більшовики. Вони, з'єднавшись з групою, яка вже була в селі перевели перевірку здачі контингенту молока. За нездачу молока сконфіскували у селян 10 штук худоби. По грядках у людей повикопували цибулю і часник. Передвечором, забравши награбовану худобу, від'їхали до райцентру. *добити державу*
- 30.VI.1947 р. В с. Доргичівка приїхало 20 більшовиків з районною адміністрацією. Вони перевели перевірку здачі контингенту молока, м'яса і вовни. Притому пограбували у селян за нездачу контингентів 13 шт. Овець та 17 шт. худоби. Грабоване майно забрали до райцентру. Цього ж дня Камінський з бійцями заарештував с. Головецького Василя із села Сверхківці, який переходив через село. Його питав про дочку. По короткому задержанні його відпустили. *добити державу*
- 1.VII.1947 р. В с. Цапівці приїхало 7 більшовиків та стрибки. Між ними були: Винниченко із с. Нирків, Маціборко із с. Летиче, Макогін із м. Товсте і інші. Вони ходили по селі та наказували селян, щоби здавали контингент. Притому пограбували 18 шт. яєць, 1 л. масла, 3 кг муки та казали варити собі обід. *написати на контингент*
- 1.VII.1947 р. В с. Шинівці приїхало ще ніччю 6 більшовиків, які днем переводили ревізії в селян. Найбільше шукали по скринях. В час ревізії вкрали з годинник, занальничку, 2, 4м целотна. *добити державу*
- 2.VII.1947 р. В с. Нирків приїхало 15 більшовиків, які перевели перевірку молочності худоби. Крім того пограбували у селян 2 автомашини та 35 фір будівельного матеріалу. Сконфіковано було 15 шт. худоби за нездачу молока, з того 10 шт. більшовики віддали селянам по одержанні кабарів/1л горілки та 2 кг масла/ Цих же селян зобов'язали протягом одного тижня здати по 100 л молока від одної штуки, на що вони погодилися. *добити державу*
- 2.VII.1947 р. В с. Солоне більшовики пограбували в с. Кізік Аксена 5 л меду.
- 4.VII.1947 р. В с. Кошилівці приїхали двома автомашинами більшовики з Лещенком. В с. Тихоліз Івана забрали повну автомашину дров і 2 сирових шкіри. В Мороз Гната забрали 4 фіри дров та 2 сирових шкіри. З рабованим майном від'їхали передвечором до райцентру. *добити державу*
- 7.VII.1947 р. В с. Солоне ранком прийшли опергрупи Шадигіна та Міхіна в числі 25 бійців. Вони пограбували 5 л меду, в с. Казік Аксена та 3 л. масла і 14 шт. яєць в с. Вийван Івана. *добити державу*
- 13.VII.1947 р. В с. Нирків приїхало 15 більшовиків, які переводили контроль молочності. В с. Чоник Івана забрали коня, говорячи, що це "бандерівський" кінь. *добити державу*

14.VII.1947 р. В с. Летяче приїхали трьома фірами більшовики. Вони розбили в с. Данилейка 2 пні пасіки, нагрясли один мішок яблук та від'їхали до с. Дорогичівка.

18.VII.1947 р. В с. Цапівці о год. 3-ій ранку приїхав Камінський з більшовиками. В с. Тихоліз Степана перевів ревізію, де пограбував 3 л. масла та 9 шт. лець.

18.VII.1947 р. В с. Содоне прийшло 5 більшовиків з Маціборком Левом. Збирали мід в пасічників, де пограбували 20 кг меду. Кулік, зав. по здачі городонини, записував сади і призначав контингент овочів та городонини.

"Советська демократія"

19.VI.1947 р. В с. Садки прийшло 22 більшовики з Камінським /опер. мго / озброєні в 2 кулемети, 8 АВТ, 6 ПШ, 2 ППД і 2 кріси. Вони обскочили господарство с. Ягнич Івана, де перевели сильний трус. З ними були також провокатори Кіндрат і Зима. В час ревізії знайшли 2 криївки викопані ще за німецької окупації, розкопували подвіря, розвалювали печі, поршивали криші в господарських забудованнях. Жінку Ягнич Катерину набили так сильно, що вона лежала тиждень в шпиталі. Перед вечором відійшли в напрямі Дорогичівки.

*ревізія
трус*

19.VI.1947 р. В с. Устечко приїхало 14 більшовиків. Вони перевели ревізію в с. Подолок Істини, обвинувачуючи її в зв'язку з "бандитами" через її сина. Пограбували в неї 2 фіри дощок та будівельного матеріалу, 1 шафу, 2 столи, 3 крісла. 3 більшовиками був начальник мго.

*грабіж майна
та записи
свідчення з отців*

20.VI.1947 р. В с. Цапівці о год. 6-ій ранку приїхали більшовики 2-ма автомашинами в числі 45 бійців. З ними були: нач. ОББ і упов. Мго кап. Шалигін та опер. лейт. Камінський. Озброєні були в 4 кулемети, 12 АВТ, решта автомати і кріси. Шалигін з 26 - ма більшовиками відійшов в напрямі с. Садки, решта більшовиків з Камінським переводили ревізії в сс.: Маринук Семена, /секр. с/ради/, Кольба Анни, Приймак Василя, Ткачук Андрія. В час ревізії перекопували долівки, розвалювали печі, розшивали стріхи, а навіть нищили кухонну посуду. Вечором ребили засідки.

ревізія

20.VI.1947 р. В с. Шутроминці разом з напрямом дорогичівського лісу приїшло 12 більшовиків під ком. Паланця. Озброєні були в один кулемет, 4 АВТ, 5 ПШ і 2 кріси. Вони не пускали нікого з людей до лісу на гриби. В 3-ій год. пополудні приїхало з району ще 7 більшовиків. На сигнал вистрілом зійшлися всі разом. Відтак обскочили господарство с. Тарабавка Анни, де перевели сильний трус. В час ревізії вкрали спідницю, пограбували 3 фіри дров, 2 сирові шкери та забрали до райцентру.

*ревізія
чорбит*

21.VI.1947 р. В с. Шутроминці ця сама група, що попереднього дня була в цьому ж селі переводила ревізії в селян: Григорка П. Карайм Т. і Тарабавка Тимка. В час ревізії більшовики перекопували подвір'я, підважували каміння, розшивали стріхи, та розвалювали печі. Притому побили сильно вищезгаданих селян за мнимий зв'язок з "бандерівцями", з'їли все молоко, вимикали цибулю.

*ревізія
трус
чорбит*

21.VI.1947 р. В с. Летяче приїхало 13 більшовиків під ком. нач. мвд. Волинського перевели ревізії в сс. Федоршин Йосипа, Кушнір Анни, Костик Василя, Кіщак Анни, Кушнір Марії. Селянина Микитин Антона побили сильно за те, що заперечував, що в нього є криївка. В наслідок побиття селянин важко захворів на нирки /два тижні лежав в шпиталі/.

*ревізія
трус*

21.VI.1947 р. В с. Нирків приїхало 9 більшовиків разом зі стрибками. Між ними був II-ий секр. РК КП/б/У Сметанін. Вони ходили по селі та просили у селян їсти. В хатах, де не заставали нікого, розбивали двері і вибивали вікна, а саме: в Безушко П. Семенюк Микити, Капчик Марії. В цих селян більшовики пови-мирували всю цебулу, повишивали все молоко, вкрали 178 крб. і дві мужеські маринарки. Голову сільради наказували, щоб добре підготував село до здачі контингенту та жнив. Вечо-ром від'їхали в райцентр.

*ревізія
в район
розбивали
двері - вікна*

21.VI.1947 р. В с. Слобідка приїхало о год. 8-ій ранку 14 більшовиків. Між ними були: голова РВК Микитенко, 2 участкові мвд, 11 бійців. Ходили по селі та перевіряли здачу контингенту м'яса і молока. За невиконання зобов'язань сильно побили двох селян, називаючи їх саботажниками.

жовті

22.VI.1947 р. В с. Летяче приїхало 13 більшовиків з Паланцем. Вони арештували сс. Трембляк Михайла, Данилейко Михайла, Ціжик Мико-ду. Останнього сильно побили, коначчи ногами, так, що він лежав кілька годин непритомний. Притому запитували його де його жінка. В с. Рудька Михайла пограбували 2 кг лчменю.

*ревізія
в район
годо*

Його жінці казали варити вечерю. В с. Маціборко Параски вимагали меду. Коли вона їм не дала, розбили 2 пні пасіки, а рямки поломили. В хаті перевели ревізію, де знайшли 2 л. масла приготованого на контингент та 2 буханці хліба, які забрали. Відтак відійшли на хутір Відинці, де перевели ре-візії, при яких побили сильно місцевих селян.

22.VI.1947 р. В с. Бересток з напрямку с. Устечко прийшло 9 більшовиків. Вони пограбували у с. Волотчій Анни 17 шт. яєць і 5 л моло-ка, в с. Піхлик Марії 5 кг муки та приказали їй варити ве-черю. Ніччю робили засідку біля сільради.

зв'язок

22.VI.1947 р. В с. Лівці о 9 -ій год. ранку прийшло 9 більшовиків з 1. секретарем РК КП/б/У Пасіченком. Вони первели мітінг, на якому говорили про підготовку до жнив та здачу контингенту. Цього ж дня направлено телефонічний зв'язок села з райцен-тром.

24.VI.1947 р. В с. Цапівці ^{вечором} прийшло 15 більшовиків, які зробили засідку на подвір'ю с. Вронецького Михайла. Ніччю арештували с. Лу-ця Василя і Кузь Івана та відійшли до райцентру.

ревізія

24.VI.1947 р. В с. Лисівці прийшло 7 більшовиків із засідки, яку робили на чолі. Перевели ревізію в с. Забарилло Якова, під час якої поруйнували господарство та вкрали 17 крб.

зв'язок

26.VI.1947 р. В с. Шутроминці ранком з напрямку райцентру приїхало автома-шиною 8 більшовиків. Між ними були: уповноважений по здачі контингенту Романенко, 1-ий секретар РК КП/б/У Пасіченко, а також Маціборко. Щоби одержати у селян харчі, вони стра-шили родини підпільників, мовляв, їхнє майно буде конфіско-ване, але від цього можна відкупитись, давши 500 крб. Відтак Романенко первів мітінг, на якому говорив про виконання контингенту молока та м'яса. За невиконання налогів погро-жував судом та вивозом на Сибір. Передвечором більшовики від'їхали до райцентру.

у центрі

26.VI.1947 р. В с. Цапівці о год. 6-ій ранку приїхало 7 стрибків автома-шиною. Між ними були: Ванищенко із с. Нирків, Макогін із с. Товсте і інші. Вони ходили по селі та просили у селян харчі. Селян Мельник Микиту і Романович Осипа сильно побили за те, що вони не хотіли дати їм їсти. В інших селян пограбу-вали 13 шт. яєць, 3 сирові шкіри та вкрали одну запальнич-ку.

*зв'язок
годо*

26.VI.1947 р. В с. Нирків прийшли більшовики під ком. Міхіна в числі 13 бійців. Ніччю зробили засідки від сторони лісу. Відтак перевели ревізії в с.с.: Кочержук П., Тимошка І., Грицьк Марії та Осімінської Параски. В час ревізії пограбували 3 буханці хліба, 7 л молока, 16 шт. яєць та 4 кг муки. Селян: Капчик Петра і Семнюк Михайла сильно побили за те, що не хотіли сказати нічого про "бандьорів". Вечором від'їхали до райцентру.

ревізії
побиті
грабіж

28.VI.1947 р. В с. Сверхківці ранком з напрямку с. Берем'яни Золотопотіського району прийшли більшовики в числі 6 бійців. Вони казали воліві сільради скликати всіх людей арештованих в 1946 році. Скликаних запитували: "Де знаходяться бандити? Хто їх переховує? До кого вони приходять?" Селян Мартинюк Василя та Шенчук Миколу сильно побили за те, що вони не хотіли признатися до своїх братів, які перебувають в підпіллі. Передвечором відійшли в напрямі с. Берем'яни.

шантаж
побиті

28.VI.1947 р. В с. Нагір'яни 9 більшовиків під ком Нікаціна перевели ревізії в с. Капчик Анни. Її сильно побили за те, що вона не хотіла признатися, має зв'язок з "бандьорами". Під час ревізії вкрали в неї 2 л. горілки, 1 л масла, 1 хустку і 37 крб.

ревізії
побиті
грабіж

29.VI.1947 р. В с. Бураківка приїшло 13 більшовиків з Камінським та 9 під ком. нач. мго Новотарського. Вони перевели перевірку одного відтинку села. Відтак нач. РО МРБ скликав до сільради всіх шкороше арештованих та звільнених селян. В час перевірки знасилували 2 дівчини.

насилування

29.VI.1947 р. В с. Лисівці ранком прийшло 11 більшовиків, які перевели ревізії в с. Золоті Маланки. Під час ревізії перекопали долівки в хаті, тік в stodolі, розпили стріхи, розвалили печі в хатах та повибивали вікна. Пограбувавши 2 кг масла призначеного на контингент, відійшли в напрямі с. Шипівці.

ревізії
грабіж

30.VI.1947 р. В с. Папівці з напрямку с. Кошилівці прийшло 10 більшовиків. Передполуднем приїшло з райцентру 7 більшовиків. Між ними були: нач. мго Новотарський, нач. ОБЕ Шалигін, нач. мвд Карасьов, нач. міліції Мурсьов, контролер з області мго. Вони казали людям пізнавати вбитих попереднього дня во українських повстанців. Ніччю арештували с. Скрипник Ярослава та кавали йому показувати дороги по селі. Ранком, побивши його від'їхали од райцентру.

шантаж

1.VII.1947 р. В с. Сверхківці опер. Паланець зі своїми бійцями перевели ревізії в с.с.: Головецького Василя, Гнатюк Анни, Ткачук Г. Павлюк Тимка, Дудки Тетяни, Романюк Івана, Стасюк Іосифа, Стасюк Івана і Оробчук Василя. Під час ревізії більшовики перекопували долівки в хатах, розшивали стріхи, розвальювали мури, рубали підлоги та підважували каміння. Сильно побили дівчину Гнатюк Марію дочку Анни та арештували Стасюк Івана і Оробчук Василя, яких забрали до райцентру.

ревізії
побиті
установили
побиті

2.VII.1947 р. В с. Летяче вечором прийшло 20 більшовиків під ком. Паланця. Вони зробили засідку коло с. Тарабавка Теклі. Собака, зачувши їх, почала настирливо гавкати. Господиня, думаючи, що то злодії підкрадаються, вийшла на двір. Більшовики, які шкороше кидали камінням в собаку, щоб заспокоїти її, почали кидати в господиню та в вікна хати. Переїстрашена селянка втекла на стрих, де пересиділа до ранку. Ранком більшовики заарештували секретаря сільради Павлюк Василя і забрали до райцентру.

шантаж

2.VII.1947 р. В с. Кошилівці ранком прийшло 15 більшовиків з Камінським та шукали по городах за криївками. Відтак обскочили госп-подарство с. Тихоліа Палагні та застрашували її, що застрілять, якщо не покаже криївки, де скривається "Гонта" і "Чумак". Цього ж дня Лещенко з кількома більшовиками юнив селян до колгоспу на роботу. На полі перевів мітинг на якому говорив про здачу сіна та зеленої цибулі. Вкінці заявив людям, що до осені всі громадяни с. Кошилівці будуть в колгоспі.

*ревізія
камінь
галичина*

7.VII.1947 р. В с. Кошилівці нічю на с. Марцишин Якіма напали якісь невідомі люди. Вони важко поранили його в голову і ногу. Конаючи твердив, що бачив Федорків Бронєка, що ходив нічю по подвір'ю. Ймовірно це діло більшовиків вміло замасковане.

напад

12.VII.1947 р. В с. Нирків приїхало 10 більшовиків однією автомашиною. Між ними був нач. мвд Новораський, 11-ий секретар РК КП/б/У Сметанін. Вони перевели коло церкви мітинг, присвячений організації колгоспу. Між іншим, говорили тут більшовики про куркулів, яких вичислили 15, що будуть за найменші провини вивезені на Сибір. Вони допомагають бандитам, вони хотять знищити Радянський Союз, але ми їх скорше знищимо, бо вони для нас непотрібні. Начальник мвд скликав всіх скорше арештованих і підвешених домів селян та перевів з ними довшу нараду. Вечором більшовики від'їхали в райцентр.

*Камінь
куркулів
судити арештованих
і вивести
сентура*

13.VII.1947 р. В с. Шутроминці приїхало автомашиною 7 більшовиків. Між ними були: Романенко, Криверучка, Толвачов, Маціборко. Вони перевели мітинг, на якому говорили: "Про здачу контингенту. Між іншим сказали таке: "Контингент для держави повинен бути виповнений в 100% до одного грама. Не слухайте банкетів і куркулів, бо ми їх знищимо і вивеземо на Сибір. По мітингу примушували голову сільради, щоб підписав заяву про вивіз куркулів на Сибір, опісля від'їхали в напрямі с. Дорогичівка.

*Контингент
шукати в Сибір
камінь*

13.VII.1947 р. В с. Садки прийшло 12 більшовиків під ком. Паланця. Вони перевели ревізію в с. Осадчук Марії, яку сильно побили. Передполуднем до села приїхало 7 більшовиків, між якими був 11-ий секретар РК КП/б/У Слободянк. Він перевів мітинг в справі здачі контингенту, на якому, між іншим, сказав: "Не слухайте тих, що в лісі. Вони вам говорять, що ви ще чекали трохи до 15, до 20 і так безперервно, але з цього нічого не виходить. Знайте добре, що війни не буде. Трудящі ССРСР відбудовують свою державу знищену минулою війною, а капіталісти зброю до рук не візьмуть!"

*ревізія
камінь
шукати*

19.VII.1947 р. В с. Нирків приїхало автомашиною 15 більшовиків. Вони хотіли арештувати с. Ішик Михайла за те, що він, підписавши заяву на севсотство, не давав матеріалу, але не застали його дома. Гослючені знищили все, що було в хаті і на подвір'ю. По кількох, однак, годинах з'явився Ішик Михайло до мвд - істів, які арештували його та забрали в райцентр. Цього ж дня більшовики пограбували 19 шт. яєць, 20 шт. овець, за те, що не були зареєстровані.

ревізія

19.VII.1947 р. В с. Устечко приїхало двома автомашинами 28 більшовиків, між якими був уповноважений по здачі контингенту Романенко та 11-ий секретар РК КП/б/У Сметанін. Вони перевели перевірку мочності худоби та здачі м'яса та м'яса. За невиконання зобов'язань скофіскували у селян 5шт. худоби і 20 шт. овець. Передвечором все забрали до райцентру.

*пограбування худоби
ревізія Сибір*

"Голод":

24.VI.1947 р. В с. Садки приїхало 6 більшовиків з райцентру та 11 з г. під ком. Паланця. Вони перевели ревізію в с. Ягнич Петра, якого хотіли арештувати за те, що вкрав коня і, зарізавши, в'їв, але, не заставши його дома, відїхали до райцентру.

вбив.

Інше:

23.VI.1947 р. В лісі "Скиток" і "Салова" біля с. Садки дві більшовицькі оперативні групи під ком. Шалигіна і Паланця наскочили на українських повстанців, які там квартирували. У висліді були вбитими 3 українські повстанці / Пр. "Г", Лисий і Борсук / та с/о Антошків Дмитро і Антошків Теодозія. Тіла вбитих повстанців більшовики забрали до райцентру, а цивільних людей залишили в селі.

наскок

27.VI.1947 р. Досвідком в лісі біля с. Хмелева 25 більшовиків під ком. Паланця переводили стежі розумки та обсервації з дубів. О год. 8 - ій ранку наскочили на український повстанців, що квартирували в цьому ж лісі. В наслідок наскоку гине стрілець Андрій, який укушений більшовицьким псом стріляється з власної пістолі.

наскок

29.VI.1947 р. В лісі біля с. Садки 20 більшовиків з Шалигіним, Паланцем та Куліковим наскочили на квартируючих там українських повстанців. В наслідок наскоку пануть вбитими Пр. "Д", та кучевий Карпо. Тіла вбитих забрали до райцентру.

наскок

1.VII.1947 р. В с. Устечко приїхало автомашинюв 12 більшовиків, між якими були уповноважений по здачі контингенту Романенко та другий секр. РК КП/б/У Сметанін. Вони перевели мітинг при-свячений підготовці до жнив. Між іншим говорили також "Ми бандитів вже докінчуємо добивати, їх вже дуже мало. Ходять по-одному, по-двох. Незабаром буде спокій, бо решта недобитків прийде до нас з повинною, чуєчи свою загибель. Ми знаємо, що бандити і ви всі чекаєте на нову війну, на Англію і Америку. До цього ви не дочекаєте, бо війни не буде і Радянський Союз її не хоче. Крім цього Рад. Союз не хоче боятися, бо він сильний."

*підготовка до жнив
фот. Сметаніна*

3.VII.1947 р. В с. Хмелева ранком приїшло 14 більшовиків з "думком" - запальником, який зголосився з повинною в м. Залішки. Він ходив разом з більшовиками по селі, відтак пішов з ними до лісу "Причва", де відкопав свого кріса та дав більшовикам.

19.VII.1947 р. В лісі "Салва" біля с. Цапівці 7 більшовиків з Каміньовим зробили засідку. Відходячи залишили на місці засідки карточку, на якій було написано: "Слава воюючим - чекістам! Смерть українсько-німецьким націоналістам! Смерть Івану! Смерть Гонті! Смерть Гонті і його бандитам!"

засідка

Постій, дня 5. VIII. 1947 р.

5. IX. 1947 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т.

/ за місяць серпень 1947 рік. /

Товстенський район:

В країні соціалізму:

22.VII.1947 р. В с. Летяче приїхало 15 більшовиків, які скликали деес-
какатинські
жорна
сятників до сільради та роздали їм зобов'язання на контингент збіжжя. Наказували здавати сіно та городови-
ну. Відтак зайшли до сс: Рудька Анни і Гапін Онуфрія, в яких знищили жорна.

24.VII.1947 р. В с. Летяче ранком прийшло з в. Шутроминці 10 більшо-
градити худобу
виків. Вони skonфіскували за нездачу контингенту моло-
ка худобу у селян: Рокіцького Миколи / 2 шт. /, Гапін
Степана / 1 шт. /, Глова Анни і Онуфрія по одній штуці.
Забрану худобу доручили 3 - ом місцевим селянам відіг-
нати до райцентру. За селом селяни, в яких пограбовано
худобу, відібрали її назад. В селян Коротій Романа та
Швайчук Івана більшовики знищили жорна. В с. Костик
Василя, тому що нікого не було дома, розбили двері та
вдерлися до хати, де перевели ревізію.

25.VII.1947 р. З райцентру до села Нагір'яни приїхало 25 більшовиків,
Кастинські
які заквартирували в с. Рівника. Звідси кожного дня
роз'їжджаються по селах: Нирків, Устечко, де збирають
контингент збіжжя в селян.

25.VII.1947 р. В с. Лет-яче більшовики, які квартирували попереднього
какатинські
арешту
машини
дня, покликали до сільради селян - "куркулів": Рудько
Михайла, Тремблюк Дмитра, Коротій Софію, Гапін Фрасину,
Іванську Євстину, Тимцей Василя і Рокіцького Дмитра. До
них говорив третій секр. РК КП/б/У Слободянюк: "Ви кур-
кулі, ви не хочете здавати контингенту, ми вас всіх за-
беремо на Сибір! Ви німецькі націоналісти, ви бандити
саботажники!" Людей цих арештували, залишаючи в сіль-
раді, а самі ходили по сніг та розписували по стінах
лозунги: "Хліб державі!" "Смерть бандерівцям!" і інші.
Шукали по господарствах за збіжжям, яке забирали. В ко-
го не було молоченого, заставляли малотити. Людей, що не
встигли привести ще сноців з поля, побивали. Перед-вечо-
ром, заарештувавши ще голову сільради, від'їхали зі всі-
ма арештованими в райцентр.

26.VII.1947 р. В с. Садки в год. 6 - ій ранку приїхало 14 більшовиків.
грабу
ст. Сад
Вони зайшли до села та забрали около 5 цнт збіжжя та
муки, які належали селянам. В хаті наконежного Володме
слава вижили брагу приготовану на самогонку. Господаря
і його жінку важко побили. Відтак пішли до Рудик Ірени
та перевели ревізію, в час якої вграбували 5 цнт збіжжя
та списали все майно. Передвечором виїхали в напрямі
с. Кошилівці.

30.VII.1947 р. В с. Нирків з напрямі с. Нагір'яни прийшло 7 більшовиків,
грабу збіжжя
обмолочувати
між якими був 2 - ий секр. РК КП/б/У Сметанін. Вони
грабували в селян збіжжя снопами та возили в с. Нагі-
р'яни, де обмолочували його машиною. Цього дня було за-
брано в селян 20 фір сноців.

31.VII.1947 р. В с. Лет-яче прийшло 9 більшовиків із с. Шутроминці.
Вони збирали в селян збіжжя та заставляли їх молотити.
В пастухів, що гнали пасти худобу забирали її та від -

давали селянам
накази
на вивантаження

5.VIII.1947 р.

з'явився

давали селянам аж тоді, коли ці приносили найменше 20 кг збіжжя на контингент. В селянки Швайчук Параски перевели ревізію, шукаючи за криївкою. В час ревізії забрали й направлену шкуру та 5 цнт збіжжя.

5.VIII.1947 р.

Метин
на погоню
з'явився

В с. Устечко більшовики в райцентру грабували збіжжя снопами. В с. Лугового Кирилів забрали останнє збіжжя, яке він заробив в людей. В с. Лєтичє приїхало 12 більшовиків між якими були: уповн. від контингенту Криворучка, і Маціборко та представник з області. Людєй, які не здали контингенту та оправдували-ся, що вони ще не помолотили, або не повозили з поля збіжжя, Криворучка побивав, або дусив за горло. У селянки Данилейко Ксеньки, яка навіть не мала зобов'язання, почав всиди шукати. Зі скрині забрав всю сажу та сказав до господині: " Як здаш завтра 1000 кг збіжжя то віддам, а ні, то заб-ираю ". Зайшовши до шевця Кацак Петра, який немає зовсім поля, запитав його, чи він здав контингент. Коли цей відповів, що ні, Криворучка почав переводити ревізію, в час якої знайшов шкуру. З цієї шкури казав шевцеві зробити за два дні для нього півчеревики. Шевця побив та відійшов. Цього ж дня зайшов ще до с. Данилейко Метини, сів на стіл і почав кричати; щоб господиня везла контингент. До хати вбігла собака та почала гавкати на більшовиків. Тоді розлючений Криворучка хотів собаку застрілити. Коли жінка вступила їй, Криворучка закричав: " тебе застрілю разом зі собакою, бо що думаєш, ти в мене вартіна, як собака. Ми маємо таке право, що схочемо то можемо з вами зробити. Ви всі бандити, всі німецькі собаки, ви куркулі і Давай меду ! " Жінка відмовила що не має. Тоді більшовики почали шукати та знайшли хліб, огірки, молоко. Все це пов'їдали та відійшли до с. Дорогичівка.

11.VIII.1947 р.

з'явився

В с. Шипівні приїхало 7 більшовиків з райцентру. Вони ходили по селі та шукали при допомозі дротів за збіжжям. В с. Золотої Вікити знайшли законанє збіжжя, якого вже забрали. В с. Романк забрали збіжжя снопами.

14.VIII.1947 р.

- 4 -

В с. Нагір'яні більшовики зрабували в дідних селян 30 фір збіжжя снопами.

Советська демократія:

19.VII.1947 р.

арештували

В с. Лєтичє вечором з лісу прийшло 19 більшовиків. Ніччє робили засідки. Ранком арештували Александр Степана та Рудька Марію. З арештованими відійшли до села Дорогичівка.

21.VII.1947 р.

засідки
ревізії

В с. Цапівці в райцентру Товєтє приїхало 13 більшовиків, між якими був оперативний мгоб Інт. Камінський. Ніччє робили засідки. Ранком переводили ревізії в сс: Костур Проця, Тихолія Василя, Федорків Петра, Кольби Дмитра і Захаріїв Ірини. Вечором відійшли в райцентр.

25.VII.1947 р.

В с. Ворвуайнци прийшов опер. мгоб Малітан Мельничук з бійцями. Ніччє робили засідки. Ранком покликали до сільради Круцьк Параску і Рудого Якова. З ними говорили цілий день. Ніччє знову робили засідки, а відтак відійшли до райцентру.

25.VII.1947 р.

залишили
своє

В с. Шипівці приїхав уповноважений по здачі контингенту Ш. Єржечок. Він разом зі стрибками гонив людєй на колгоспну роботу. Золоту Магдалину сильно побив за те, що не хотіла йти на роботу. Сам Єржечок залишився в селі

27.VII.1947 р. В с. Цапівці о год. 5 - ій ранку прийшло 9 більшовиків, з якими був опер. мбб лнт. Камінський. Вони обскочили хату Петрушак Данида та перевели сильну ревізію, яка тривала около 3 - ох годин. Підчас ревізії перекопували подвір'я. Ідучи дорогою стрінули с. Дем'янів Юстину із с. Садки. Її арештували та протоколювали цілий день. Підвечором звільнили, а самі відійшли в напрямі с. Кошилівці.

*ревізія
арештування
дівчини*

27.VII.1947 р. Ніччю в с. Кошилівці до млина прийшло 9 більшовиків, між якими був лнт. Камінський. Вони обскочили хату зав. млина Кириляк Дмитра і, вдаючи українських повстанців, ї питали, чи вже готова мука, яку Гонца казав йому змолоти. Кириляк відповів, що нікого не знає і нікому не може. Тоді більшовики перевели в млині ревізію та, нічого не знайшовши, відійшли.

криворучка

29.VII.1947 р. В с. Устечко в райцентру прибуло 14 більшовиків, які робили перевірку та протоколювали людей, які скорше були арештовані та звільнені. Цього ж дня арештували с. Безкоровайну Йоанну та забрали до райцентру.

*допитування
арештованих*

30.VII.1947 р. В год. 6 - ій ранку приїхало з райцентру 12 більшовиків, які ходили по селі за контингентом збіжжя та меду. За невиконання зобов'язань побили селян: Дем'янів Михайла, Григорків Малавку, Лесів Докія і Павлюк Тодосія М. Найбільше знущалися над людьми Маціборко та Криворучка.

полюс

31.VII.1947 р. До с. Нагір'яні зі с. Устечко прийшло 9 більшовиків, які зробили ніччю засідку. Другого дня ранком арештували Мотринчук Параску і Грицюк Інну. Ці дівчата, були ангажовані в революційній боротьбі, які зголосилися на мвд та були ними звільнені.

арешт

1.VIII.1947 р. В с. Летяче приїхало около 10 більшовиків. Між ними був уповн. по здачі контингенту Криворучка. Всі розійшлися в село, щоби збирали контингент. Криворучка запитував селян чи готовий контингент: Коли довідувався що ні, ловив за горло і дусив, або побивав палицею. Найгірше побили за нездачу контингенту: Швайчук Івана: й його доньку, Цінькас Івана та Швайчук Йосипа. У Аксенія Степана, який не здав контингенту та не звіз ще снопів з поля душили і побили. Маціборко сказав, що в цього господаря є "бандерівське" збіжжя. Тоді більшовики поїхали в поле, забрали снопи на віри і відвезли в с. Дорогишівка, де була молотілка. Зі снопами забрали тех арештованого господаря, якого ввечером відпустили. Цього ж дня Маціборко і Криворучка зайшли до Швайчук Марії в якої застали жінку підпільника Швайчук Анну. Заарештувавши її, від'їхали до райцентру. Около год. 15 - ої повернули з нею та ще із збільшеним числом бійців в село, і перевели ревізію у селян: Недомитальського Василя, Кадук Петра і Данилейка Павла.

*зробив
побор'
супротивника*

1.VIII.1947 р. Із села Цапівці мвд визивало до райцентру сс: Мельничин Осина, Кольба Остапа, Іванишак Анну, Приймак Анну і Кольба Катерину, яких питали, де їхні сини. Передвечором звільнили додому.

3.VIII.1947 р. В село Цапівці в год. 5 - ій ранку прийшов з 3 - ма їх стрибками уповн. по здачі контингенту Романенко. Він переглядав посвідки по виконанні контингенту, причому деяким людям підвищував його. Цього ж дня покликали на мбб до райцентру Полевого Василя, якого питали за його сином. Побивши сильно відпустили ввечером додому.

*накази
на ошіддану
збор'*

5.VIII.1947 р. В с. Садки о год. 6 - ій ранку приїхало з райцентру 22 більшовиків. Вони ходили по селі та збирали контингент. В кого буда замкнена хата, розбивали двері. Селян Макару Василя і Макару Федора запрягли до воза зі збіжжям, тому, що не було їхніх коней дома та казали їм тягнути його. Наладований збіжжям віз селяни мусіли тягнути око - ло 300 м.

збирася
розбої

10.VIII.1947 р. В с. Цапівці більшовики, які попереднього дня тут заквартирували, зганяли людей на похорон фінагента Лопушняк Юрка, бо селяни не хотіли самі йти. Зігнавши людей пі - слали забросного бійця по священника до с. Попівці. Воець - недавни священникови докінчити Богослуження привів його на похорон.

терор
опроща

На цвинтарі рай. проп. Зима говорив: "Українськр-ні - мецькі націоналісти знищили нам найкращого чоловіка, але ми за нього пімстимось!" Вкінці сказав: "Прашай Лопушняк, ми за тебе пімстимось в 200 %, а родини цих бандитів що наложили на тебе руку, вистріляємо всі."

11.VIII.1947 р. В с. Летяче ранком о год. 6 - ій приїхали з райцентру 8 більшовики, між якими був опер. мго Паланець. Він арештував Вергунь Романа, Рудьку Марію та Рудьку Шлію і Да - нилейко Павлину. Більшовики з уповн. по задачі контингенту Криворучкою збирали контингент. Зайшовши до с. Швай - чук Івана душили його за горло та побили за те, що не в виконав зобов'язання. Вкінці написали йому на плечах мазєю від воза: "Куркуль - бандит, саботажник". Привели до нього 6 - ох селян і почали молотити збіжжя. Намоло - тивши два цнт списали майно і казали, що це прийдуть і молотити. Після ходили по селі та розписували лозунги: "Віддамо хліб державі." В багатіших людей писали на сті - нах: "Куркуль - саботажник не хоче дати хліба державі." Селянку Ренужинську Павлину сильно побили за нездачу кон - тингенту та написали на плечах мазєю від воза: "Куркуль - саботажник".

терор
прабінт
говді
зупинити
неф списавши

12.VIII.1947 р. Більшовики ніччю зробили засідку на полі біля с. Летяче. Ранком стрінули селянина Багач Федора та забрали зі зо - бов в сільраду. Скинули з нього одезу та насмівадися на - зивавчи різними поганими словами. Обвинувачували його в крадежі збіжжя на полі. Вкінці обшукавши його відпус - тили додому. Передвечором виїхали до с. Дорогичівка.

зупинити

15.VIII.1947 р. О год. 9 - ій ранку в с. Садки приїхало 15 більшовиків, між ними був нач. мго та опер. мго Паланець. Вони пере - вели ревізію в директора школи Макари Захара, де знай - шли радіоприймач і книжки заборонені більшовицькою цен - зурою. Списавши майно директора арештували, називавчи його навтоящим "бандітом".

арештування

16.VIII.1947 р. В с. Кагіряни більшовики арештували за нездачу континге - нгенту Капчик Мивоу і Капчик Івана, яких коло сільради прилюдно побили. Селянинові Дрозд Іванові написали на брамі: "Саботажник!" Він побачивши це знищив напис. За те більшовики його важко побили та відходячи залишили непо - мітно кілька набобів. В короткому часі вернулись вдруге, перевели ревізію, побили господаря, а дочку арештували та забрали до райцентру.

мбої
зупинити

16.VIII.1947 р. В с. Летяче о год. 7 - ій ранку приїхало з райцентру 8 більшовиків. Вони ходили по селі та збирали контингент. зайшовши до Швайчук Івана побили його сильно за нездачу

мбої

контингенту. Опісля вивели на город та хотіли розстріляти. Жінка і діти почали плакати, тоді більшовики, наказавши, до другого дня здати в цнт контингенту, відійшли.

16.VIII.1947 р.
Судити-накази арештан

В с. Головчинці з району приїхали більшовики з судією і прокурором, які засудили с. Свн'ків Якова на 10 літ тюрми за нездачу контингенту. Ніччю 12 більшовиків ходили по селі. Около 24 - ої год. арештували Антонів Марію та Опольського Любомира / 10-літний /.

Інші:

8.VIII.1947 р.
підготовка до вильозу

В с. Чагіряни з району приїхало около 10 більшовиків. Вони списували родини підпільників, які були арештовані та звільнені.

9.VIII.1947 р.

арештувати

В с. Цапівці приїхав опер. мГБ Каміньський, з війцями, та 8 більшовиків автомашиною. Між ними були: нар. депутат Новотарський, кап. Шалигін, Карасьов, Мурасов і рай. проп. Зима. Вони разом з Каміньським пішли до Лопушняк Юрка. Жінки його Лопушняк Теклі питали, хто вбив її чоловіка, вона відповіла, що не знає, бо він ішов на двір давати коням їсти і там його вбили. Більшовики сказали, що вбитого не вільно забирати з місця аж вони прийдуть. Взявши луску з набоя відійшли до сіл'ради. Ніччю арештували: Павлик Леся, Іваничик Анну, Кришник Славка, Кольба Катерину і Марію, Приймак Анну, Антошкін Леся і Мельничин Осипа та перевели ревізів у Полевого Василя.

14.VIII.1947 р.
Вбивство

До с. Лисівці прийшло з райцентру 9 більшовиків. Вони зробили засідку, на яку потрапили українські повстанці. Більшовики відкрили по них вогонь, у висліді чого був вбитий один український повстанець. Тіло вбитого більшовики забрали до райцентру.

Пості, дня 5. IX. 1947 року.

Борщівський район:

"Російський повінізм і національне життя":

10.VIII.1947 р. В с. Висічка коло церкви більшовики переводили мітинг, на якому говорили про історію України. Між іншим Дока - зували, Київська держава є спільною колискою російсько - го, українського та білоруського народів. Змальовуючи татарське лихоліття та польську неволю, підкреслювали, що український народ був би перестав існувати, якби не "перейселавський договір" /1654 р/ на підставі якого "російський народ взяв під опіку український народ, подаючи братню допомогу." Доводили, що революція в 1917 р. розв'язала всі економічні питання та соціально-національні, даючи можливість повного розвитку українському народові під "опікою" "старшого брата." "Зараз ви визволені з польської неволі, де вас називали найпоганіше - "хлопами", живете щасливим життям" - говорив більшовицький пропагандист.

франкостригані
сиріт України
вони, соціаліст
дока
Україна Руса

"Україні соціалізму:

- 24.VII.1947 р. В с. Скочин було 7 стрибків, до яких долучили передвечором більшовики з райцентру в числі 15 бійців. Вони разом пограбували в с. Андрейчук Івана 2 фіри соломи, не залишаючи нічого для кормлення його власної худоби.
 - 29.VII.1947 р. В с. Олексинці стрибок Марушак з с. Висічка визивав до сільради слідуючих селян: Медвідь Івана, Медвідь Квістанн тина, Лотоцького Івана, Грицак Василя і Срібну Анну. Іх змушував підписати заявки, що до дня 31.VII.47 р. ададуть контингент збіжжя. Притому поривав селян нагайкою.
 - 29.VII.1947 р. В с. Волківці голова РВК Чистяков зобов'язував селян в час мітингу здавати 100% контингенту добдня 1.VIII.47 р. Говорив також про відбудову колгоспу в селі. Притому погрожував примусовою роботою в Тернополі людям, які не підуть на роботу до колгоспу. Людей, які співнілися на мітинг покарав півгодинним арештом.
 - 29.VII.1947 р. В с. Саповів голова РВК Чистяков зі стрибками вигонив людей на колгоспний лан до роботи. Відтак забрав людуку худобу, що паслася на колгоспному лані. Витрафувавши селян, віддав худобу. Від "ізджак" в райцентр забрав зі собою 10 селян, яких відпустив з-під лісу "Перейми" на роботу в колгоспі.
 - 30.VII.1947 р. В с. Волківці голова РВК Чистяков ходив зі стрибками та збирав контингент, причому застрашував населенням конфіскацією майна за невиконання зобов'язань. Ніччю стрибки з охорони колгоспу виганяли людей на колгоспний лан в "язати збіжжя. За спотив грозили примусовими роботами в м. Тернопіль.
- Цьогож дня засуджено колгоспника за крадіж збіжжя. Це був голодуючий с. Соблівський Дмитро, який вкрав 20 кг зерна. Засуджено його на 7 літ позбавлення волі.
- 1.VIII. 1947 р. В с. Волківці голова РВК Чистяков переводив збори з десятниками в справі здачі контингенту. На зборах заявив, що, якщо не буде зданий контингент в 100%, то їхнє майно буде ліквідовано.
 - 1. VIII. 1947 р. В борщівському нарсуді засуджено за крадіж хачпродуктів селян-бідняків: Уличного Антона Миколаевича з с. Глубічок на 6 літ позбавлення волі за крадіж картопки,

робіте соломі
стрибки
зимуванням на і сради
Здаєт хіба нічим
Агресія
з жупани
шаготе
ноцізу
суд

Рого Михайла Антоновича з м. Борщів на 5 літ позбавлен-
ня волі за крадіж картоплі, Зарубу Григорія Гнатовича за
крадіж речей на 3 місяці позбавлення волі/м. Борщів/, Ка-
мінську Павлину Ільківну з м. Борщів за крадіж речей на
5 літ позбавлення волі.

*Король
Король*

3. VII. 1947 р.

*зображення
судити -*

В с. Королівка секр. РК КП/б/ У Терещенко перевів мітинг,
на якому вимагав від селян, щоби до дня 1 вересня 1947 р.
контингенти були виконані в 100%, в противному разі с
селяни, що не виконали зобов'язань будуть суджені. Піс-
ля мітингу стрибки розписували кличі: "Деі, якодин здамо
хліб державі до 1.9.1947 р." - оцолудні від іхав до рай -
центру.

3. VIII. 1947 р.

*тримувати
жестами*

В с. Олексинці партприкріплений Каліновський/ЛКСМУ/
та стрибок Марущак перевели мітинг, на якому говорили
про здачу контингенту. Прі кінці виступив голова с/ради
Николишин Петро та пригадував селянам про обов'язки су-
проти колгоспу в с. Черменівці. Він, між іншим сказав :
"Ожний мужчина повинен викосити 2 морги ячменю та кожне
господарство обов'язане зав'язати 6 кіп ячменю, кожний
кінь повинен привезти 6 кіп збіжжя до колгоспних скир-
тів. За невиконання цього зобов'язання людей винних за-
беруть до примусових робіт в м. Тернополі."

5. VIII. 1947 р.

В борщівському загатзерні більшовики арештували селянку
Шепенюк Варвару за те, що вона при здачі контингенту за-
лишила в мішку 3,5 кг збіжжя. Її засудили на 3,5 року поз-
бавлення волі. Селянка ця походить із села Волківці.

5. VIII. 1947 р.

збірники

На полі біля с. Висічка секр. РК КП/б/У Терещенко ловив
людей та наганяв на роботу на колгоспний лан/в"язати
збіжжя/. Притому говорив: " Ми ще вас заставимо працювати
в колгоспі, як ви не хочете."

5. VIII. 1947 р.

накази

В с. Пицатинці трьох стрибків ловили людей та гонили до
колгоспу на роботу в село Висічка. Збірники 10 робітників.

9. VIII. 1947 р.

робота

В с. Черменівці партприкріплений Малайченко/нач: стриб-
ків/ Півоваром пограбували Панчинин Дмитрану за те, що
вона не могла здати 100% контингенту збіжжя.

9. VIII. 1947 р.

*активіст
на з'їзді Конт.*

В с. Сапогів партприкр. Сурков з прикр. до колгоспу
Ульяновим перевели коло церкви збори в справі здачі
держналогів. Притому читали "лист колгоспників" з СУЗ
до Сталіна, в якому було говорено про досягнення висо-
кого урожаю. Населення не дослухавши більшовицьких про-
пагандистів до кінця, розійшлося домів.

10. VIII. 1947 р.

*шаргоз
геріф*

В с. Кривче горішне гол. РВК Чистяков визвав до сільради
с. Войко Івана. Коли цей тільки прийшов, зараз його ареш-
товано. Десятникам сказав Чистяков, щоби всі здава-
ли контингент, бо будуть арештовані так, як Войко.

11. VIII. 1947 р.

зображення

В с. Кривчеське Болізне Чистяков/гол. РВК/ перевів збори
десятників, яким наказав, щоби продбали про те, щоби до
12.8.1947 р. був виконаний контингент в 100%. В против-
ному разі всіх поставить під суд.

11. VIII. 1947 р.

накази

В с. Пицатинці 4 стрибки зловили 5 фір та казали їм во-
зити сноси до колгоспу в с. Висічка.

11. VIII. 1947 р.

В с. Королівка місцеві колгоспники розбирають польські
будинки для ремонту і відбудочи колгоспних забудувань.

12. VIII. 1947 р.

*Колгосп
накази*

В с. Пицатинці під час збирання контингенту Лазінов гово-
рив: "Ви не знаєте господарити., тому впиштитеся до колгос-
госпу, а там вас навчуть".

12. VIII. 1947 р.

В с. Бабинці партприкр. Кошоваленко з двома жінками та
5-ма стрибками збирав контингент в селян. Вечором прихав
до сільради гол. РВК Чистяков з 5 - ма стрибками. Він ви-

- наказ*

12.VIII.1947 р. В с. Шупарка партпр. Термоз зі стрибками стягав контингент. Від сс. Данилюк Ілька та Петринчук Івана забрали збіжжя снопами, не оставивши їм нічого.
- наказ*

12.VIII.1947 р. В борщівському нарсуді засуджено за крадіж збіжжя в заготверні солан: Паньків Ярослав на 5 літ позбавлення волі, Снігур Омеляна на 8 літ позбавлення волі. Обидва були з с. Волківці. Збіжжя, яке вони ~~вони~~ вкрали було їх в останнім, яке вони змушені були віднести на заготпункт за рахунок контингенту. Цього ж дня засуджено жінку, ім'я якої невідоме, на 10 літ каторжних робіт за виконання 2х картоплі на присадибній ділянці райспоживспілки м. Борнів.
- наказ*

13.VIII.1947 р. В с. Волівці гол. РВК Чистяков з прикр. Васильцевим збирали контингент. В с. Задворного забрали снопи, але тому, що він зобов'язався до вечора здати в 100% контингент, завернули назад забране збіжжя. В с. Калинчук Семена сконфіскували снопи та забрали до колгоспу.
- наказ*

13.VIII.1947 р. В сс. Бабинці 3 міліціонери і 4 стрибки сконфіскували та забрали до с. Кривче дерева в сс. Лукій Гафій та Інатюк Семена. Вишезагадані селяни - родини підпільників.
- наказ*

14.VIII.1947 р. В с. Шупарка Золотько, Термоз, Савчук та 5 стрибків збирали контингент. В селян, які не могли виконати зобов'язань, сконфіскували худобу та забрали до сільради/20лт./ Коро-ви держали на приходстві, а молоко від них забирали для себе. По кількох днях селянам, які здали контингент, звертали забрані корови. Решту худоби забрали до райцентру.
- наказ*

14.VIII.1947 р. В с. Бабинці гол. РВК Чистяков та партприкр. Коноваленко збирали контингент. Вони пограбували притому зарібницю Бевську/літ-60/, не оставивши їй нічого, мимо того, що вона здала контингент в 100%. Вечором Чистяков переводив збори з десятниками в справі здачі контингенту.
- наказ*

15.VIII.1947 р. В с. Шупарка Савчук/мвд/ перевів ревізії в селян за збіжжям. В час ревізії знищив жорна в с. Українець Григорія та Олевськ Василя Івановича.
- наказ*

15.VIII.1947 р. В с. Ор'япіль партприкр. Морозов перевів мітинг, на якому зобов'язав переселенців продати державі збіжжя від кожного господарства не менше 50 кг.
- наказ*

16.VIII.1947 р. В с. Висічка службовець райсільгоспу визивав до сільради всіх селян, що мають поле на "Корчівках" та казав віддати це поле до колгоспу. Селяни не підписали заяв про здачу поля в колгосп. Вони заявили представникові з райцентру, що поля в колгосп не віддадуть.
- наказ*

16.VIII.1947 р. В с. Королівка партприкр. Гацанюк переводив збори з переселенцями. На зборах заявив: "Радянська влада опікується вами, давала вам допомогу, тому ви повинні дати для держави в подяку 50-200 кг збіжжя від одного господарства. Хто за тим, рука до гори!" Але руки ніхто не підніс. Переселенці, де докінчили слухати більшовицького представника, розійшлися додів.
- наказ*

18.VIII.1947 р. В с. Чершенівці нач. стрибків м. лвт. Пізовар з Шпаком Петром пограбували і забрали для себе все майно в сс.: Деревенчук Маланки за те, що вона не додала ще 100 кг збіжжя на контингент.
- наказ*

18.VIII.1947 р. В сс. Кривче Долішне рай. реф. колгоспів перевів збори з селянами в справі повної колективізації села. Він говорив про часи господарювання в царській Росії про поміщиків та куркулів, а вкінці про "щасливе" життя в країні

- Колоса*
- 19.VIII.1947 р. В с. Шупарка приїхав зі стрибками в числі 4 Золотько. Він визивав на приходство сс.: Воднарук Іван, Лучик Анну, Мих. Покликувані говорять, що це в справі здачі контингенту.
- 19.VIII.1947 р. В с. Вільче Золоте приїхали автомашинкою: секр. РК КП/б/У Терещенко, прокурор Демін та суддя. Вони визивали всіх десятників із сіл: Вільче Золоте, Монастирок, Мушкарів, Олексинці, Шершенівці та грожали їм судом за невиконання контингенту. Від десятників вимагали подати листи всіх, "саботажників".
- покази*
- 20.VIII.1947 р. В с. Бабинці прибуло двоє міліціонерів, які списали майно в селян: Гуски Петра, Малицького Нікодіма, та Волощизин / сестра арештованого священника/. Вислудне від "їхали до райцентру.
- 20.VIII.1947 р. В с. Глубічок прикріплений Куроп"ятників та Терещенко визивали до сільради селян, які ще не здали в 100% контингенту. Їм грожали відданням під суд за невиконання держналогів. Крім того визивали тех переселенців, які не звернули державі позиви одержаної весною на посів. Вони заявили, що цього року не віддадуть державі довгу тому, що самі не мають що їсти. Пополунні Терещенко з Куроп"ятником робили ґрунтовні ревізії в с. Чир Гавриїла, Співак Василя, Шварка Петра, Грабак Северина. В них забрали все збіжжя, яке знайшли.
- покази*
зробити
- 19.VIII.1947 р. В с. Вільче Золоте виїздна сесія нарсуду в м. Борщеві засудила за невиконання контингенту, обвинувачуючи в саботажі, слідує селян: Луци Михайла на 7 літ позбавлення волі в далеких таборах ув'язнення, Геридо Степана на 10 літ позбавлення волі в далеких таборах ув'язнення, Швидковського Романа на 6 літ позбавлення волі в далеких таборах ув'язнення, Улашин Дмитра / Куркуль / оштрафувано на суму 15,200 крб. Паньків Онуфрія оштрафувано на суму 15,200 крб.
- 20.VIII.1947 р. В с. Глубічок засуджено за нездачу контингенту селян: Приемського Йосифа та Дмитровського Андрія по 15,000 крб. штрафу.
- визити у селі*
наказати на несп.
бул.
- 21.VIII.1947 р. В с. Мушкатівка засуджено за невиконання держналогів селян: Кучера К. та Золотого В. по 12,000 крб. штрафу.
- 21.VIII.1947 р. В с. Висічка Коваленко і Гудзєв робили збори з колгоспниками. Вони заявили, що колгосп мусить негайно розрахуватися з державою, а також з МТС-ом. Лишити на насінний фонд а ренту розділити поміж селян-колгоспників, даючи лише 50%, як аванс.
- Колоса*
зробити
зробити
- 22.VIII.1947 р. В с. Монастирок приїхало 5 більшовиків з начальником воєнкомату шлк. Козлови та прикріпленим по здачі контингенту Ванджулою. До Козлова прийшла незаможна селянка, яка стала пресити його, мовби він знизив її ставку контингенту, бо вона не має впаде їсти. Козлов тоді сказав: "Ванджула, за еті сльози допиши ще 50 кг контингенту!" Ванджула дописав селянці Джумага Анні ще 50 кг, як додаток до наложеної скорше норми.
- зробити*
карти
не чини на несп.
бул.
- 22.VIII.1947 р. В с. Волківці гол. РВК Чисьяков визивав до сільради десятників та казав їти в село збирати контингент, загрожуючи притому судом та Сибіром. Відіславши десятників, став грожити голові сільради. Тоді цей взяв районну газету "Вільна Праця" і показав Чисьякову, що село Волківці

*населення
раф. Курмеля
Логінов*

здадо контингент в 100%. Тоді Чистяков сказав, що це треба додати до контингенту за 1946 р.

23.VIII.1947 р. В с. Шупарка Шолотько назначив на село ще 200 центнерів контингенту, який казав розділити поміж населення.

24.VIII.1947 р. В с. Пищатинці Логінов skonфіскував 4,5 копи снопів в с. Маруха Михайла за нездачу контингенту, не залишаючи йому нічого.

арешти
"Советська демократія":

24.VII.1947 р. В с. Сквотин ввечері 15 більшовиків арештували с. Андрейчук Анну ур. 1928 р., запитували про українських повстанців.

25.VII.1947 р. В с. Шупарка 7 стрибків арештували с. Служинського Осипа, якого відтак засудили на 5 літ позбавлення волі/кат. робіт/ за крадіж збіжжя з поля.

26.VII.1947 р. В с. Волківці опер. Селіверств переводив ревізію в с. Голінацького. Господаря називав бандитом та матюкав. В селянина Будзей Степана перевів також ґрунтовну ревізію. Тут питав господаря про Яврсську Василю/підпільницю/. В стайні протоколював дочку господаря Будзей Анну, якій казав скинути спідницю, розплести коси, а в кінці казав скинути сорочку. Та дівчина не виконала його наказу. Пополудні більшовики стріляли в селі. Відтак говорили між населенням, що вбили повстанця. Передвечером відїхали в райцентр.

26.VII.1947 р. В с. Худіївці більшовики ніччю робили засідку в Любінецького Віктора та в Студеного/від с. Шишківці/. Передполуднем арештували Студеного за те, що в нього перебувала дочка підпільниці Зеленої Анни. Передвечером виїхали до с. Шупарка.

26.VII.1947 р. В с. Сквотин Шулікков визивав до сільради деяких громадян, але ніхто не явився. Цього ж дня перевів ревізію в с. Мартиняк Василя, де знайшов німецький обріз. Мартинюка арештував і виїхав з ним до райцентру.

27.VII.1947 р. В с. Волківці ніччю до вартівника колгоспу с. Кадницького Йосифа підступило 2-ох "повстанців". Вони почали випитувати його про стан варті в колгоспі, сказавши йому, що вони хочуть спалити колгосп. Наївний сторож повірив їм та став розказувати, що на варті є лише двох стрибків, що він сам поведе до них, а вони певно не будуть стріляти. "Повстанцям" радив розбити колгосп, а хліб роздати селянам, голову колгоспу Шорчак Миколу та сс. Биячок Марію і Орилайчук Івана ~~кажи~~ застрілити, бо вони гомота, яка знущається над населенням та допомагає більшовикам. За прислугу казав собі дати 100 кг збіжжя та черевики з голови колгоспу. "Повстанці" запровадили його до канцелярії колгоспу списали протокол і, важко побивши відправили зі служби. Зараз він лежить важко хворий. Більшовики, між іншим, говорили: "Такий дурак продав би всіх кралих людей."

30.VII.1947 р. На полі біля с. Худіївці партприкр. Птащенко застріляв йому підозрілих людей, до яких почав стріляти з ПШШ, а стрибок, який був з ним, почав стріляти з кріса. Невідомі люди втекли, залишаючи куфайку та 1-ну пару чобітків, які Птащенко забрав зі сربом. Про те повідомив негайно більшовиків, які були в с. Шишківці. Сам нахвалявся, що він вбив 3-ох "бандитів", а одного ранив. Пополудні більшовики робили перевірку поля, на якому мала місце вищеназвана подія.

судити

*садились
в стайні*

арешти

арештували

*Гривачів
в Кадницькі*

*обнава
підпільник*

- 31.VII. 1947 р. В с. Шупарка ніччю більшовики робили засідку від сторо-
ни лісу. Цієї ж ночі більшовики перевели ревізію в с.
Арсенчук Гафії, в якій питали про Марійку/підпільницю/.
Днем квартирували в с. Дупланого Василя. Пополудні ві-
дійшли до с. Шинківці.
- 31.VII. 1947 р. В с. Скв"ятин кількох більшовиків робило ревізії в сс.
Гнидик Дмитра і Мартинюк Івана. Шукали за криївками.
- 1.VIII. 1947 р. В с. Кривче Долішне ранком нач. стрибків Левчук зі сс
стрибками гонив людей на роботу до колгоспу. Від робо-
ти відмовилася с. Кроковська Анна, заявляючи, що хоче
вести контингент. Левчук приказав її побити та забра-
ти силою до колгоспу. Стрибки наказ виконали.
- 1.VIII. 1947 р. В с. Пищатинці вечором прийшло 8 більшовиків, які зро-
били засідку жая на вул. "Річка". Ніччю перевели реві-
зію в сс.: Франків Параски, Галяс Миколи, Стецишин Пая
лагни, Іванішин Анни. Господарям говорили, що тому шу-
кають в них, бо до них заходять "бандерівці".
- 2.VIII. 1947 р. В с. Шершенівці нач ОББ Медведьов зі своїм заступником
Халініним/лнт./ списали слідувчу родини: Деревенчук
Миколи, Гучак Наталії, Байталюк Маланки, Сакалюк Петра,
Довбуш Анни, Волощук Катерини і Королюк Максима.
- 3.VIII. 1947 р. В с. Висічка пополудні прийшло 8 більшовиків, які пере-
вели ревізію в с. Барецької Палагни. Її питали за си-
ном, який є в підпіллі. Казали, щоби він до трьох днів
зголосився на мвд. Крім того перевели ревізії в сс.:
Стефішин Дмитра та Стефішин Параски. В Стефішин Парас-
ки не застали нікого дома, тому розбили двері. Сусідо-
ві сказали, щоби переказав до Стефішин Петрові, щоби
він до трьох днів привів брата на мвд в райцентр.
- 5.VIII. 1947 р. В с. Криївка приїхало 4-ох більшовиків, які розбира-
ли оборіг в с. Куцимір. Його жінка просила більшовиків,
щоб вони оставили оборіг. Тоді вони їй відповіли: " Ти
мовчи, нічого не говори, бо ми ще і тебе заберемо. Нам
і так ізвесно, що твій син в банді ! "Вечором від"їха-
ли до Борщева.
- 6.VIII. 1947 р. В с. Пищатинці приїхало 6 більшовиків з нач. мвб. За-
вриніним. Зробили засідку на вул. "Річка". О год. 24 -ій
стріляли до оборога с. Адамів Магдаліни. Після того пе-
ревели ревізії в Адамів Магдаліни, Мельничук Івана, Га-
ляс Миколи, Франків Параски, Івацішин Анни, Баранецького
Івана. До ранку спали в Барищука, відтак відійшли до с.
Висічка.
- 6.VIII. 1947 р. В с. Шупарка прийшло 8 більшовиків /мвб/, які визива-
на протокол сс.: Паладійчук Михайла, Арсенчук Анну,
Владика Василю Іванівну і Українець Івана Василювича.
Крім того визивали зголошених з повинною Гарбушка Івана
с. Гриця, Данилюк Михайла Івановича. Їх задержали до
пополудня.
- 6.VIII. 1947 р. В с. Волківці Ткачук з 7 -ма більшовиками зробив на-
скок на хату с. Басараби Миколи та перевів ревізію.
- 7.VIII. 1947 р. В с. Волківці Селіверстов з 9 -ма більшовиками та 7-ма
стрибками перевів ревізію в с. Гаврилюка, де мешкає с.
Кривий батьво підпільника. Вони питали за його сином
"Сяном". Цього ж дня більшовики на конях робили пере-
вірку поля коло с. Сапогів. О год. 16- ій прийшов до
с. Кривого Селіверстов та питав його про його сина Пет-
ра та Яворську Василю. Крім того питав чи він не знає
"Клима" і де він може бути. За "Климом" і "Неплюєм" питав
ще у Будзей Анни.

*полиція
србів*

ревізії

*затим, щоб
змовилих сиротко-
мис і вночі*

ревізії

ревізії

ревізії

- 7.VIII.1947 р. В с. Баногів стрибки гонили людей розбирати громадський будинок. Селянин Крочак Степан відмовився, говорячи: "Я його не будвав і розбирати не буду", за що його арештували. Подібно відмовився с. Кирилюк Василь, за що його стрибок вдарив по обличчі. Решта селян служняно розібрали будинок та відвезли до колгоспу.

стрибки
остаті людей
- 7.VIII.1947 р. В с. Олекшинці прийшло 2-ох більшовиків - інженерів, які перевели помір поля "Поплави" та заборонили селянам його орати. Це поле мало б перейти до колгоспу який вони обіцяли організувати в селі. Людям - власникам поля "Поплави" відділили частини з неужитків.

Колгосп
- 9.VIII. 1947 р. В с. Скоч"ятин було 16 більшовиків, які переводили ревізії в частині села "Заріччя". Грунтовну ревізію перевели в с. Томин Михайла. Сюди привели 20 людей, які викидали з гноярки 70 фір гною, розбили зацементовані каміння і перекопали землю на один метр вглиб. Не знайшовши нічого більшовик сказав до господаря: "Ваша голова складає на вас брехню."

ревізії
- 11.VIII.1947 р. В с. Глубічок нач. ОББ Медведьов з бійцями перевів ревізій в селянина Сакундяк Павла. Крім того арештували Самкундяк Марію та Камушу Володимира. Відтак зробили облаву на поле "Контроверс" і "Долини".

арешт
облава
- 11.VIII.1947 р. В с. Кривче Горішнє більшовики арештували с. Майдик Степана/бувшого волосного війта/, якого забрали до райцентру. Хотіли теж арештувати с. Войко Івана/бувший голова сільського проводу за німецької окупації/, але він втік, побачивши більшовиків.

арештування
- 11.VIII.1947 р. В с. Кривче Горішнє прикріплений до колгоспу Зайцев зі стрибками перевів облаву на людей, яких відтак забрав до колгоспу на роботу.

облава
Каліновський
- 12.VIII.1947 р. В с. Бр"ямпіль партприкр. Морозов з Лукашовим арештував с. Рудик Михайла за саботування здачі контингенту. В районі зобов"язали його за те здати державі 30 цнт. збіжжя. За нездачу 180 кг зерна забрали в нього 8 кіп збіжжя снопами.

зобов"яз
- 14.VIII.1947 р. В с. Кривче Горішнє прикріплений до колгоспу Зайцев зі стрибками гонив людей на колгоспний лан до роботи. На лан не вийшов с. Хома Степан. Тоді стрибки заїхали до нього фіркою, а , не зоставши нікого дрма, забрали 4 копни пшениці та відвезли до колгоспу. Коли господар прийшов додому та помітив доконаний стрибками грабунок, звернувся до Зайцева з проханням, щоби йому повернув збіжжя. Зайцев втрафував його на 300 кг за те, що не явився до роботи.

грабунок
втрафує
Каліновський
- 17.VIII.1947 р. В с. Олекшинці партприкр. Каліновський побив селянина Прокопів Ілька за те, що він відмовився везти контингент в свято, а їхав по священника на друге село.

побив
- 18.VIII.1947 р. В с. Скоч"ятин прийшло автомашиною 15 більшовиків з полковником та Терещенком і Коваленком. Вони перевели ревізії в частині села "Заріччя". В час ревізії полковник з Терещенком вкрали в с. Маюрки Михайла 8.000 крб. і 25м мануфактури. Господиня, помітивши це, вийшла на вулицю з ними та почала кричати до Терещенка: "Злодюго, віддай гроші" і хотіла перевірити в нього по кишенях. Тоді Терещенко витягнув пістоль і не допустив її до себе.

крадіж
зобов"яз
- 28.VIII.1947 р. В с. Висічка Федоров зі стрибками перевів ревізії в Марущак Михайла і Марущак Федора. В Марущак Федя пограбували виправлену шкіру і 50 арк. бляхи та повалили піч.

зобов"яз

- 20. VIII. 1947 р. В с. Пишатинці 3-ох стробків із с. Висічка знищили жорна в Білороскві Марії. Вечором вернули до с. Висічка.
- 22. VIII. 1947 р. В с. Верхняківці Рєгуш, Гуменьк та 2-ох більшовиків перевели ревізію в с. Клямот Антона на вул. "Свобода", в якого знайшли два мотоцикли та забрали до райцентру.
- 22. VIII. 1947 р. В с. Сапогів стрибки гонили людей до роботи на колгосп - ному лані та побили притому жорна в сс. Дикун Петра і Корчак Якіма.
- 23. VIII. 1947 р. В с. Глубічок з райцентру приїхало 10 більшовиків автомашиною з Терешенком. Вони перевели ґрунтовну ревізію в Примсського Антона, і Дмитровського Антона. В них сконфіскували коні, корови і збіжжя. Пополужні відїхали до райцентру.
- 24. VIII. 1947 р. В с. Верхняківці Рєгуш з Трьома більшовиками перевів ревізію в Камінської Вікторії, де знайшов машинку до солонини. Передвечором відїшли до райцентру.
- 26. VIII. 1947 р. В с. Висічка стрибки, що охороняють колгосп, вкрали з хати Марушак Палагни 150 кг жита. Від Тодорук Василя забрали і фіру дров, які він собі купив.
- 28. VIII. 1947 р. В с. Глубічок ніччю Сергієнко з 5-ма більшовиками зайшов до с. Стецевич Дмитра, який займається фотографуванням. Назив йому дати всі знімки, які він робив воєнним, вдаючи перед ним укр. повст., говорив: "В селі нема совітів! Покажи ці знімки, що ти робив для них, бо як не покажеш, то ми тебе завтра повішаем." При тих словах вхопив його за горло. Стецевич почав показувати знімки. Сергієнко заграб ці знімки та пішов в ними надвір. За хвилину прийшла решта більшовиків, які Стецевич пізнав. Вони тоді почали сміятися, а Бергієнко сказав: "Він не боїться ані нас, ані бандитів."

"Народ бореться":

- 1. VIII. 1947 р. В с. Волківці під час зборів десятників гол. РВК Чистяков посилав їх в село збирати контингент. Притому казав забирати останнє зерно. Більша як половина десятників обурилася і заявила; "Нам вже все одно. Ми не боїмося Сибіру, ні смерти. В село не підемо нищити своїх братів!" На це Чистяков нічого не відповів.
- 12. VIII. 1947 р. В нарсуді в м. Борщів під час розправи; на якій засудили сс. Чаньків Ярослава на 5 літ позбавлення волі та Снігур Омеляна на 8 літ позбавлення волі за нездачу збіжжя заготовлені, яко більшовики назвали крадіжкн, вони заявили: "Злодійська комунв! Ви самі крадете! Червоні кати судить по-більше ми і це видержимо! На все час прийде!"

Інше:

- 2. VIII. 1947 р. В с. Монастирок під охороною 6-ох більшовиків з райцентру висвітлений був фільм п.з. "В горах Югославії".
- 3. VIII. 1947 р. В с. Волківці борщівський театр відіграв днів п'єсу п.з. "Зайшло сонце із Заходу". Присутніх було 76 осіб дітей і молоді.
- 3. VIII. 1947 р. В с. Королівка в приміщенні місцевого клубу, заходом комсомольців відбулась забава. Присутніх було около 100 осіб хлопців і дівчат.
- 3. VIII. 1947 р. В с. Монастирок висвітлювано кінофільм п.з. "Розгом Японії"

- 7. VIII. 1947 р. В с. Скoв"ятин борщівський драмгурток дав концерт. Відспівано 10 більшовицьких пісень. Присутніх було 70 осіб.
- 9. VIII. 1947 р. В с. Худіївці під охороною партприкр. зі стрійками висвітлювано в приміщенні клубу кінофільм "Розгром Японії". До кіна згнали силою людей із села.
- 9. VIII. 1947 р. В с. Кррлівка борщівський драмгурток дав концерт. Присутніх було 170 осіб. Після концерту відбулася забава для молоді.
- 10. VIII. 1947 р. В с. Шупарка більшовики в райцентру дали концерт в приміщенні школи. Присутні були лише школярі.
- 10. VIII. 1947 р. В с. Волківці місцевий драмгурток відіграв п'єсу п.з. Н. "Назар Стодоля".
- 13. VIII. 1947 р. В с. Скoв"ятин більшовики висвітлювали фільм п.з. "Війна в Маньчжурії". Присутніх було 80 осіб, охорони 6 більш.
- 16. VIII. 1947 р. В с. Глубічок партприкр. взивав до сільради всіх бувших музикантів, які колись грали в духовій оркестрі. Він хотів організувати оркестр та поїхати з ним на воєнкурс до райцентру. Крім того хотів назначити зав. клубу, щоби відновити культурноосвітню працю. Музиканти відмовились від участі в конкурсі.
- 17. VIII. 1947 р. В с. Глубічок партприкр. Куропятніков закликав музикантів і організував забаву, та ніхто участі в ній не брав.
- 18. VIII. 1947 р. В с. Кривче Горішнє Драммгурток із с. Нівра відіграв п'єсу п.з. "Дай серцю волю, заведе в неволю".
- 23. VIII. 1947 р. В м. Борщів хоровий гурток із с. Глубічок дав концерт українських народних пісень.
- 23. VIII. 1947 р. В с. Худіївці Драммгурток відіграв п'єсу п.з. "Вкрадене щастя" організовану місцевою учителькою Сидорак Оксаною/східнячка/.
- 16. VIII. 1947 р. В с. Доброкут нач. ОВБ Медведьов повертаючи із засідки зі своїми бійцями наскочив на хату с. Герилюк Анни, в якій було світло. Тут застав укр. повстанця Гая. Будучи в критичному положенні, Гай відкриває вогонь по бі більшовиках. В наслідок цього паде вбитим Медведьов та Кисельов. Крім того ставть раненими 3 більшовики. Інші більшовики обстрілюють хату та підпалюють її. Гай, застреливши господиню і її дочку, гине від самоострілу.
- 36. VIII. 1947 р. В лісі біля села Шупарка більшовики в числі около 250 бійців перевели облаву. Був це відділ обл. мвб. В час облави гине один більшовицький лит. та стає ранений один борець в наслідок сутички з повстанцями, які в тому лісі квартирували. Зі сторони повстанців паде вбитий кулеметчик Панас.
- 24. VIII. 1947 р. В с. Верхняківці невідомі озброєні люди спалили бібліотеку та знищили більшовицькі портрети. Коло приміщення місцевого клубу вбили зголошених з повинною: Сельського Миколу /Вишня/, Лукіянів Аксентія /Дон/.
- 27. VIII. 1947 р. В с. Шишківці вбито голову сільради Юрчук Михайла/більш. агент/.
- 20. VIII. 1947 р. На полі біля с. Цищатинці згинув повстанець Хмара, попавши на більшовицьку засідку. Будучи важко раненим, відстрілювався, у висліді чого вбив одного більшовика, вкінці розірвався гранатою.

Постій, дня 5. IX. 1947 р.

Корупція

Кіно

привітання з доб. веч.

Каміон

приміщення

забава Сибир

у Сидорак

з братами Вишня

облава

Смерть повстанця

клуб з партпр.

школа

у селі

у Сидорак

Чорноківський надрайон.
5. X. 1947 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т
за місяць вересень 1947 р.

Російський шовінізм і національне життя:

7. IX. 1947 р. В с. Худіївці відсвятковано "800-ліття Москви". Свято організував місцевий учитель-комсомолец Васараба Лев, який теж відчитав реферат. Вступне слово говорив голова земельної громади Гуска Петро. Деклямували комсомольці Мізак Гриць і Чарковський Гриць. Відтак шкільна дівчора відспівала кілька пісень та віддеклямувала кілька віршів.

7. IX. 1947 р. В с. Мишатинці секр. партії Терещенко з прикр. Логіновим та двома більшовиками перевели в приміщенні клубу мітинг присвячений "800-літтю Москви". Терещенко, між іншим, сказав на мітингу, що Москва стоїть на найвищому культурному рівні в світі. Її дорівнює лише Нью-Йорк. Ми-українці в союзі з русским народом діб'ємося теж високої культури і ніхто нас не переможе. Ми - українці самі не можемо існувати без срєзу з Росією, бо нас колись підкорили б інші держави. Ми в союзі з іншими народами ССРСР створили могутню Червону Армію, яка кожною хвилини готова стати до оборони нашої батьківщини.

7. IX. 1947 р. В с. Глубічок ІІ-ли секр. партії Тищенко, Шевчик/РСС/з 3-ма більшовиками після Богослуження перевели мітинг присвячений "800-літтю Москви". З промовою виступив Тищенко в час якої говорив про Москву, яка вона була 800 років тому, а яка зараз. Колись стояла лише одна хатина, а тепер Москва - це велике місто, що займає 60 км кв. простору. Говорив також про Кремль та про Сталіна, розповідаючи його біографію, згадуючи при тому про його революційну діяльність в Москві. Не забув згадати про його вождівську діяльність в час "німецького нападу на Радянський Союз".

Крім того доводив непереможність Москви в час воєн з Польщею, Наполеоном, Німеччиною та Джінгісханом. Казав, що вони не змогли перемогти її, а такі українсько-німецькі націоналісти та їх жадюгідне оунівське охвістя намагаються весь час відірвати Україну від Москви, від російського народу, та віддати наш народ в руки хижих імперіалістів, але з цього нічого не вийде. Український народ керований партією ВКП/б/ з допомогою російського народу нищить і нищить націоналістичні банди, даючи запоруку вільного життя в багатонаціональному мовучому ССРСР. Називав Москву натхненником і прапороносцем прогресивних ідей найбільшої радянської демократії та керівником боротьби всіх трудящих світу за соціальне і національне визволення, більшовицький пропагандист сказав, що Москва змагає до об'єднання під її керівництвом цілого світа, тому, всі трудящі повинні підкоритися їй.

Подібні мітинги переведені були майже у всіх селах району.

В країні соціалізму:

26. VIII. 1947 р. В с. Гупарка банком приїхав нач. мвд Золотко, партприкр. Термос з 3-ма бійцями/стрибками/ та заквартирували на приходстві до дня 30. VIII. 1947 р. За час свого перебування збирали контингент у селян, при тому забирали все, що попало. В сс. : Негрей Гриця, Антонюк Федора, Данишук Докії та Гнатів Гната забрали все збіжжя, не дивлячись на те, що вони виконали назначений контингент.

зробити

- 27.VIII.1947 р. В с. Худіївці партприкр. Птащенко з 2-ма більшовиками перебраний і вільний одяг збирав контингент в селян. В час збирання допускались грабежі поодиноких селян. В Гуцуляк Михайла за нездачу 2 кг збіжжя для виконання 100% зобов'язання забрали 5 овечих шкур та одну щалюнову хустину. В с. Дудчак Михайла забрали все збіжжя. В Кузюк Михайла, не знайшовши збіжжя розбили жорна. *завст*
- 27.VIII.1947 р. В с. Сапогів гол. РВК Чистяков з більшовиками перевірив ревізію на "Горі" за збіжжям в с. Григоришин Івана. За нездачу 20 кг збіжжя накарвав його Чистяков штрафом у висоті 4 цент. збіжжя. *жарна*
- 27.VIII.1947 р. В с. Кривче Горішнє партприкр. Зінченко вигяв зі стрибками людей до колгоспу на роботу. Селян зобов'язав знищити жорна, бо в противному разі будуть покарані штрафом у висоті 500 крб. Крім того загрозив переселенням, що, якщо не здадуть молока та збіжжя державі до 3-ох днів, то будуть покарані. *жарна колгосп*
- 29.VIII.1947 р. В с. Худіївці партприкр. Птащенко перевірив збори з десятиниками. Відтак, передержавши зі собою протягом цілої ночі, досвітком пішов з ними в село збирати контингент. Крім того пограбив с. Шевчук Анастасію, забираючи в неї муку, яку вона змолотила для дітей на жорнах. /Чоловік її згинув на фронті/ *жарна колгосп*
- 29.VIII.1947 р. В с. Монастирок партприкр. Ванджула збирав у селян контингент. Другого дня в с. Стасюк Йосифа хотів запалити хату, за те, що цей не виконав зобов'язання. Ванджулові допомігав в "роботі" Сергієнко/мгб/. *жарна колгосп*
- 2. IX.1947 р. В с. Висічка приїхав з райцентру Іваненко з Панчуком. Вони оглядали колгоспні скирти, які гниють. Відтак заявляли Гелецькому: "Ти як ще ніколи не був господарем, то не берися до цього, бо колгосп і так не буде мати користі. Передчором виїхали до райцентру." *жарна колгосп*
- 7. IX.1947 р. В с. Худіївці партприкр. Птащенко ходив з полою сільради по хатах та зганяв людей на мітинг. В с. Бинярецького Михайла помітив в городі гарні кукурудзу і досав йому 100 кг збіжжя на зобов'язанні. *жарна колгосп*
- 7. IX.1947 р. В с. Верхняківці партприкр. Ловінова переводила мітинг в справі здачі контингенту. Вона страшила в час мітингу Куроп'ятниковим, який все в них забере, якщо не впору не виконають зобов'язань. Пополудні відїїхала до райцентру. *жарна колгосп*
- 7. IX.1947 р. В с. Пищатинці партприкр. Логінов переводив мітинг в с. в справі здачі контингенту збіжжя, м'яса, молока та гододини. За невиконання загрожував судом. Рівночасно повідомив, що дня 25 вересня 1947 р. будуть судити с. Маруха Михайла, та Ганусяк Василя за недобросовісне ставлення до здачі контингенту. *жарна колгосп*
- 18. IX.1947 р. В с. Волківці більшовики збирали контингент м'яса, молока та збіжжя. В с. Шкварок Наталки пограбували все збіжжя, яке в неї знайшли за те, що вона недодала 2 кг збіжжя на контингент. *жарна колгосп*
- 15. IX.1947 р. В с. Шупарка партприкр. Термос з робітниками з райцентру та силою зігнаними селянами з цього ж села розібрали будинок селянина Олексій Михайла. Матеріал та бляху забрали до сапогівського колгоспу. Будинок розібрано зовсім безпідставно. *жарна колгосп*
- 17. IX.1947 р. В с. Шупарка партприкр. Термос примусив селян відвезти до райцентру кукурудзу з церковного поля, яке обробляли бідні селяни. Ім за роботу не заплачено нічого. Кукурудзою поділились самі партійні. *жарна колгосп*

- 18. IX. 1947 р. В с. Пищатинці партприкр. Логінов з Літвіновим збирали в селян контингент. Вони пограбували в сс.: Пшибили Магдалини 100 кг, Гелецької Магдалини 180 кг, Сташинин Миколи 90 кг, Вобик Палагні 50 кг, Б"ялик Василя 50 кг. *грабіж*
- 19. IX. 1947 р. В с. Худіївці партприкр. Птащенко перевів в приміщенні клубу мітинг, на якому закликав адміністрацію села до більш активної праці. З нагоди 100% здачі контингенту збіжжя селом організував забаву для молоді. Однак молодь участі в забаві не брала, за винятком стрибків та учительок із СУЗ. *Демонстрація*
- 19. IX. 1947 р. В с. Висічка Коваленко /РК КП/б/У/ з Масиком /РДВ/ виганяли людей до молочення машиною колгоспних скіртів. Тому, що ніхто не хотів іти, більшовики були змушені заходити до кожної хати зокрема. При тому Коваленко говорив до селян: "Ви будете ходити тоді, як ми зробимо у вас хорошу проческу. Тоді будете останні добре підпорядковуватись радвладі." *Підкуп*
- 24. IX. 1947 р. В с. Верхняківці Куркін з більшовиками з фінвідділу збирав податок і контингент. Він зайшов до с. Курмей Миколи та кавав собі дати обід і 1/2 горілки. Коли господар відмовився сповнити це бажання, мотивуючись тим, що не має, Куркін вдарив його по лиці та з нічим відійшов. *робота*
- 25. IX. 1947 р. В с. Кривче Горішне партприкр. Зінченко визивав селян до сільради в справі здачі податків. Він заявив, що хто не здав контингенту те повинен заплатити 200 крб. відсотків. Цього ж дня десятники зі стрілками ходили збирати контингент-добавку. В час ревізії, які переводили при тому, пограбували в селян харчпродукти та одну хустину. *грабіж*
- 25. IX. 1947 р. В с. Глубічок більшовики збирали в селян податок. Гончарук переводив перевірку здачі контингенту, порівнюючи квитанції зі зобов'язаннями. Ранком до села приїхало 4-ох більшовиків з с. Висічка. Вони переводили ревізії в селян за збіжжям. В с. Вонца Михайла /переселенець/ в час ревізії пограбували одну виправлену шкіру на чоботи, в с. Чикурлій Якова пограбували плащ-дощевик і одну курфайку. *грабіж*

Советська Демократія:

- 24. VIII. 1947р. В с. Волківці приїхало 25 більшовиків з начальником МГБ Заврагіним та оперативним Ткачуком. Перевели ревізію в с. Грушка Катерини. Під час ревізії знайшли історію України та інші книжки, за що арештували її з сином Йосифом. Цього ж самого дня арештували с. Жук Миколу /переселенець/ обвинувачуючи його в тому, що він був в СС див. "Галичина". Арештованих ввечері забрано до райцентру. *сол. шувіжиза*
- 27. VIII. 1947р. В с. Шупарка лнт. Шуміха /опер. мГБ/ списав до вивозу на Сибір слідуючих селян: Чубата Марта, - жінка арештованого священника, Пацарина Андрія - солтис за польської окупації /куркуль/. Пацарина Василь, Дуплавий Василь - гол. проводу села за нім. /арешт. 8.9.47./, Андріяшик Семен /куркуль/ та Нічка Іван. *історія України*
- 28. VIII. 1947р. В с. Крибів Горішне Селіверстов з більшовиками робив перевірку вул. "Біла". Відтак зробив засідку від сторони поля. Ранком ходив по хатах та розбивав людям жорна. *підготовка до вивозу*
- 28. VIII. 1947р. В с. Шупарка померла Василік Марія Дмитрівна, ур. 1926р. Арештована в 1946 р. борцівським мвд, перенесла туртури та в наслідок того важко захворіла на нирки та легені, що стало причиною її смерті. *жорна*

29.VIII.1947 р. В с. Більче Золоте приїхали двома автомашинами більшовики, які перевели наскок на вул. Підбілечка, де знайшли підпільницю під пс. Тернина/жінка сл. п. Біра/Крім того арештували с. Улашин Козьму та відїхали з ними до райцентру.

арештували

1.IX.1947 р. В с. Пищатинці Башкіров з 8-ма більшовиками робили засідку на вул. Чанар. Другого вечора робили засідку на цвинтарі від сторони поля. Ранком ~~навели~~ перевірку гробів. Знайшли гробовець, до якого настріляли відтак привели с. Виспінського Панька та казали йому вийти до середини. Коли селянин відмовився, більшовик витягнув наган та, наставивши до нього, застрелив реострілом, коли цей не послухав. "Лізь, бо як не полієш, то вб'ю як собаку" - говорив він. Селянин застрашений поліз до середини та оглянувши нутро виліз і сказав, що там нічого, крім трупів немає. Тоді більшовики вкинули кілька гранат і двох бійців ввійшло до середини. Відтак відїшли в село, де перевели ревізії на відтинку Чергор і Горішній вулиці. Вечором зробили засідку, де просиділи до ранку. Ранком відїшли в невідомий напрям.

*Виспінський
гробів,
терор.*

1.IX.1947 р. В с. Шупарка приїхав автомашиною Терещенко та Золоть - ко з 10 - ма більшовиками. Вони арештували с. Українець Михайла/ гол. с/ради/, обвинувачуючи його в головуванні за час німецької окупації та націоналізм. Пополудні відїхали до райцентру.

арештували

7.IX.1947 р. В с. Монастирок приїхав автомашиною Терещенко з Тіщенком, Скорочатниковим та 13-ма бійцями. До них долучив Сергієнко /опер. мб/ з 7 -ма бійцями. З'єднавшись, перевели перевірку лісу по під скали, а відтак збирали контингент. Вечором вїхали в с. Більче Золоте.

*облава
Селіверстов*

8.IX.1947 р. В с. Пищатинці приїхало автомашинною 20 більшовиків. Між ними було 8 старшин з мб. Вони перевели сильну ревізію в с. Хрущук Андрія, під час якої розшивали стріхи в будинках. Відтак зробили наскок на господарства Дсадчук Параски, Б"ялик Михайла, Б"ялик Параски. До с. Яловица Михайла зайшов капітан мб та питав його про Барецького Івана/ підпільника/. передвечором, заарештувавши відїхали в райцентр. Ніччю прийшов Башкіров з 8-ма більшовиками та зробив засідку коло церкви. Ранком вибралися.

ревізії

8.IX.1947 р. В с. Кривче Горішнє місцеві стрибки переняли с. Бойко Петра з фірою, який їхав на поле по кукурудзу та казали йому їхати з ними до Борщева. Коли селянин не погодився, стрибки зігнали його з фіри та сильно побили, а фіру забрали до Борщева. Селянин поскаржився начальниці стрибків. Цей висміяв його, говорячи: "Вас всіх нляк трафить, коби це трохи!"

побиті

9.IX.1947 р. В с. Сапогів приїхало 12 більшовиків з напрямом с. Худіівці. Коло млина ходили по під хати на підслухи через одну годину. Відтак зайшли до селянки Кузик Анни/глуха/ розбили двері та вбили пса. Після цього заквартирували в с. Калинюк Федора та спали до вечора. Вечором приїхав до них Селіверстов та разом відїхали в сторону лісу.

*вшли
до хати*

10.IX.1947 р. В с. Кривче Горішнє більшовики робили засідку коло с. Татарчук Михайла на дубах. Селянин Хома, йдучи по воду, найшов на більшовика. Цей вдарив селянина та нагнав його спати. Над ранком заквартирували в с. Бойко Якова та спали цілий день. Вечором відїшли в напрям Кривче Горішнє.

побиті

- 11. IX. 1947 р. В с. Глубічок о год. 12 -йї прїхало 4- ох бїльшовикїв, які арештували переселенцїв Липентого Миколу, Андрїя та Липентого Михайла. Арештованих забрали до Борщева. *арешти*
- 12. IX. 1947 р. В с. Сапогїв начальник охорони колгоспу покликав до себе с. Ткач М. та вимагав від нього 2 л горїлки. Коли селянин відмовився, начальник вкинув його до пивниці. По двох днях Ткача відпустили побитого додїм. *дїло*
шантаж
- 12. IX. 1947 р. В с. Шинківці 1-йї секр. РК КП/б/У Терещенко перевїв мїтїнгїв справї здачі налогїв. Він говорив: " Ви слухаїте бандитїв та саботуїте і тищїтеся, що вони у вашому селї вбили кращих лїдей. Я за це некладаю на вас ще 300 цнт збїжжя , як штрафу, або видаїте "Максима", то ще дам нагороду і будете жити без страху." *шантаж*
карї
- 12. IX. 1947 р. В с. Худїївці Корольок Михайло ур. 1929 р. та Чарковський Льонгїн ур. 1930 р. пішли до с. Сков"ятин купувати яйця на перепродаж в м. Чернівці. Тут їх зловив заступник начальника стрїбкїв в с. Королївка Атаманчук Казимир та арештованих забрав до Королївки. Корольок втік зі станицї додому. Цього ж самого дня Атаманчук з Найдю Михайлом та Джумаком зробили наскок на господарство Корольок Василя в с. Худїївці. Хлопець помітивши їх, почав втікати, але Атаманчук в бїгу застрїлив його. Відтак зруїнували господарство та арештували тету вб-итого Панькїв Параску за те, що називала стрїбкїв бандитами. Атаманчук для оправданнї свїйого злочину обвинувачував Корольока в тому, що він збирав яйця для "бандьорїв". *вїдплата*
- 12. IX. 1947 р. В с. Бр"ямпіль нічю бїльшовики, які прїїшли з Королївки зробили засїдку коло с. Лєсьняк-Петра. В 15 -йї год. пішли до с. Купець Юрка та сконфіскували в нього горїлку, яку він зробив для себе. Ранком відїїшли до с. Королївка. *зробїж*
- 13. IX. 1947 р. В с. Сков"ятин бїльшовики переводили ревїзїї в с. Томин Михайла, Вілецької Гафїї, Сїрман Федора, Войко Гната. Передвечором вїїшли до с. Шинківці. *ревїзїї*
- 14. IX. 1947 р. В с. Сапогїв на вїсілї в с. Сарабун Василя стрїбки перевели ревїзїю, в час якої знаїшли 2 л горїлки . Випивши горїлку, розїгнали людей та вбили вікна. В полудне прїїхав до седа гол. РВК Чистєрєв та арештував стрїбкїв. Другого дня вони були знова в селї. *стрїбки*
бандитїв
- 14. IX. 1947 р. В с. Кривче Горїшнемїсцевї стрїбки зайшли до переселенця Чубала, а не заставши нікого дома, забрали сир яйця, хлїб та вїїшли. Їх стрїнула господиня, яка вертала з водов і, побачивши, їщо вони ограбили її, почала відбирати та називати їх бандитами. Стрїбки вернули з нею до хати, де важко побили її. Другого дня чоловік відвїз її до лїкаря та зробив зажаленнїя до прокуратури. В прокуратурї висміяли його, говорячи: " Ти брешеш на стрїбкїв. Твоя жїнка сама себе нащипала." *стрїбки*
бандитїв
- 16. IX. 1947 р. В с. Глубічок прїїшло 12 бїльшовикїв. Вони робили засїдки на вулицї Сняява. Другого дня перевели ґрунтовну ревїзїю в с. Яцишин Федя і Макогїн Томка. При-тому розкидали стїжки збїжжя. В с. Макогона забрали плащпалатку, яку він принїс собі в армії. Вечором робили засїдку на вул. Середина коло сїльради. *зробїж*
- 16. IX. 1947 р. В с. Висїчка Башкіров з 3-ма бїльшовиками списали майно в 20 -ох підозрїдих родин. Пополуднї відїїкали до с. Стрїлківці. *зробїж*
зробїж
- 16. IX. 1947 р. В с. Бр"ямпіль бїльшовики робили засїдку на вул. Дїльниця коло с. Дерешївського Василя. В год 23-йї перевели ревїзїю в секретаря с/ради. Ранком перевели ревї -

*арешти
ревізії*

вії в с. Дерешівської Гафії та ще раз в секретаря с/ради. Дерешівську Гафію арештували та забрали до Королівки, де віддали її до колгоспу на роботу під доглядом.

18. IX. 1947 р. В с. Шупарка ввечері 9-ох більшовиків зробили засідку коло школи та спинили переходячих дорогою людей. На них натрапила підпільниця Антонюк Васирина, яка почала втікати. Більшовики почали за нею стріляти та освічувати ракетами. Після цього більшовики зайшли на толоку/ при обиранні кукурудзи/ та розігнали її за те, що молодь, яка була присутня співала українські революційні пісні, притому назвали присутніх їх бандитами.

*перелік бану
у с. Кісакі.*

19. IX. 1947 р. В с. Глубічок Куропятніков знищив жорна в с. Синожок Дмитра. 4-ох більшовиків перевело ревізії кихляк в селян на вулиці Отаки. Перевівши ревізію в Федишин Вероніки, арештували її та Федишин Ольгу. Крім того арештували голову с/ради Томковида.

арешти

Ранком Куропятніков зруйнував хрест коло с/ради, відтак визвав до себе Синожок Дмитра, Тарнавського Володимира та Чоловську Ольгу і приказав їм вицистити криницю коло школи, з якої витягнули вони 3-ох трупів.

19. IX. 1947 р. В с. Шупарка передвечером було 30 більшовиків, які ловили селян в фірамах. Притому набили прикладом від кріса Данилюк Микиту за те, що не хотів дати фіри, а самі пішли до лісу.

жбані

20. IX. 1947 р. В с. Глубічок зі с. Висічка прийшло 4-ох більшовиків, які перевели ревізію в с. Затирач Володимира. В час ревізії знайшли поташ і дріжджі і хотіли забрати, але одержавши горілку, залишили. Відтак зловили 6 селян в фірамах та забрали кукурудзу з поля Федишин Вероніки, брат якої згинув в підпіллі.

*манго
Зробіте*

21. IX. 1947 р. В с. Глубічок Куропятніков визвав до чищення криниці Синожок Дмитра з жінкою, Приемського жінку, Вілійського, Парнету, Володимира і Чоловську Ольгу. В час відправи Богослуження в церкві вони мусіли працювати при чищенні криниці.

*вогневілля
судити стрибки*

23. IX. 1947 р. В с. Худіївці капітан мрб Кулішов визвав до себе бувших стрибків і під загрозою розстрілу приказав їм бути далше стрибками. Від дня 23. IX 47. створив станцію стрибків в числі 12 чол.

25. IX. 1947 р. В с. Шупарка ніччю 14 більшовиків провіряло вулиці села. Тут ввартирує постійно 7-більшовиків з мл. лнт. Ніччю роблять засідки.

Народ бореться:

*стрибки
у с. Івній*

26. VIII. 1947 р. В с. Шупарка стрибки під час збирання контингенту зайшли до селянки Докійчук Гафії та, знайшовши в неї збіжжя, хотіли забрати. Вона відібрала від них збіжжя та вигнала кочергом геть з подвір'я. Цього ж дня селянин Негрей Григорій в обороні свого хліба розбив голову стрибкові, який намагався пограбувати його. За те Золотько з Термосом та Савчуком сказали стрибкам цілковито ограбити цих селян.

27. VIII. 1947 р. В с. Худіївці парт. прикр. Птащенко зайшов до Верина Анни та вимагав від неї обіду. Коли господиня відповіла, що не має що дати їсти, а його повинна годувати держава, Птащенко почав сам шукати. Тоді господиня набрала горнець води та вилляла на нього і вигнала геть з хати викрикуючи: "Марш мені з хати ти зайдо москвська."

манго

3. IX. 1947 р. В с. Бабинці під час збирання контингенту кілька стрибків зайшло до Гуски Петра на обід. Він дав їм їсти бараболі. Вони не схотіли їсти бараболі і почали шукати за іншими харчами. Тоді господар взяв колика і прогнав їх з подвір'я погрожуєчи, та називаєчи розбінацькою голотою і сабаками.

жовтень
стрибків
подвір'

Інше:

4. VIII. 1947 р. В м. Борщів відбулася в приміщенні райклубу лекція на тему: Внутрішнє, зовнішнє і міжнародне положення ССРСР, Біографія Сталіна.

Доповідь читав лектор в ЦК. Присутні були працівники усіх установ. Крім того лектор говорив про виконання плану по всіх галузях господарства і промисловості в 11-му кварталі по Радянському Союзі та про безробіття 15-ти мільйонів чоловік в Америці. Крім того говорив про можливість третьої імперіалістичної війни.

✓

4. VIII. 1947 р. В м. Борщів прийнято в члени ВКП/б/ кандидатів Масик Петра з с. Більче Золоте, Матійчука з с. Мушкарів та Малафіїву з с. Олексинці, яка втекла з більшовиками 1941 р. та була в ЧА. Зараз працює зав. дитсадка.

кофінг
нале
Малафіїву

10. IX. 1947 р. В с. Шупарка о год. 10-ій приїхало 3 автомашини більшовиків з Борщева та дві автомашини з с. Колодрібка зал. р-ну. З ними приїхали оперативний Іващенко та Добранський. З собою привезли зловленого запільника, який водив їх до селян, в яких він скорше перебував. Більшовики арештували та забрали до Заліщик Цимбалюк Михайла і його жінку, Негрей Василю, Венедчех Марію, та Петричку Марію. Останню по кількох днях звільнили. Питали про повстанців. Більшовики з Борщева перевели ґрунтовну ревізію в Василю Івана/батько підпільника/.

Всякі
арешти.

11. IX. 1947 р. В с. Шупарка о год. 10-ій вечора згоріло приходство, де більшовики думали заснувати колгосп. Днем до села приїхала з райцентру покарна сторож та мґб-исти і мвд-исти. Вони досліджували хто опалив будинок. Врятовану бляху та деякий матеріал забрали до с. Сапогів для відбудови колгоспних забудовань. Цього ж дня арештували бувшого голову проводу за нім. окупації Душлага Василя.

Всякі
арешти

21. IX. 1947 р. В с. Худіївці більшовики стрінулись з українськими повстанцями. В наслідок перестрілки, яка зав'язалася між ними було вбито 2 більшовики та одного поранено. Зі сторони повстанців втрач не було. Другого дня ранком прийшло до села около 30 більшовиків. Вони арештували с. Прокіпчук Василя і Заяць Федора тому, що коло їх господарств мав місце нічний випадок. Ніччю робили засідки в сс. Зеленого Петра, Кузижа Степана та Вериги Василя.

6

22. IX. 1947 р. На ліс коло села Бабинці около 250 більшовиків/остр. відділ з області/ перевели облаву. Крім того перевіряли худіївський і шупарський ліси та поля. З собою мали одно панцирне авто.

облава

22. IX. 1947 р. В с. Худіївці 50 більшовиків переводили облаву на полі і в селі. Зі собою привели арештованого Прокупчук Василя. Арештували ще голову с/ради Басарабу Романа, Мізюка Василя та Зеленого Степана. Зеленого звільнили, а оставших забрали до райцентру.

облава

22. IX. 1947 р. В с. Бабинці около 120 більшовиків переводили облаву. Провіряли с/ради, поля та береги річки Нічлава. Під час облави арештували с. Гуска Марію за те, що в її кукурудзах на полі знайшли два горшки. Обвинувачували її в тому, що вона ноєє сить їсти "бандьорам". Крім того арештували ще Чубей Анастасію та разом забрали до райцентру.

буржуйщина

24.IX.1947 р. На ліс Діброва коло с. Юр'ямпіль більшовики робили облаву. Участь взяли 8 більшовиків, що прийшли з Юр'ямполя та 12 стрибків, які до них тут же долучили. З с.Біліче Золоте приїздили більшовики в числі 40 бійців. Провіряли гущавину.

облава на ліс

14.IX.1947 р. В с. Пищатинці Коваленко переводив мітинг в справі заснування колгоспу в селі. На заохочування Коваленка вступати до колгоспу селяни відповіли, що не хотять. Селянин Кадюк Дмитро сказав: "Я напишуся до колгоспу, але ви мені заплатіть так, як за Польщі платили в фільварку. Ви з колгоспу скорше оплачуєте МТС, держпоставки, засіваєте, а останки даєте колгоспникам, а як нічого не лишиться, то мусить кожен з голоду вмирати. Я бачу що ви запласили Марущакови. Він ціле літо працював на Висічці в колгоспі, як був би не мав свого, то був би в літі здох з голоду в колгоспі. Коваленко, не відповівши нічою закінчив мітинг та відїхав до с. Стрільківці.

Колгосп

25.IX.1947 р. На полі біля с. Шершенівці невідомі люди вбили Стрібного Гаврила, що встав з Товстого до с. Олексинець. Вечором вбили його жінку та спалили господарство. Срібний Гаврило був явним більшовицьким агентом.

сектор

Район Товстенський:

В країні соціалізму: 1947 р.

19.VIII.1947 р. В с. Устечко о год. 8 - ій ранку приїхав секр. партії Сметанін з 6 - ма більшовиками. Вони забирали в людей немолочене збіжжя. В с. Скалат Марії забрали 3 фіри снопів. В дабок Семена викинули зі скрині одяг та виляляли на нього воду. Господаря побили за нездачу контингенту. В с. Лугового Василя, не зважаючи на те, що він виконав зобов'язання, забрали 150 кг збіжжя і 2 виправлені скіри.

збіжжя

21.VIII.1947 р. Мітрофанов з бійцями заїхав фірою до с. Березовського Степана та забрав збіжжя немолочене.

- " -

22.VIII.1947 р. В с. Летяче ранком приїхало 25 більшовиків. Вони зганяли людей молотити збіжжя коло сілради, де звозили пограбовані в селян снопи. Цього ж дня забрали у Вітишин Василя одну фіру, Ціжик Михайла 3 фіри, Трембляк Андрія 2 фіри немолоченого збіжжя.

збіжжя

24.VIII.1947 р. В с. Садки більшовики збирали контингент. Селяни Сананчин, Степана і Юстину побили прикладами від крісів, за те, що ті не хтіли молотити. Рудик Корнила, який здав 100% контингенту побили та наказали здати ще 2 цнт додатово. Також побили селянку Приймак Дарію та говорили їй: "Пожди на второй год не будете збіжжя давати нам, только ми будем давати вам, сколько буде нам завгодно".

поход
походи

25.VIII.1947 р. В с. Папівці уповн. по здачі контингенту Романенко збирав в селян збіжжя. В Приймак Ірини та Смерека Анни забрав дві фіри збіжжя снопами. Від с. Кузь Анни 70 кг жита. За нездачу контингенту побили жінку с. Лопушняк Гриця.

зобов'язання
поход

28.VIII.1947 р. В с. Слобідка Мітрофанов з бійцями арештував за нездачу контингенту Сваричевського Андрія, Добровольську Анну, Березовську Антоніну, Могилюк Марію, Сваричевську Юстину та Ільницького Мирона. Вечором їх звідняли.

арештування за нездачу контингенту

5.IX.1947 р. В с. Папівці більшовики збирали контингент. В с. Ріжевецького Івана забрали 2 цнт ячменю, не зважаючи на те, що він здав весь контингент. Подібно забрали 2 цнт ячменю в с. Сікори Катерини.

збіжжя

5. IX. 1947 р. В с. Шутроминці рано прийшов секр. партії Пасіченко з бійцями. У голови сільради запитав чи село здає вже контингент збіжжя. Хотів голова відповісти, що так, Пасіченко пішов в село та награвував в селян 80 цнт. збіжжя. Вечором відіхали до райцентру.

грабінг

6. IX. 1947 р. В с. Цапівці, більшовики, збираючи контингент, зайшли до Допушняк Марії/70-літньої/, яка не обов'язана здавати контингент та перевали в неї ревізію. В час ревізії знайшли 6 цнт. збіжжя, яке забрали.

грабінг

12. IX. 1947 р. В с. Устечко більшовики з районного мвд пограбували в час ревізії багато шкур в с. Греччина Петра, які люди дали до нього виправляти їх.

грабінг

12. IX. 1947 р. В с. Летяче більшовики забрали в с. Трембляк Анни Корову. Вищезгадана селянка сліпа, а чоловіка стратила на фронті в ЧА. Її братові сказали більшовики: "Ти бандит від тебе смердять бандитом."

грабінг

18. IX. 1947 р. В с. Садки прийшло 4 більшовики зі села Шутроминці та збирали селому. В агнич Анни забрали весь ячмінь за те, що її не застали дома.

грабінг

20. IX. 1947 р. В с. Садки ранком прийшло з райцентру 10 більшовиків. Вони пограбували 300 шт. свець за те, що село не виконало контингенту м'яса.

грабінг

Советська демократія:

19. VIII. 1947 р. В с. Слобідка більшовики, які збирали контингент, зайшли до Стефанок Анни, а не заставши її дома, вдерлися самі до хати та розбиваючи двері та знищили кухонну посуду. Коли надійшла господиня, більшовики побили її та арештували. З арештованою відійшли до райцентру, а відтак вернули до с. Бураківка.

грабінг і вбив.

20. VIII. 1947 р. В с. Нирків квартирує постійно гарнізон більшовиків в числі 11 бійців, які враз з уповноваженим по задачі контингенту збіжжя Гаврилюком ходять по хатах та забирають у селян хліб. До населення ставлять дуже вороже. Нищили людям кухонну посуду, образи та горшки з молоком. До бочок з квашеною капустою та огірками наживали нафти, роздирали подушки, перики, а піря накримували разом зі збіжжям. Одежу викидали в ободото. Кого із селян не заставали дома, в того розбивали двері, за нестачу контингенту забирали худобу та віддавали аж тоді, коли вони покривджені здавали 100% контингенту.

грабінг і вбив.
шантаж

20. VIII. 1947 р. В с. Попівці кожного дня ходять по селі уповн. по задачі контингенту і уповн. від колгоспу Зрешчок. Вони гонять людей на роботу до колгоспу, або забирають коні для вожання збіжжя до колгоспу, де молотить колгоспна молотілка. Селян Бик Параску, Ямайло Кароліну, Слободян Анну, Татарин Ємелію та Іваськів Палагну арештували за те, що вони вкрали по 10 кг збіжжя при молоченні. Арештованих забрали до с. Копилівці. Тут селян Бик Параску, Ямайло Кароліну та Слободян Анну родини викупили за горілку, масло та яйця. Інших забрали більшовики до Чорткова на суд.

арешт і вбив.

21. VIII. 1947 р. В с. Нагір'яні більшовики п'яні збирали контингент. В с. Черешньовського Франка перевели ревізію. В час ревізії знайшли і забрали 50 кг жита та уніформ з його сина, який повернув з армії.

грабінг

21. VIII. 1947 р. В с. Слобідка Мітрофанов з бійцями зайшов фірмою до с. Бєрезовського Степана та забрав в нього немлочене збіжжя снопами.

грабінг

22. VIII. 1947 р. В с. Нагір'яні більшовики забрали верети за нестачу контингенту в сєн Лаштєнського Антона, Львівського Данила та розди Миколи. В останнього розбили жорна, а матір його більшовик вдарив та кинув в неї коритом, яке розбилося. В селянці Єлісачки Марії знищили кухонну посуду та повернули бочку з огірками. С. Дученька побили ціпом за те,

грабінг, вбив і вивести отелу шантаж.

22. VIII. 1947 р. *арештували*
 що не зібрав контингенту на своєму участку, відтак вкинув його до ями.
 В с. Слобідка прийшло околом 10 більшовиків, які арештували Данилка Дмитра, Швець Гриця та Кавецьку Стефу. Зайшовши до Церковного, важко побили його жінку та питали за побитими більшовиками, яких вбили українські повстанці, квартируючи в ній. Передвечором більшовики відійшли з арештованими до с. Кошилівці.
22. VIII. 1947 р. *рабін*
 В с. Летяче прийшло 15 більшовиків з с. Шутромиці. Через цілий день зганяли селян молотити збіжжя коло сільради. В селян Вітишин Василя, Ціжик Михайла, та Тремблук Андрія забрали немолочене збіжжя, яке відвезли до сільради.
24. VIII. 1947 р. *рабін*
арештували
 В с. ранком прийшло до більшовиків з опер. Камінським. Вони покликали до сільради Смеречинського та арештували його. Відтак пішли до нього на повір'я та шукали через 3 години, проводячи ревізію. Закінчивши ревізію арештували жінку Смеречинського та невістку Гедену. В час ревізії знайшли криївку, за що ограбили його. Пограбували коні, худобу, снопи та пробили вікна в хаті. Цього ж дня арештували Могилюк Василя, Торкот Федя, Церковний Михайла. Пограбували їхні господарства та відіхали з арештованими до райцентру.
25. VIII. 1947 р. *рабін*
арештували
№:5.
 В с. Нагір'яні більшовики відкопали в с. Бронецького 1 цнт жита і забрали на контингент. Жінку покритого важко побили прикладами від крисів, втовкаючи її руку за те, що не хотіла більшовикам дати знайденного ними збіжжя.
 В с. Костюк Петра відкопали 1 цнт. пшениці та забрали 9 жб шкур з телят, зайців та кроликів.
26. VIII. 1947 р. *рабін*
арештували
 В с. Слобідка опер. мб Камінський зі своїми бійцями арештував арештував Сваричевського Станислава, Могилюк Гриця, відтак зайшли до Лазарчук Василя та перевели окільну ревізію. Нічого не знайшовши відійшли до с. Бураківка.
 Цього ж дня інша група більшовиків збирала контингент. В час збирання зайшли до сс. Медник Василя та Березовського Гната. Не заставши нікого дома, розбили двері, вдерлись до хатів знищили кухонну посуду та забрали намолочене збіжжя. Вечором відійшли до с. Бураківка.
26. VIII. 1947 р. *рабін*
 Садки більшовики, які квартирували тут, збирали контингент. Зайшовши до Стасюк Ірини хотіли забрати в ній коня, щоб відвезти збіжжя до району, але вона не схотіла дати упряжі. Тоді більшовики побили її до непритомності і, забравши коня та упряж, відіхали до райцентру.
26. VIII. 1947 р. *висхід*
рабін
 В с. Слобідка Більшовики, збираючи контингент, зайшли до Березовської Катерини, а не заставши нікого дома, розбили двері, вдерлися до хати, де понищили кухонну посуду та забрали 1 цнт. жита.
26. VIII. 1947 р. *арештували*
 В с. Летяче ранком 6 більшовиків з гарнізону пішли в поле та поарештували сс. Тарадавка Параску, Данилейка Дмитра, які сторожили кукурудзи від диків. Інших 6 більшовиків арештували ціжик Павліну. Пополудні арештували Данилейку Антона, Лова Анну, Сандак Степана і ціжик М. Всіх арештованих замкнули до ливниці.
27. VIII. 1947 р. *б*
 В с. Бураківка опер. мб Камінський з бійцями перевів ревізію в с. Ходінського Федя. В нього знайшли багато проти більшовецьких віршів, які він сам komponував. Ходінського за те арештували та в час протоколювання важко побили до непритомності. Арештований заявив більшовикам: "Я все знаю але вам не скажу." По двох днях пробили його штиком, а відтак повісили. Мб населенням говорили, що він сам повісився.

27. VIII. 1947 р. В с. Деляче нічю опер. Полунець, який арештував скорше людей, покликав з пивниці до комори селянку Ціжик Павлину. Через цілий день на протоколі більшовики били її важко. Ніччо казали показати де закопана її скриня з одягом. Вона погодилась на те. Ведучи арештовану сапом більшовики почали нечаянно стріляти та кидати ракети. Ранком люди знайшли Ціжик Павлину замордовану та поховану під рогном. Більшовики говорили, що вона втікала і її вбили. Одначе сліду від пострілу не було, ажухих В замордованій було вибите око, поломані руки, тідо поквалічене штиками та вибиті зуби.

6

Пополудні Полунець арештував 18-літнього Стефанішин Василя. Його зв'язали, а коли він оп'рався та не хотів іти тягнули по болоті та вкинули до пивниці. Відтак більшовики арештували 16-літнього Аксенія Івана та 14-літнього Степана Дмитра. Арештованих держали через цілу ніч.

5

28. VIII. 1947 р. В с. Слобідка передвечором прибудо 10 більшовиків, які хотіли zorganizувати станицю стрибків. Закликали Штурму Петра, Березовського Павла, Скарлик Михайла, Сваричевського Богдана та казали їм записатись в стрибки. Коли вони не погодилися на те, більшовики ражж скинули з них одягу та били через ціду ніч.

П'яні

29. VIII. 1947 р. В с. Деляче ранком опер. Полунець з більшовиками привів до Глова Анни на шнурку арештованого Стефанішин Василя та прив'язали до воріт, самі почали шукати за криївкою. Відтак привели ще арештованого Саидака Степана та казали сімкам арештованим пробувати те, що вони закопали. Вони почали копати та добули домовину, в якій був похований український повстанець. Більшовики виймали трупа та забрали до сільради, а в домовину положили Стефанішин Василя та качали ним по дорозі. Опісля відчинили домовину та питали чи "бандюра" нічого не кадав. Відтак казали йому встати з домовини, а на його місце поклали назад трупа вбитого повстанця та залишили відкритою, щоб люди дивилися проходячи повз сільраду.

зупинити
на першій
у пивниці
Солоди -
Джарені

3. IX. 1947 р. В с. Нагіряни більшовики збирали контингент. В дрозди Ореста розбили двері висипали з бочки огірки та побили його вінку. Ніччо більшовики арештували Гнаток Палагну і Гнаток Марію.

П'яні

3. IX. 1947 р. В с. Садки райком більшовики, збираючи контингент побили с. Ягнич Семена Ю. за те, що він не молотив, бо був хворий. В селянина Стасюк Костя перевели ревізію в час якої знайшли 2 цнт збіжжя та забрали. Притому більшовик вдарив 9-літнього сина Павла за те, що він плакав за збіжжям.

П'яні

8. 8. IX. 1947 р. В с. Нагіряни п'яні більшовики, що збирали контингент зайшли до с. Козьки Федора, якого не застали дома. Розбивши двері, вдерлися до хати знищили кухонну посуду, висипали з лядунок піря, налили нафти до бочки з огірками, новикидали одягу на землю зі скрині та полили водою і потопочили ногами. Цього ж дня розбили двері також в с. Винничук Анни, а в Солю Кароля забрали всю одежу, верети та казали, що віддадуть тоді, коли здасть 100% контингенту.

Дакі
Висипали посуду
на сід

10. IX. 1947 р. В с. Устечки стрибки, які збирали контингент, прилюдно їх скинули одягу Морозецької Анни, за те, що вона не хотіла здати контингенту. Слід зазначити, що покривджена виконала вже скорше контингент.

Солоди
Стрибки

11. IX. 1947 р. Ранком до с. Бирків приїхало 3 автомашин, 2 панцирки з 4 більшовиками під ком. шалковника. Вони перевели рад стислих

ревізії
Садки, створення
органів
з муром
Віфлімська
за Солов'яки

ревізій, шукаючи за вбитим попереднього дня бійцем. При пере-
реводженні ревізій, що тривала два дні, більшовики розкида-
ли стіжки та оборони, викидали солому із стоділ, перекопу-
вали долівки в хатах, арештували та побували людей, викида-
ли їх до пивниць та не дозволяли давати їм їсти. Важко по-
били Малинич Федора, Кольбу Наталку, Малинич Василя, Коль-
бу Петра, натишин Григорія та Кочергу Петра /інвалід
з японського фронту/ без правої руки/. В с. Бендзар Йосипа
знайшли мід та понюхали собі в фляжки, жінку його побили
за те, що не хотіла дати їм меду. Важко побити арештованих
звільнили, наказавши мовчати про побиття, загрожуючи за те
розстрілом.

19. IX. 1947 р. В с. Садки з райцентру приїхало 9 більшовиків в справі кон-
тингенту. В громадянина Приймак Андрія і Стасюк Степана пови-
ливали брагу на долівку та скидали в неї верети. Цього ж
дня арештували Павляк Феодозія, за нездачу контингенту.

Народи в боротьбі:

21. VIII. 1947 р. В с. Деляче ранком приїхало 8 більшовиків в справі континге-
генту, які зайшли до Бесашук Василя /німий/ та намагалися й
пограбувати в нього одягу зі скрині. Господар вирвав від
більшовика кріс та вигнав його з хати. По короткому часі
приїшло до нього кільках більшовиків та важко побили його.

Пішов
з муром

5. IX. 1947 р. В с. Цапівці уповн. по задачі контингенту Романенку з біль-
шовиками побив Тихоліз Анну та Лопушняк Анну за те, що вони
не здали контингенту. Відтак побили Приймак Анну та втрутили
її в болото. Тоді вона набрала в руки болота та ~~кинула~~ кине-
ла Романенкові в очі. Притому кричала: "Рабівники, бандити, ви ли-
ше нас грабуєте".

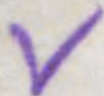
7. IX. 1947 р. В с. Садки ране приїхало до села 8 більшовиків з Маціборком,
який зайшов до Свиначин Дмитра та казав йому вести контин-
гент до райцентру. Господар на це не погодився, за що Маці-
борко вдарив його. Тоді господар розлючений почав кричати
та вдарив Маціборка.

Різні:

22. VIII. 1947 р. Ранком до с. Шутроминці приїхало 4 більшовики-курсанти офі-
церської школи військ мід в Тернополі. Вони рісли в ці д
терени відшукати арештантів, яких мавби хтось випустити
з тюрми у Львові.

19. IX. 1947 р. В с. Садки селянка Приймак Ольга везла з поля кукурудзи
та по дорозі повернулася з фіром. В цей час надійшов
більшовик, а жінка почала клясти: "Бог би нас побив, як ми
через вас бідуємо", більшовик задержався та спокійно від-
повів: "Нічого, это не долго, ви еще будете клясти бандье-
рам", і пішов дальше.

Івстий, дня 5. X. 1947 р.

ДОДАТОК ДО ІНФОРМАТИВНОГО ЗВІТУ
/за місяць вересень/

*Скандинавія - 9. 47 р.
Замітки - 89
Сараєво - 88*

Район Скала Подільська.

Советська Демократія

- 3. IX 1947 р. В с. Іванків III-ій секретар РК КП/б/У Троценко побив в нї в час перевірки здачі контингенту збіжжя Ковпак Параску за несвочасну здачу контингенту. Побив також десятників, які не вив'язалися зі свого завдання.
- 9. IX. 1947 р. В с. Залуччя відбулися районні збори, якими проводили районні керівники Наконечний, Бубенцов та обласний представник Ванченк. Останній говорив про радянську демократію, про права громадян, відтак розпитував селян чому вони вписалися в колгосп, чи це зробили добровільно чи під загрозою. Якщо під загрозою, то "ми таких, що знуцаються над населенням вкараємо, засудимо на 10 літ тюрми. Населення на виводи партійного з області нічого не відповіло.
- 20. IX. 1947 р. В с. Іванків на весіллі селянки Солтис Марії прийшов п'яний сержант з опергрупи Вілатілова та розпитував гостей і про українських повстанців. Молодь, побачивши, що він п'яний висміяла його. Тоді більшовик почав бити буком когось попало, вкінці настріляв з автомата гостей понад голови та зайшовши до кухні, забрав колачі.

В країні соціалізму

- 10. IX. 1947 р. В с. Іванків прибув з райцентру III-ій секретар РК КП/б/У Троценко з 5 -ма більшовиками в справі податків. Він заявив в сільраді голові та десятникам, що до двох днів село мусить здати весь податок. Селян, які не виконають достроково зобов'язань судитиметься. Селянина Помощибіду Михайла за те що не сплатив податку забрали нічю з хати в біллу та водили через цілу ніч зі собов по селі.
- 17. IX. 1947 р. В с. Бурдяківці більшовики арештували людей, які не хотіли вписуватися до колгоспу. Арештованих приводили до сільради та різними способами змушували до підписання заяви про вступлення в колгосп. Селянин Кухта Григорій не погодився на пропозицію вступити в колгосп, за що більшовики арештували його та вивезли до м. Чортків, а майно його skonфіскували та віддали місцевому колгоспові.

Героїна України.

- 29. IX. 1947 р. В с. Іванків пополудні зі сторони с. Цигани приїхали трьома машинами більшовики, які випадково зустрілися з українськими повстанцями, що квартирували в селі. Зав'язався бій. Повстанці змушені були відступати до лісу, але чисельна перевага більшовиків не дозволила на те. Відстрілюючись пробивалися з оточення. Вкінці будучи раненими подострілювалися власною зброєю. В час відступу впало 4-ох повстанців.

Ізв'ідницький район 1947 р.

Советська демократія.

- 25. VIII. 1947 р. В с. Дзвиняч прибуло з райцентру 6 більшовиків із РВ МДБ. Вони арештували Найдан Юлію, яку заівели до Бариського Івана. Тут, протоколюючи, побили її до непритомності.

26. VIII. 1947 р. В с. Дзвиняч більшовики з районного мГБ зайшли до Капчинської Теклі та, обвинувачуючи її про те, що в неї скривається с. Смеречанська Анна, важко побили господиню за те, що вона заперечувала ім. Крім того побили її 18-літню дочку Марію.
2. IX. 1947 р. В с. Синьків уповноважені Олійник та Липка проводили дальше організацію колгоспу. При цьому погромували населення за спротив, а то й побивали. Олійник важко побив селянина Фірман Василя.
5. IX. 1947 р. В с. Колодриба ст. лнт. Іващенко арештував: Смук Павла, Матійчук Івана, Смук Йосипа, Дубець Івана і Ткачик Дмитра. Причиною арешту була відмова вписатися до колгоспу та деяка активність в громадському житті в минулому. Вечором всіх арештованих випустили.
5. IX. 1947 р. В с. Костільники уповноважені з району по здачі контингенту ветлікар Шміглов Василь з кількома бійцями розбили двері в селян: Стронського Івана, Осадчук Олени, Мотрук Олени і Папушки Марії, тому що не застали їх дома.
5. IX. 1947 р. В с. Зозулинці приїхала з райцентру уповноважена РК ЛКСМУ, яка хотіла заснувати в селі комсомольську організацію. Молодь яка спочатку зійшлася, почувши про це йде мова втекла. Тоді уповноважені, голова сільради, і заступник голови сільради, пошившись, робили бешкети по селі. Зайшли, між іншим, до с. Вівчар Микити та знищили в нього жорна, тому, що він не хотів дати ім горілки. В Дмитрів Семена пограбували збіжжя та кілька метрів мануфактури. У випадкованих селян секретар РК ЛКСМУ Шкабарницький підпалив солому в стодолі, кажучи, що ж вони куркулі, саботажники. Вогонь погасили селяни, які збіглися на поміч. Цього ж самого дня лнт. Дмурко арештував селянку Федів Катерину.
7. IX. 1947 р. В с. Зозулинці нач. Р мГБ Запорожець зустрівши на дорозі кудевого фельдшера Митрук Миколу, побив його палицею, кажучи, що він прийшов на зв'язок.
10. IX. 1947 р. В с. Дзвиняч приїзав з райцентру зав. відділу с.г. Шевченко з 3-ма бійцями, які ходили по полі провіряти, чи селяни розорють межі. До одного селянина, який орав, прийшов Шевченко та почав бити за те, що він не переорвав межі. Працючі на полі селяни, побачивши це, по-втікали домів.
11. IX. 1947 р. В с. Костільники приїхав зав. с.г. Шевченко та скликав селян на збори до клубу. Коли вже зігнали більшу кількість людей, замкнули двері і тоді почав Шевченко говорити на тему закладення колгоспу в селі. В час зборів бійці, що прибули із Шевченком сторожили клубу ззовні. По закінченні мітингу більшовавки виводили селян по-одному до другої кімнати, де змушували кожного до підписання заяви про вступлення до колгоспу. При цьому вживали різних способів, як: лобі, стискання пальців між дверима, загрозували вивозом на Сибір, конфіскацією майна, розстрілом та інш. Таким чином протягом цілої ночі вписали всіх людей в члени колгоспу. Другого дня, установивши управу колгоспу, вийшли до райцентру.
13. IX. 1947 р. В с. Зозулинці секретарі РК ЛКСМУ Мікульський і Шкабарницький з бійцями грабували селян, при цьому побивали їх. У Шипівки Н-икифора без дозволу випили молоко, а горішки порозбивали. Побили селян: Мулик Параску, Бурдзюк

Ольгу, Васильчика Антона. В останнього забрали масло, сир і курку. Пополудні Мікульський перевів мітинг зі селянами, на якому говорив про великі досягнення колективного життя, про "світлий шлях", який простягається перед селянами, що вступили до колгоспу, про піклування держави селянами і т.п. Ці всі блага Мікульський пов'язав з 800-річчям заснування Москви, як "опікуна" народу і сказав, що колгосп буде називатися цим могутнім ім'ям 800-річчя Москви. На зборах було назначено теж управу колгоспу.

14. IX. 1947 р.

В с. Дзвиняч більшовики перевели ревізію в школі.

15. IX. 1947 р.

В с. Дзвиняч зав. с.г. відділом Шевченко гонив селян на колгоспний лан сіяти. Під час того коли Шевченко переїздив селом зустрів селянина Стояк Антона, який віз жукуруду з поля. Шевченко важко побив його за те, що він не схотів їхати до колгоспу сіяти.

16. IX. 1947 р.

В с. Колодубна приїхав з райцентру нач. мго Запорожець, ст. лейт. мго Іващенко та кількох бійців. В селі квартирували до 21. IX. 1947 р. В час свого перебування в селі намагалися zorganizувати колгосп, однак мимозастосовування репресій не досягнули жодного успіху. Селянина Паламар Івана важко побив за те, що не хотів записатися до колгоспу. На інших селян за теж саме наклали додатковий контингент в розмірах по кілька центнерів збіжжя на кожного. Це село, сказав один із більшовиків, треба спалити.

17. IX. 1947 р.

В с. Межава приїхали з райцентру: перший секретар партії Зіненко, третій секретар партії Удоженко, зав. відділу с.г. Шевченко і інші - всіх 15 чоловік. Наказали по всіх вулицях засвітити ліхтарі/всіх окол 30 шт./о год. З-ім Зіненку після бійців в село, щоб зганяли людей до сільради. Тому, що селяни не хотіли йти на збори та втікали від більшовиків вони з лотті ламали брами та ~~розбивали вікна~~ вікна в хатах. У селянина Човган Дмитра вони поламали двері тому, що не застали його дома. Коли таке поступовання не дало їм бажаного наслідку, більшовики почали палити солому в деяких селян на подвір'ї. Люди збігалися гасити вогонь, тоді більшовики, які захопилися оподалів обсакували селян та силою забирали до сільради. Солому палили на подвір'ях селян: Павлюк Дмитра, і Шевчук Дмитра. Від Човган Василя, який віз з поля соняшник, більшовики, скинувши соняшник на дорогу, відібрали фіру та звозили на ній людей напаних цієї ночі. 18. IX. 1947 р. скликали всіх людей, що вже були членами колгоспу / понад 80 селян/ та перевели з ними збори, на яких вибрано управу колгоспу та названо колгосп іменем "Правда".

18. IX. 1947 р.

В с. Часперівці приїхало з райцентру 4-ох більшовиків ст. лнт. Чіхунін і трьох, правдоподібно, з області. Вони скликали до сільради десятників, родини повстанців та арештованих і вивезених на Сибір. Їм казали вписатися до колгоспу. Коли присутні відмовилися, Чіхунін почав називати їх різними вульгарними словами, бандітами, дідами, злодіями і т.п. - Коли не записетеся до колгоспу, то ми вас в торму посадимо, в Сибір позасилаємо, там будете розуму вчитися, - кричав розлючений Чіхунін. До колгоспу вписалися загрожени більшовицькими родини, адміністрація сільради і десятники, всіх 52 родини.

Колгосп

22. IX. 1947 р. В с. Касперівці приїхав нач. обб Чіхунін з 17-ма бійцями. Вони обконали хату с. Матвійчук Марії в якій застали Заверуху Анну, що скривалася від більшовиків. Заверуху арештували та відійшли з нею до сільради, де важко її побили, депитуєлись за її сином, який зараз в підпіллі. Коли арештована відмовилась показати місце перебування її сина, більшовики забрали її до райцентру, звідки по кількох днях побиту до крові відпустили.
30. IX. 1947. р В с. Зозулинці капітан, який квартирує з 3-ма бійцями в с. Мигайчук Анастасії, спротоковували Ілюк Марію, ніччю привів над ріку Дністер та грозив її втопленням в ріці, коли не скаже де "бандерівці" скриваються. Ілюк була змушена погрозами капітана влізти по пояс у воду.

В країні соціалізму.

17. VIII. 1947 р. В с. Бедриківці більшовики уповноважені по здачі контингенту пограбували в с. Федерук Теодора 2,5 цнт збіжжя за те, що він не додав 30 кг збіжжя до назначеного йому контингенту.
17. VIII. 1947р В с. Дзвиняч прибуло з райцентру 8 більшовиків, які провіряли wraz з головою сільради Костенюк Лукіяном стан здачі контингенту. В селянки Упринюк Василини забрали корову, хоча вона контингент виконала в 100%. Коли жінка на бажання голови сільради дала більшовикам 2 л горілки, вони віддали їй корову.
18. VIII. 1947р В с. Бедриківці уповноважені по здачі контингенту заставляли селян молотити вночі збіжжя.
21. VIII. 1947р В с. Дзвиняч більшовики забрали в с. Борсук Дмитра все збіжжя снопами, яке вимолотили на громадському токові, відвезли до райцентру. Господар остався без насіння.
1. IX. 1947 р. В с. Зозулинці уповноважений по здачі контингенту секр. РК ЛКСМУ Шкабарницький зрабував в с. Шипіємки Бичипора корову і теля за нездачу контингенту. Корову опісля віддав, а теля зарізав для власного вжитку. Цього ж дня Шкабарницький зрабував у с. Захарії Оксани скриню з біллям та полотном.
3. IX. 1947 р. В с. Юлодрібка уповноважений по здачі контингенту Несторов скликав кільканадцять людей до сільради, яким казав іти в поле ломити шульки кукурудзи, не дявлячись на те де його належить це поле. Люди наловили 70 цнт. шульків, які Несторов наказав сушити в сушарнях від тварюну, одначе кукурудза не висохла, а зіпсувалася.
8. IX. 1947 р. В с. Кошилівцями лнт. райради Тсоавіахіму зайшов до с. Осадчук Данила та зажадав від нього 1 л олії і муки. Господар відповів, що контингент здав і сам не буде мати цю істи, - сам все даї, а сам з голоду змижаї - сказав він. Тоді більшовик розсердився, перевів ревізію та знайшовши 3 цнт збіжжя забрав його, мимо того, що селянин здав 100% контингенту.
10. IX. 1947 р? В с. Синьків прокурор Шушко втрафував за невиконання сільськогосподарських поставок с. Коршман Степана на 6000 карбованців. Цупезу Василя, Когут Івана і Сулачювського Антона забрав до райцентру.
11. IX. 1947 р. В с. Зозулинці приїхав з райцентру прокурор Шушко секр. РК ЛКСМУ Шкабарницький і 12 бійців. Шкабарницький перевів з десятниками збори в справі цілковитого завершення здачі контингенту селом. Участь взяли також місцеві комсомольці. По зборах десятників вислано в село збирати контин-

гент. Прокурор оштрафував с. Фенюк Івана на 15 тисяч крб. які цей повинен був скласти протягом 4 -ох годин. Господар штрафу за невиконання контингенту не сплатив і тому більшовики розібрали його хату, з якої бляху забрали до сільради. Крім того прокурор оштрафував інших селян. Чорного Аксентія на 8 тисяч крб. Вівчар Матвія на 5 тисяч крб. карбованців, Федів Якова на 4 тисячі. В останнього студенти заліщицького технікуму плодоовочівництва, які прибули разом з прокурором, skonфіскували майно, а користаючи з несутності господаря, знасилували його дочку Марію. Ді самі студенти знищили в с. Зазулі Савки корна, в Буденного Дмитра взяв 30 крб. за те, що не знайшли жерен. О 11-й годині приїхав до села секр. РК КП/б/У Зіненко з бійцями і заявив, що сьогодні мусить бути підписано не менше 50-ти заяв про вступлення до колгоспу. Тоді почалась акція організації колгоспу. Більшовики побивали селян, лаяли, знущалися над ними. Шкабарницький побив Пальчицького Тому і Курчак Василя за те, що не хотіли підписати заяв до колгоспу. В Чорного Аксентія більшовики підпалили солому.

Р і з н е

8. IX. 1947 р. В с. Бекриківці приїхало 8 більшовиків з райцентру з інженерної частини, які означували топографічні точки та казали, що роблять план даної місцевості.

3. IX. 1947 р. В с. Дунів приїхав зав. відділом с.г. - Шевченко, який провіряв роботу в колгоспі та збирав у колгоспників вкладку по 40 крб.

Чортківський район

22. VIII. 1947 р. В с. Давидківці з дня 21 на 22 серпня ніччю пішов пастиконі Харук Володимир і пропав без вісті.

6. IX. 1947 р. З села Давидківці в напрямі с. Лосяч переїздили 4 більшовики автомашиною, які заїхали в діє між цими двома селами. По кількох днях на тому місці де стояла машина люди знайшли вбиту людину.

Марш боротьби

Народ у боротьбі.

Заличування

3. IX. 1947 р. В с. Синьків уповноважений Олійник вдарив с. Щербань Олену за невиконання контингенту. Селянка в обороні кинула в нього горішком так, що вдарила сильно в ногу. За це він роздочений важко побив її.

Постій, дня 5, X. 1947 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т

за місяць жовтень 1947 р.

Товстенський - 9-10.47 р.
 Станіславський - 10-11 жовтень?
 Каміньський - 10

Товстенський район:

Советська демократія.

- 23.IX.1947 р. В с. Цанівці уповноважений по здачі контингенту збіжжя зайшов до селянки Марчинин Марії та за неадачу контингенту викидав зі скрині святочну одягу, яку відтак пілляв водою та потоптав ногами.
 Цієї ж самої ночі оперативний мгоб Полунець зайшов зі своїми бійцями на весілля до с. Петруцак Катерини. Провіривши та обшукавши всіх гостей, що були на весіллі більшовики перевели ревізії в сс. Кузь Дмитра, Вроньської Марії та Вівчар Андрія.
- 23.IX.1947 р. В с. Бураківка ніччю приїхав лнт.мгоб Савкін з капітаном, прізвище якого невідоме. Вони покликали другого дня ранком до сільради голову, секретаря, земельну громаду та десятників. Кожного зокрема протоколювали. В час протоколювання запитували про розподіл землі та про місцевих підпільників. Цього самого дня перевіривши ревізію за збіжжям в с. Думіч Юлії, забрали в неї одну фіру немолочених снопів та з тим відіхали.
- 23.IX.1947 р. В с. Нирків опер.мгоб Міхін з бійцями зрабував в с. Грицьк Анни міт та яйця. Після арештували Ванджурю Івана і Чопик Марію. Арештовану дівчину забрали зі собою до с. Чорвоногород, де намагалися знасилувати її, але вона оборонилася перед напасниками. По одному дневі побиту звільнили її.
- 24.IX.1947 р. В с. Нагір'яни опер.мгоб Міхін з бійцями в числі 8 чол. зайшов до с. Капчик Катерини та домагався в неї їжі. Коли господиня відмовила, кажучи, що вона вже контингент здала, її важко більшовики побили та арештували та ~~ввезли до райцентру~~. Другого дня відпустили з райцентру додому.
- 25.IX.1947 р. В с. Нагір'яни більшовики, які збирали контингент зайшли до с. Капчик Катерини та домагалися від неї дві літри меду. Коли господиня втекла з хати, більшовики важко побили її матір, поломали двері, повикидали з уликів рямки та поперевертали їх.
- 25.IX.1947 р. В с. Нирків стрибки зайшли до вбогої жінки, яка вперше по живих спекла хліб. Вони казали жінці дати їм два буханці хліба. Коли жінка відмовилася, стрибки втрутили її на землю та забрали весь хліб.
- 1.X.1947 р. В с. Цанівці ніччю опер. мгоб Каміньський зі своїми бійцями провіряв документи у людей, які були на весіллі. Відтак арештували Полевого Василя, перевіривши при тому ревізію. В час ревізії вкрали в нього брэтву, годинник та ін.
- 1.X.1947 р. В с. Устечко уповноважений Галкін розбив двері в хатах сс. Горобець Марка та Лугового Михайла, тому, що не було нікого дома.
- 2.X.1947 р. В с. Шутромиці нач.об кап. Шамігін переводив ревізію в с. Пасяка Лазаря, в якого вврав три літри меду. В час

- 3.X.1947 р. *зичу* ревізії в селянина Поник Григорія вкрав три овечі шкіри. В с. Цапівці опер. Каміньський зі своїми бійцями зайшов нічю до с. Лопушьяк Василя арештував його wraz з жінкою Анною та лине в сорочках водили їх по селі.
- 8.X.1947 р. *арешт арешт* В с. Нагір'яни уповноважений Новохатий важко побив селянку Черещньовську Йоанну за нездачу контингенту кукурудзи. Рівночасно забрав все насіння кукурудзи. Цього самого дня приїхало автомашин 4-ох більшовиків та арештували селянку Врчицьку Тетяну та Онуляк Тетяну. З арештованими відіхали в райцентр.
10. X.1947 р. *побої, арешт* В с. Садки більшовики, збираючи в селян контингент збіжжя, зайшли до с. Сасанчин Марії, яка вже повністю здала контингент. Не дивлячись на те більшовики забрали в неї останнє збіжжя. Коли господиня спротивлялася, більшовики її важко побили та поломали руки.
- 13.X.1947 р. *побої* В с. Бураківка уповноважений Мданов побив важко Заскоцького Ярослава за те, що не здав в 100% контингент.
- 14.X.1947 р. *стрибок стрибки стрибки* В с. Нагір'яни стрибок Маціборко побив важко матір підпільника Вінтоней Петрунелю.
- 15.X.1947 р. *не* В с. Шутроминці приїхав Криворучка зі стрибками. Він перевів мітинг в справі виборів до обласних, районних, міських та сільських рад депутатів. Крім того говорив про заснування колгоспу. Селянин Григорка Брко запитав Криворучки: "що доброго принесе нам колгосп". Криворучка розсердився та назвав його саботажником. Відіжджаючи грозив селянам вивозом на Сибір, якщо не вступлять в колгосп.

В країні соціалізму.

- 23.IX.1947 р. В с. Нагір'яни більшовики збирали в селян контингент збіжжя. В с. Капчик Івана забрали чотири виправлені шкіри, а його самого за спротив побили. В с. Флентей Юлії забрали за нездачу контингенту корову, а її важко побили, називаючи притому вульгарними словами.
- 26.IX.1947 р. В с. Вадки більшовики, які збирали контингент збіжжя, зайшли до с. Івасенько Степана, якого застали якраз при обіді. Відбрали від нього їжу та важко побили за те, що не лагодив контингент. Забрали в господаря останню кукурудзу, відіхали.
- 30.IX.1947 р. В с. Садки Капітан Шалигін заквартирував з бійцями в с. Лесів Микола. Відходячи пограбував в нього останнє збіжжя, хоча вищезгаданий селянин здав назначений контингент повністю. Цього ж дня більшовики награвували в селі 18 фір кукурудзи снопами.
- 1.X.1947 р. В с. Бураківка приїхав голова району Микитенко з більшовиками. Скликали до сільради голову сільради, секретаря, десятників та наказали їм зібрати з кожного участка по 9 цнт. збіжжя понад план.

Іше.

- 2.X.1947 р. В с. Садки нач. об Шалигін списував родини підпільників. Пополудні приїхало ще 5 більшовиків з райцентру, які ходили по вулицях та давали їм назви ім. Сталіна, Кірова, Молотова.
- 15.X.1947 р. В с. Хмелева приїхав III-ій секретар РК КП/б/У Слободянюк з чотирьома стрибками. Зігнавши силою деяку кількість

кість селян, Слободянк перевів мітинг в справі сплачування держналогів.

Цього ж самого дня прийшли до села більшовики в числі 60 чол. і пішли в ліс Червона на облаву. Тут вбили запільника Левка. Тіло вбитого забрали до райцентру.

Район Скала-Подільський.

Советська демократія.

- 1.X.1947 р. В с. Бурдяківці секретар місцевого комсомолу Дрозда зі стрибками і комсомольцями поперевертав всі хрести, які стояли на полях і при дорогах.
- 6.X.1947 р. В с. Бурдяківці до місцевого священника зайшов комсомолец Дрозда з трьома стрибками та почав виправляти у хаті бешкети. У священника домагався, щоби він віддає за нього свою дочку. Священник поставився ворожо до нього. Тоді Дрозда порозбивав у кухні горшки та пляшки і відійшов.
- 14.X.1947 р. В с. Бурдяківці місцеві комсомольці : Лега Ярослав, Чеснік Іван і Котик Степан ніччю вкрали безрогу в селянки Гасюк Анни. Рано господиня, вислідивши злодіїв, зголосила про це в сільраді, одначе ніхто до відвічальності злодіїв не потягнув, навпаки, хотіли вкарати господиню за те, що вона "чіпляється порядних людей".
- 20.X.1947 р. В с. Скалі Подільській ніччю відбули збори партійців та комсомольців, на яких роздали їм зброю і казали взяти участь у вивозі населення на Сибір. Комсомолец Чорпіта Роман втік зі зброєю і повідомив zagrożених людей про вивіз. Дізнавшись про те, більшовики виключили його з членів комсомолу та засудили на 15 років позбавлення в волі.
- 21.X.1947 р. В цілому терені відбувся вивіз частини населення. Вивозили до збірно пункту, який містився в с. Іване Пусте мельниця-подільського району.
- 26.X.1947 рр. В с. Гуштин більшовики переводили мітинг, на який згонили людей силою. Тим, що не хотіли іти погрозували карою в сумі 100 крб. Мітингом проводив суддя Ковпасенко. Між іншим він сказав: "Хто не хоче підпорядкуватися радянській владі, хай уже від сьогодні пригтовляє собі сухарі, бо поїде на Сибір. Ми поволі зробимо з вас радянських громадян."

Барод у боротьбі.

- 21.X.1947 р. В с. Ланівці більшовики прийшли до однієї жінки, яку хотіли вивезти wraz з іншими громадянами цього села. Селянка догадавшись про їхній намір дала їм істи, а сама нібито вийшовши до друвої хати, замкнула двері на х колодку та втекла. Більшовики дожидали господиню окоо дві години. Вкінці, не діждавшись нікого, вийшли вікном.

Інше

- 15.X.1947 р. В с. Іванків около 90 більшовиків робили ревізію в громадянина Помогибиди Михайла і знайшли криівку, в якій була машина до писання і архів. Причиною ревізії був

точний донос агента Івасечка. Господарів арештували. По кількох днях господиню відпустили, а господаря ви- до м. Чортків.

21. X. 1947 р. *вечер* В с. Іванків третій секретар партії Троценко замовив у голови земгромади 36 фір. За невиконання доручення Тро- щенко набив по шиці голову земгромади Васарабу Миколу. Цього ж дня в час вивозу більшовки забрали з дому Стареньку наів нагу бубуса Вуртняк, який осин упав в ридях українських повстанців. На нєвах в неї були ли- ше галози. Коли садтали її на автомашину з ноги впав у сніг галоз. Бубуса зігнулася, щоби підняти його. В цей мент комсомолець її так сильно, що вона повалилась не- притомна на Землю. Другий червоноармієць, що бачив це прискочив до комсомольця і вдарив його по лиці та ска- зав: "За что копаеш ету старушку?" Комсомолець від- трутив червоноармієця і вхопив за автомата. Тоді черво- ноармієць витягнув гранату розбезпечив і сказав: "Не хр- чу жить в Советском Союзе". В цей час прискочив до чер- воноармієця сержант, вдарив його по руці так, що грана- та впала йому в рук, однак не вибухнула. Тоді більшови- ки арештували розсварених та забрали до сільради, де обид- вох роззброїли та добре набили.

*вбив
Троценко*

Заліщицький район:

Советська демократія.

- 1. X. 1947 р. В с. Зозулинці приїхав секр. партії Зіненко, який перевер вірив працю в колгоспах. Колгоспницю Григорошук Анну вкрав на 6 цнт. збіжжя та 600 крб грішми за те, що вона сіяла збіжжя окремо на всозму полі.
- 1. X. 1947 р. В с. Дунів приїхали: ст. сержант РВ МВС Наукін, сержант Кошівін і 2 бішні, які перевели стислу ревізію в с. При- сяжнок Івана. Притому розкопували долівку та розвалили піч. Відтак в цього ж селянина заквартирували.
- 3. X. 1947 р. В с. Синьків до с. Колодрібка прибув уповноважени Оліш- ник, який записував селян до колгоспу, погрожуючи вивозом на Донбас, арештуванням всіх "куркулів" і "саботажників", які не підчиняються радянській владі.
- 9. X. 1947 р. До с. Колодрібка о год. 24-ій прийшло 5 більшовиків. Во- ни арештували Баб'як Івана, який грав на весіллі в Сокол- лівського Івана. Одержавши від Соколівського одну л го- рідки і дві літри вина, арештованого звільнили.
- 17. X. 1947 р. В с. Зозулинці більшовики забрали трьох хлопців в армію. Як опісля виявилось цих хлопців забрано до Донбасу.
- 20. X. 1947 р. До сіль району приїхали відповідні частини військ НКВД, які дня 21 X. 1947 р. перевели вивіз громадян на Сибір.
- 21. X. 1947 р. В с. Синьків вечером уповноважений Олішник Перевів збо- ри, на яких заявив населенню, що вивезено людей, які по- магали "бандерівцям". -Хто буде помагати бандерівцям, -ска- зав він - той опинить ся там, де і ці, піде білі медведі пасти, або вугілля добувати. Ми навчимо вас порядку! - погрозив Олішник закінчуючи свою промову.
- 23. X. 1947 р. В с. Печарна приїхало 30 учнів технікуму плодоовчівниц- цтва та чотирьох більшовиків з мід. Вони разом ходили по хатах та записували селян до колгоспу. В більшій час- тині підписували заяви самі, бо селяни відмовлялися.

вбив

Крім того доводилось "організаторам колгоспу" вживати всякого роду способів до побиттів та знущань включно. Селянку Однар Анну важко побили, пхали в уста шматки та лаяли всякими вульгарними словами. Також побили сс. Халус-Петра, Осадчук Ярослав і Боднар Йосипа. У Шевчук Ольги вкрали 1 кг солонини, в Скакун Миколи 1 л олію і 3 буханці хліба, у Стасюк Анни 30 вінків часнику.

В країні соціалізму.

1. X. 1947 р. В с. Колодрібка кілька десятків більшовиків грабувало в селян кукурудзу, соняшник, фасоло, сіб і інші сільськогосподарські продукти за рахунок контингенту. В с. Дипки Гриця зрабували збіжжя, одіж та хатню обстановку. Нічого більшовики палили солому, співаючи притому соромітьких пісень.

2. X. 1947 р. В с. Колодрібка більшовики, провіряючи контингентаві квитанції, накладали деяким селянам додатковий контингент. І так с. Миколайчук Петрові наложили 2 цнт, Матійчук Марії 50 кг, Матійчук Іванові 2 цнт., Арсенчук Степанові 4 цнт., Горішин Іванові 1 цнт. Хто не виконав назначеної додаткової ставки, в того грабували одіж, сільськогосподарський реманент і інш. Вечером приїхав до села голова райвиконкому Павленко, старший лнт Івашенко та 11 бійців-міліціонерів, які разом намагалися організувати колгосп. Арештовано 70 осіб, яких Павленко по-одному кликав до окремої кімнати в сільраді та змушував вписатися до колгоспу. Населення поставило рішучий опротив, відмовляючись від підписання заяви.

Кол-госп

30. X. 1947 р. В с. Рлицанка трьох більшовиків грабуючи контингент знищили жорна в сс.: Горішного Василя, Покляцької Олени, Покляцького Максима, Покляцького Юрка, Гошовського Степана і Цисанюк Марії.

жорна знищені

Народ у боротьбі.

27. X. 1947 р. В с. Дзвиняч приїхало з райцентру кілька більшовиків, які пограбували селян за нежачу контингенту. В Гагалок Харитона забрали безрого, корову і два центнери збіжжя. Присутній голова сільради заступився за покривдженого, тоді більшовик вдарив його по лиці. Тоді голова сільради Стояк запитав більшовика чи можна бити. Більшовик відповів, що можна. Тоді Стояк та ще один хлопець кинулися на більшовика та побили до непритомності, поломавши йому крик. Довкруги пролунало кілька голосів: "Люди не давайте грабувати себе більшовикам!" "Бийте голоту!" і тим подібні. Решта більшовиків повтікали.

селяни хотіли бити

Різне

23. X. 1947 р. В с. Дзвиняч з райцентру приїхали більшовики, які перевели збори. На зборах виступив зав с.г. відділом Шевченко. Він сказав, що радянська влада виселює тільки тих, які допомагають бандерівцям. Тому, хай люди не бояться, бо коли не будуть допомагати бандерівцям будуть жити спокійно.

26. X. 1947 р. В с. Жезава приїхав з райцентру зав.вознкомату Дятлов, який хотів перевести передвиборчі мішіги, але населення

Тобурків - 11. 11. 47
Добере - 10. 11.
Землішків - 11. 11. 47
Добурків - 11
Скочин - 11

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т
за місяць листопад 1947 р.

60

Район - Борщівський

Російський шовінізм і національне життя.

7. XI. 1947 р. В с. Стрільківці заходом місцевих учителів відсвятковано у приміщенні клубу ХХХ роковини Жовтневої революції. В святі брали участь старші, шкільна дітвора та молодь села. Шкільні діти відспівали кілька просталінських пісень та віддекламували такі ж вірші. Виступала також сільська орхестра. Свято відкрив та виголосив промову учитель із СУЗ, який старався в промові своїй виказати населенню "передовість російського народу, народу визволення". Сьогодні завдяки російському народові цілий світ урочисто святкує 30-ті роковини Жовтневої революції. За раз всі визнають, що великий братній російський народ своєю самовідданою боротьбою врятував цивілізацію цілої Європи від фашистських погромників. В цьому заслуга російського народу перед історією людства. Ми, українці, які зв'язані зі старшим братом - російським народом повинні всіми силами допомагати його розвитку, - закінчив промовець.

В країні соціалізму.

12. XI. 1947 р. В с. Юр'ямпіль партприкріплений Кірук заявив на мітингу селянам, що хто не здасть до дня 20. XI. 1947 р. тютюн, то за кожний кілограм, який зобов'язаний селянин - плантатор здати, буде мусяти заплатити по 400 крб.

24. XI. 1947 р. В с. Висічка партприкріплений Забродін переводив мітинг на якому закликав населення до вступлення в члени колгоспу. На збори зігнав людей під шантажем/около 40/. Цей же прикріплений майже щодня приїздить до села та проводить збори ті насильно намагається втягнути решту селян до колгоспу, який вже в цьому селі існує.

27. XI. 1947 р. В с. Стрільківці більшовики насильно збирали солому від селян.

Совєтсья демократія.

2. XI. 1947 р. В с. Стрільківці ввечері прибав оперативний м'б Банкіров з 7-ма бійцями. Зробили засідку на частині села "Забурта" коло с. Калинчук Миколи, де перебули до 3-ої год. ранку.

2. XI. 1947 р. В с. Висічка на вулиці "Велика долина" більшовики зробили засідку. Дорогою надійшли селяни: Святий Дмитро та Дикунець Федір, яких більшовики зупинили та запитали звідки вони ідуть. Святий Дмитро відповів голосно: "Іду з Борщева". Більшовик тоді прискочив до нього та вдарив його по лиці говорячи: "Тіше, не разгаваривай громко". Селяни пішли далше, а більшовики змінили місце.

2. XI. 1947 р. В с. Глубічок скоро ввечера зробили засідку на вул. Синява. В с. В селяни-переселенки Лесняк Анастасії порозбивали вікна за те, що хотіла впустити їх до хати, відтак вибили вікна в Бездух Катерини/хата підпільника./

4. XI. 1947 р. В с. Сапогів селянин Вугера Іван зі своїм сином пригнали зі села Волківці 7 штук худоби сконфіскованої у вивезених громадян.

5. XI. 1947 р. В с. Глубічок більшовики з варнізону, які скорше робили засідку, зайшли до селянина Дмитровського Павла та, вдаючи повстанців, зажадали віддати м'яса, або курки. Коли господаря не хо-

- 7. XI. 1947 р. тіла дати курку, більшовики самі взяли, а господиню побили. В с. Сапогів місцевий стрибок Лисак М. стрінув дві жінки зі села Скоч'ятин, які скуповували яйця у людей. Одну з них побив та відібрав від неї яйця закуплені нею.
- 8. XI. 1947 р. В с. Стрільківці в год. 19-ій прийшов оперативний мрб Башкіров, Дрига та 8 бійців. Вони зайшли на весілля до с. Галаяса Дмитра, де танцювали до 23 год. Відтак пішли до с. Осадчук Миколи та казали йому покликати до себе Костацьку Михайлину. Коли вона прийшла Дрига почав протоклювати її. Коли вона нічого про "бандерівців" не хотіла говорити Дрига побив її, а опісля залишивши в хаті пішов в село. По часі прийшов Башкіров та відпустив арештовану. Коли вона прийшла "своє подвір'я, застала там Дригу, який знова почав її бити. -Тебе хто відпустив - почав кричати до неї.- Вона відповіла, що Башкіров. Ранком більшовики арештували її вдруге та забрали зі собою до Борщева.
- 20. XI. 1947 р. В с. Висічка стрибки з місцевого гарнізону зрабували в селянки Перецької Палагні 2 цнт. кукурудзи та відвезли додому до Ориніна ДСУЗ/.
- 21. XI. 1947 р. В с. Пищатинці покликали на мрб до м. Борщів с.Б'ялик Михайла та його жінку. Іх арештували тому, що Б'ялик втік із Сибіру.
- 21. XI. 1947 р. В с. Висічка місцеві стрибки розігнали з весілля Тимків Анни молодь, говорячи, що бандити вбили ім стрибка Альону/СУЗ/ На частині села Велика долина стріляли з крісів та вистрелили 3 ракети.
- 24. XI. 1947 р. В с. Мр'ямпіль більшовики арештували с. Погорецьку за те, що хтось сказав, що вона носила повстанцям істи до с. Сичків.
- 28. XI. 1947 р. В с. Більче Золоте більшовики перевели вибори голови сільради. До виборів зганяли всіх людей насильно. Хто спротивлявся того побивали. Головою вибрали с. Припхан Миколу.
- 28. XI. 1947 р. В с. Худіївці більшовики пограбували с.Веригу Михайла. Забрали: стіл, шафу, січкарю та відіхали до Борщева. Вечором 6 більшовиків ходили по селі відтак зробили засідку коло їх селянина Боднарук Василя.

Народ у боротьбі

- 1. XI. 1947 р. В с. Висічка голова колгоспу Гелецький Василь наказав десятникам, щоби вони полагодили колгоспні стаїні та жолуби, але десятники взагалі ці тієї роботи навіть не починали.
- 3. XI. 1947 р. В с. Висічка приїхав уповноважений з мрб, щоби організувати станицю стрибків. Він забрав зі собою до м. Борщів 16 молодих хлопців та казав ім внести заяви про вступлення до "істребительного батальйону". Ані один із привезених не погодився на "пропозицію" уповноваженого. Тоді їх замкнули до тюрми на один день, та це не допомогло. Більшовицькі намагання увінчалися неуспіхом.
- 4. XI. 1947 р. В с. Пищатинці приїхав партприкріплений Літвінов, Скібень та Мельник. Вони післали в село десятників, щоби ці скликали селян на мітінг. Люди не слухали десятників і на мітінг не хотіли іти. Тоді пішли в село самі більшовики, але і ім не вдалося зігнати людей на мітінг. Тоді з ними відіхали до райцентру.
- 22. XI. 1947 р. В с. Висічка партприкріплений Забродін перевів збори з селянами, яких стрибки привели під штиком. Всіх було їх 5 -Гудима Дмитро, Гудима Михайло, Кричківський Михайло, Квак Петро та Марущак Іван. Ім запропонував Забродін вступити в члени колгоспу, але ніодин з них не хотів підписати заяви. Тоді Забродін казав стрибкам арештувати їх та держати через одну

добу в заперті. Крім того страшив їх вивозом на Сибір, але це все нічого не помогло. Селяни до колгоспу не вступили.

Р і з н е

- 5. XI. 1947 р. В с. Пищатинці більшовики переводили збори. Були присутні: Літвінов, Скібель, Мельник та Савчук. Літвінов, який провів зборами, говорив про здачу м'яса та молока. Відтак говорив Скібель. Він повторив те саме, що його попередник та сказав на закінчення, щоби населення не слухало повстанців та їхньої брехні, що ніби-то буде війна і що суди прийде Америка. Цього ніколи не буде, Радянський Союз війни не хоче. Лейтенант Савчук говорив про злочинство в селі. Він закликав населення припинити крадіжки, бо в противному разі будуть строго каратися винні в злочині. Щоб запобігти злочинству належить на кожних 10 хат встановити одного вартівника. Присутніх було около 100 чол.
- 6. XI. 1947 р. В с. Шершенівка бувший секретар РК ЛКСМУ переводив мітинг, на якому старався довести населенню, що війни не буде. Говорив про те, що для США потрібні ринки збуту на промислові товари, тому мусить шукати їх в Туреччині, Греції та інших державах.
- 7. XI. 1947 р. В с. Волківці всі колгоспники справляли забаву на честь 30-тих роковин Жовтневої революції.
- 9. XI. 1947 р. В с. Глубічок Малайренко та партприкріплений Куропятніков переводили мітинг. Малайренко говорив про відновлення клубу та зобов'язав учителів співпрацювати над вихованням сільської молоді, а також з сільською адміністрацією. Куропятніков говорив про здачу молока та м'яса державі. Голова кооперативи зачитав річний білянс. Оперативний Халінін наказував селянам, щоби не приймали на квартиру "бандерівців" та їхні родини, бо в противному разі будуть виведені на Сибір. Якщо до кого прийшли б "бандерівці" нехай зголосить на гарнізон.
- 23. XI. 1947 р. В с. Др'ямпіль представники з району Морозов та Федоренко перевели з населенням збори. Морозов говорив про здачу збіжжя, молока та м'яса державі. Відтак виступив Федоренко. Він між іншим, сказав до населення: "Люди, не слухайте бандерів, що буде війна, не допомагайте їм, бо всіх, хто допомагатиме, вивеземо на Сибір. Нам допомагайте, ми вас визволили, не чекайте на війну, бо війни не буде".
- 22. XI. 1947 р. В с. Скоч'ятин стрибок Синьків вистрілював до лит. м'б Гуме - нюка дві черги з кулемета, щоби його вбити, але не попав. Тоді Гуманюк розбрав стрибка та арештованого відвіз до Борщева.
- 7. XI. 1947 р. В с. Стрідківці на вулиці знайдено два трупи бувших більшовицьких вислужників - стрибків Міркун Павла та Романського Петра.
- 13. XI. 1947 р. В с. Др'ямпіль невідомі люди постріляли більшовицьких вислужників Стахурських /3 чол./
- 9. XI. 1947 р. В с. Вільче Золоте вечером хтось вбив голову сільради Боднарук Семена.
- 25. XI. 1947 р. В с. Вільче Золоте пропала без вісті більшовицька агентка Лабановіч Вероніка.

В цілому терені переведено було ряд зборів присвячених підготовці виборів до сільських, міських, районних та обласних рад.

Район - Товстенський

Советська демократія.

19. X. 1947 р. В с. Нирків прийшов опер. Міхін з більшовиками. Вони перевели ревізію в с. Винниченко Параски. В час ревізії знайшли піл і горілки, яку випили. Селянинові Ванджура Іванові наказали дати і л горілки та закуску. Випивши горілку, пішли до с. Дунового Івана і зажадали від нього 25 кг пшеничної муки. Коли господар сказав, що не має, вони перевели в нього ревізію та знайшли муку і забрали 25 кг.
21. X. 1947 р. В с. Нирків більшовики переводили вивіз громадян на Сибір. Селянина Стасюк Петра, який лежав вже два роки хворий, стягнули за ногу з печі та на воротах винесли автомашину. Селянок Маланич Параску і Маланич Марію забрали з дитиною/босих. Селянка Пшик Анастасія, відходячи з дому цілувала пороги та проклінала більшовиків, називаючи їх голодом та дідами, вкінці сказала більшовикам, щоби застрілили її на її власній землі. Більшовик на те відповів їй: " Нічого ти і там загинеш на Сибірі."
21. X. 1947 р. В усіх селах району більшовики перевели вивіз громадян на Сибір. В час цієї акції допускались всякого рода звірств та насильства.
22. X. 1947 р. В с. Митиха Нагіряни уповноважений Новохатний і стрибок Маціборко Лев /зі с. Летяче/, стрінувши матір підпільника Вітоній Петрувело, закинув її на ший шнурок та підвісив її на дерево. По звільненні жінка ледви зайшла до хати.
22. X. 1947 р. В с. Бересток приїхало з райцентру 15 більшовиків, які вивезли на Сибір 6 родин.
22. X. 1947 р. В с. Бураківка приїхало 30 більшовиків, які вивезли на Сибір 9 родин. Днем перевели мітинг, на якому перестерігали населення, щоби не удержувало зв'язків з українськими повстанцями.
26. X. 1947 р. В с. Нирків приїхали з райцентру стрибки з секр. партії Сметаніним, який перевів мітинг. Він говорив про висилку робітників на Донбас. Захвалював притому життя на Донбасі. - "Я до істи працювати треба лише 8 годин, а відтак можна іти в кіно чи театр, - говорив Сметанін. На це відповів йому молодий хлопень Бендзар Павло: " Ми не хочемо їхати на Донбас і не хочемо того доброго життя". Більшовики вертали до райцентру з нічим, а селянам погромували вивозом молодих людей на Донбас.
27. X. 1947 р. В с. Летяче приїхало з райцентру 14 більшовиків. Миж ними були: Толкачов, Криворучка, Сметанін та Сивий. Вони перевели мітинг в справі організування колгоспу в селі. Заявили селянам, що хто не влищеться до колгоспу, того вивезуть на Сибір.
30. X. 1947 р. В с. Нирків нічю прийшло 7 більшовиків, які арештували селян: Львівського Кіндрата, довганюк Петра і Кіндрат Анастасію. Нічю оперативний Нікацін знасилував селянку Кіндрат Анастасію.
30. X. 1947 р. В с. Сверхківці більшовики переводили мітинг. Селянку Головецьку Теклю важко послали за те, що вона не хотіла іти на мітинг.
4. XI. 1947 р. В с. Нагіряни п'яні стрибки побиди безпідставно селян: Шабчук Войтиха, Шабатура Федора, Капчик Федора. Селянина Капчик Федора Маціборко/стрибок з с. Летяче/ побив вдруге, коли цей сказав, що не визнає такої держави де безпідставно б'ють.
11. XI. 1947 р. В с. Нирків оперативний Міхін з бійцями пограбував в с. Чопик Петра 2 курки та у Витрикуш Параски 30 шт. Яєць. П'яні

більшовики важко побили с. Змчук Василя і його жінку за те, що вони не хотіли сказати де перебувають "бандити".

В країні соціалізму.

29. XI. 1947 р. В с. Шутроминці приїхало кілька більшовиків з уповноваженим Криворучкою та секретарем партії Сметаніним. Вони зобов'язали село здати 50 цнт. додаткового контингенту збіжжя. Криворучка побив прикладом від кріса голову Вілради Івасеньки Федора за те, що наложений контингент не був зібраний.

Народ у боротьбі.

21. X. 1947 р. В с. Устечко більшовики вивозили громадян на Сибір. Селянин Шарварко Микола, якого більшовики вивозили/сказав до людей, які супроводили його: "Не плачте, нехай вивозять, ім вже останнє не весілля. Ми все перебудемо і завжди будемо однаковими. Нас ніхто не переродить, якими вродились такими і помremo". Селянин Шалінський сказав: "Нічого, нас вивезуть прокляті, але ім неминуча загибель, а ми все перебудемо, як будемо жити, то повернемося."

21. X. 1947 р. В с. Садки в час вивозу громадян на Сибір молода дівчина Дурчак Анна кричала до більшовиків: "Куди ви нас несеете з нашої землі?" Більшовик відповів їй: "Малчі дівушка, Сталін даунаказ вивезти всі родини бандитов". "Бог би вас скарав з вашим Сталіном, Куди нас везете, на голодову смерть? Краде побивайте нас тут. Як ви там здихаєте з голоду, то що ми будемо робити?" Так кричала дівчина. Розлючені більшовики важко побили її та вкинули на автомашину, але вона і на машині продовжала лаяти більшовиків.

Район - Заліщицький.

Соватська демократія.

2. XI. 1947 р. В с. Зозулинці більшовик з мвд Зубков побив у селянина Демчук Івана вікно за те, що цей не хотів отворити хати.

3. XI. 1947 р. В с. Зозулинці приїхало з райцентру 2-ох більшовиків, які по закінченні богослужіння в церкві скликали всю молодь до клубу, де казали підписуватись під листом до Сталіна. Більша кількість молоді повтікала, а решта задержана силою більшовиками повтікала під листом хрестик, випрабуючись, що не зміє писати.

8. XI. 1947 р. В с. Угринківці лнт. мвд Ковальчук, будучи п'яним, змивив у с. Криля Петра кухонну посудину знасилував його жінку. Потім знасилував Миронюк Анну, яка вертала з забави.

22. XI. 1947 р. В с. Зозулинці працівник РК ЛКСМУ застрілив у с. Шипітки Никифора собаку, а до жінки, яка почала лаяти більшовика сказав: "Тихо, бабо й... мать, бо і тебе зараз застрілю, так, як до собаку!"

26. XI. 1947 р. В с. Угринківці лнт. мвд Ковальчук арештував Яцків Анну, яка вертала з забави додому. Завівши її до хати Мельник Льва, знасилував її.

29. XI. 1947 р. В с. Касперівці більшовики арештували вдруге директора школи за те, що не zorganizував в школі піонерів.

В країні соціалізму

6. XI. 1947 р. В с. Касперівці приїхало з райцентру 2-ох більшовиків з місцевим/правдоподібно кандидатом в партію/сподарик Михайлом та зрабували в селян 4 вікні на прийняття в честь Жовтневої революції.

Народ у боротьбі.

неп.

30. XI. 1947 р. В Касперівській середній школі вчитель Киризов Михайло /із СУЗ/ старався заснувати піонерську організацію. Школярів зведено в одну кімнату, де Киризов став намовляти дітей, щоб записувалися в члени піонерської організації. Коли вчитель вийшов з класу всі учні повтікали через вікна. До школи не мають охоти ходити, бо там кажуть їм вступати в піонери. Одна із учениць 12-літня Р. М. сказала: "до піонерів не запишуся. Піонери - це малі чортенята, а Сталін найбільший дідько". Інша учениця П. М. сказала: "Я люблю свій народ, свою Україну і хочу її служити, а більше нікому. Я до піонерів не запишуся."

Р і з н е

- 1. XI. 1947 р. В с. Влищанка приїхало з райцентру 2-ох більшовиків, які покликали до себе комсомольців, щоб вони підписали лист до Сталіна. Щоби законспірувати комсомольців перед місцевим населенням більшовики визвали около 35 чол., одначе прийшло лише 5. Вечором без одного підпису більшовики вернули в райцентр.
- 15. XI. 1947 р. В с. Бедриківці більшовики розбили родинні гробовень баронів Турнавських/бувший власник місцевого фільварку/. В гробівці було кілька шкляних домовин. Їх більшовики розбили і забрали з трупів золоті обручки та інші дорогі цінності.
- 21. XI. 1947 р. В с. Бедриківці нач. мвд ст. лит. Овчаренко, прокурор Шушко, ст. лит. мвд Чихунін з бійцями фотографували ліквідованих сексотів. О год. 13-ій перевели передвборчий мітинг.
- 13. XI. 1947 р. В с. Дзвиняч більшовики перевели ревізію у священика, школі, а відтак в селянина Найдан Максима.

Район - Чортківський

Советська демократія.

- 2. XI. 1947 р. В с. Милівці в час служби Божої п'яний уповноважений по здачі молока і м'яса зайшов до церкви. Тут підійшов до престолу та став викрикувати до людей, лаючи, за те, що вони не здають контингенту. Люди почали виходити з церкви. Тоді секретар сільради це з одним чоловіком вивели Юпкова зга пішли з ним до сільради. Звідсіль Юпков потелефонував до Гусачова, щоби цей скоро приходив, бо його бандити б'ють. Гусачов по короткому часі прибув з бійцями, але побачивши, що Юпков п'яний, відійшов в напрямі села Улашківці.
- 30. XI. 1947 р. В с. Хем'яківка більшовики визвали до райцентру Петраз Михайла та Бартків Панька на роботу. В нагороду обіцяли їм златошному мануфактурою. Коли вони з'явилися на зазив і їх придержано на мвд протягом двох днів. На протоколі питали про "бандитів".

Р і з н е

8. XI. 1947 р. В с. Нагірянкя в фермазаводі відбулася забава присвячена роковинам Жовтневої революції. Під час забави с. Кузь Іван вбив с. Запелюного Станіслава/поляка/.

Постій дня, 5 грудня 1947 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т
за місяць грудень 1947 р.

Заліщицький район.

Советська демократія

30. XI. 1947 р. В с. Колодрібка більшовики зайшли до с. Присяжнок Олексі, де застали Верстак Анну, яка була вивезена дня 21. X. 1947 р. І під час подорожі втекла з вагону. Її запитали більшовики де бандити. Коли дівчина відповіла, що не знає нічого про жодних бандитів, вони почали її бити, відтак, арештувавши, повели її на польське приходство. Тут, скинувши з неї одягу, почали знущатися над нею. Били по грудях, голові, ногах, животі. Побиту до непритомності дівчину вкинули до холодної кімнати. Крім того більшовики пограбували в неї 500 крб.
1. XII. 1947 р. В с. Бедриківці більшовики грабували у селян бараболу на контингент. Селянку Катю Марію, яка зобов'язана була здати 80 кілограмів бараболі назвали різними вульгарними словами, а за те, що вона назвала їх голодю та бандитами, пограбували в неї 5 цнт. картоплі.
7. XII. 1947 р. В с. Бедриківці приїхав нач. мід лит Овчаренко з 5-ма бійцями, щоби познайомити виборців зі своєю біографією, бо він по цьому селі "балотувався". Селян насильно зігнали бійці до клубу, де відбулися збори.
9. XII. 1947 р. В с. Синьків/Вогданівка/ оперативний Івашенко намагався в час протоколювання с. Когут Марії знасилувати її. Він подер на її сорочку та обірвав коло убрання гудзики, але селянка почала голосно кричати і напасник був змушений її залишити.
12. XII. 1947 р. В с. Колодрібка нічю більшовики /8 чол./ одягнені по-цивільному прийшли до селянина Герман Гриця та питали його про Верстак Анну. Коли селянин відповів, що нічого про таку не знає вони забрали його зі собою, щоби він показав де мешкає Борц Гриць. У Борца питали також про Верстак Анну та жінку господаря Агафію і його самого важко побили, називаючи бандитами. Нізі ночі побили теж Присяжнюка, питаючи і його про Верстак Анну. На дорозі побили кількох стрічних хлопців. В селянці Соколівської Василю застали 4-ох хлопців, яких теж побили.
17. XII. 1947 р. В с. Синьків оперативний Івашенко з кількома бійцями на відтинку села трзв. Швабівка ходив по під вікна та підслухував розмови селян по хатах.
18. XII. 1947 р. Вес. Костільники більшовики побили с. Левчук Марію за те, що вона не хотіла дати їм істи.
24. XII. 1947 р. В с. Дзвиняч лит. Ковальчук з бійцями зайшов до с. Костинюк Луки в якого забрали збіжжя селянина Никорук Дмитра, який скривається перед більшовиками. Цього ж самого дня більшовики зловили Никорук Дмитра і його жінку, яких важко побили в місцевій сільраді, а відтак о год. 15 -ій відіхали до райцентру.
30. XII. 1947 р. В с. Зозулинці прийшов член РК ЛКСМУ Липка з трьома комсом'яцями та закадав у голови сільради олію, горілки і м'яса для Мікульського /II-й секр. РК ЛКСМУ/, який жився.

Різне

8. XII. 1947 р. В с. Дзвиняч вечером два більшовики ходили по хатах та розпитували про більшовиків, вдаючи перед населенням українських повстанців. Притому просили у селян харчів, але провокація

ім не вдалася, бо селяни пізнали їх та нічого не хотіли говорити ні давати істи. Цього вечора вони зайшли до стаї місцевого священика та хотіли правдоподібно вкрати коня, але священик, почувши гуркіт, вийшов з хати та прогнав їх. Після цього вони зайшли до с. Візньок Михайла та казали везти себе на друге село іби українських повстанців, але за селом казали везти себе до райцентру.

7. XII. 1947 р. В с. Бедриківці 4 повстанці вечеряли в одного селянина, де хати ввійшло трьох більшовиків. Повстанці крикнули до них: "руки вгору" та роззброїли всіх трьох - лейтенанта мвд і двох працівників мізнагу по р-ну.

19. XII. 1947 р. В с. Кулаківці приїхав секретар ІІІ КН/С/У по кадрам Удо-денко, який "балотувався" по цьому ж селі. По його служенні більшовини зігнали людей до клубу, де Удоденко розказав ім свою біографію. "Від імені села" привітав Удоденка запрода-нець - комсомолец Вітов, комсомолка-агентка Гліган Ольга та голова клубу. Вони запевнили, будь-то би від свого села, що віддадуть всі голоси за партію Леніна-Стадіна, бо вона провадить їх від перемоги до перемоги, вона дбає і піклується про них, подаючи постійно допомогу. Вечором Удоденко виїхав в сторону с. Синьків

20. XII. 1947 р. В с. Кулаківці в місцевій ІІІ учителька Могильченко/із СУЗ/ лаяла дітей за те, що вони не прийшли до школи в день св. Миколая і що вірують у Бога, як їхні "журні" батьки. "Он за Збручем не вірують у Бога і тому багато мудріші. Нема жодного Бога - це видумка понів" - сказала вона.

20. XII. 1947 р. В с. Синьків Іващенко з кількома бійцями ходив по подвір'ях і збирав противиборчі леточки. Цього ж дня партприкріплений Олійник перевів збори, на яких сказав, що це певно-десятьки порозкидали леточки. Тоді відізався один з десятичників: "Хто знає хто це порозкидав леточки, може й ви самі. От у вас на плечах леточка". Олійник спантеличений зірвав листівку і мовчки відпустив десятичників.

Борщівський район

В країні соціалізму.

13. XII. 1947 р. В с. Висічка стрибки з місцевого гарнізону зрабували в селянши Шаруцка Катерини одну фіру дров, яку відвезли до міста Борщів для мвд.

23. XII. 1947 р. В с. Пидатинці з висічанського гарнізону прийшло 3-ох стрибків до с. Кормин Палагні та забрали насильно в неї останні дрова з подвір'я.

Советська демократія.

1. XII. 1947 р. В с. Рабинці прийшло 7 більшовиків з оперативним Кулішовим. Перевели стислу ревізію в с. Лукій Гафії та вечором зробили завідку у Павинка Володимира і на вулиці Чолик. Стрічних селян задержували, перевіряли та забирали в них документи.

1. XII. 1947 р. В с. Шупарка 7 більшовиків перевели ревізії в с. Дуплавого Василя і в Дуплавого Остапа. В не ревізії забрали кожух в Дуплавого Василя.

3. XII. 1947 р. В с. Кривче Г. більшовики арештували се: Гирин Марію, Плеву Григорія, Бобик Михайла та Солосій Івана за те, що вони не погодилися бути кандидатами до місцевої ради депутатів. Арештованих задержали через кілька днів в райцентрі, а відтак відпустили домів.

5. XII. 1947 р. В с. Олексинці приїхало 40 більшовиків, які перевели загальні ревізії в цілому селі. Відтак арештували та забрали до райцентру слідуєчих селян: Николин Павла, Николин Івана П. Ніюлин Матія, Николин Демка, Берладин Амбросія, Якимшин

Івана, Шпак Томка, Чикурлії Павла, Чикурлії Василя, Бунякського Федора, Коментарівського Петра, Котовус Антона, Наконечного Дмитра, Левенець Василя, Волибрух Лукима, Вирозуб Миколу та Сохацького Якова. Після перепротоколювання до дня 16. XII. 47 р. були всі випущені.

5. XII. 1947 р. В с. Салогів місцеві стрибки забрали в с. Порожук Василя 1 літру олію та втрафували його на 300 крб за те, що не хотів іти слухати читання конституції.
7. XII. 1947 р. В с. Висічка місцеві стрибки з гарнізону пішли до с. Стифішин Михайла красти кури. Коли господар вчув крик курей, вийшов на подвір'я та почав називати стрибків бандитами та зодіями. Вони, щоб покарати селянина перевели в нього ревізію, під час якої вкрали 1 буханець хліба.
8. XII. 1947 р. В с. Юр'ямріль зі сторони с. Вільче Золоте пополудні прийшло 4 більшовики. Вони дійшли до с. Ткачик Дмитра, в якого запитували про більшовиків. Від нього пішли до с. Українець Петра та сказали йому йти з ними в село. За те, що він відмовився йти з ними зажадали від нього одно убрання. Селянин зняв зі себе убрання і дав більшовикам. Тоді більшовики загрозили йому розстрілом, якщо б він кому про те сказав. Вечором зустрілися зі стрибками, а не порозумівшись, почали стріляти, в наслідок чого згоріла стодала в с. Савкун Анни.
12. XII. 1947 р. В с. Глубічок більшовики з гарнізону в числі 8 бійців перевели ревізію в Макгонів Вікторії, де знайшли бандаж та застрики. Крім того знайшли дві революційні пісні записані на папері, заарештували дочку її Марію/ур. 1929 р./.
13. XII. 1947 р. В с. Юр'ямпіль приїхав з с. Королівка партприкріплений Морозов з 4-ма стрибками. Вони зігнали людей до клубу на збори. Морозов влився та наказав стрибкам не випускати людей з приміщення, а сам потелефонував до начальника гарнізону в с. Королівка, щоб прислав якнайскорше бійців, бо тут діється непорядок. По короткому часі приїхали більшовики з с. Королівка, а побачивши, що Морозов п'яний від'їхали назад.
14. XII. 1947 р. В с. Глубічок в 8-ій год. вечора 3-ох більшовиків ходило по хаті та підслухували, що говорять в хатах селяни. В с. Савкундяк Людвину перевели ревізію.
17. XII. 1947 р. В с. Висічка стрибки з місцевого гарнізону зайшли в 23-ій годині до сільради. Стрибок Відецький, кидаючи свого автомата на стіну, застрілив дижурного Новіцького Василя. Справдується, що це сталося випадково.
17. XII. 1947 р. В с. Шупарка більшовики зловили під час ревізії с. Антонюк Анну, яку поводивши по селі, застрілили на "Базевім куті". Трупа забрали до райцентру. Партизень Савчук нахвалявся, що таке чекає всіх "бандитів".
19. XII. 1947 р. В с. Худівці приїхав партприкріплений та примушував людей підписати акт про перехід на православ'я. Акт підписали: Гордій Михайло, Мизюк Федір і Вівчарук Тимош. Вони оправдувалися, мовляв, нічого не допоможе мусять підписати, щоб не поїхати на Сибір. Селянам, які ставали в обороні церкви, більшовики сказали, що вони з бадерівські прихвостні і можуть помилитися, висетупаючи проти Радянського Союзу.
20. XII. 1947 р. В с. Висічка приїхав нач. МГБ Завригін та оперативний Дрига зі своїми бійцями. Завригін, побачивши противибірчі листівки, запитав стрибків де вони були, що "бандити" розліпили листівки. Стрибки відповіли, що листівки появилися днем. Тоді більшовики пішли враз зі стрибками в село, розпитуючи людей хто розліпив листівки. Зайшли до Грицак Петра та перевели в нього ревізію. В час ревізії підкинули листівки, які нібито знайшли. Зараз його арештували та ліквідували все його майно. Арештували також його брата Грицак Михайла. Відтак пішли до Касків Анни, де шукали за криївкою. Господині наказали прийти другого дня до райцентру та зголоситися на РО МГБ. Цього ж дня арештували

- 20. XII. 1947 р. с. Гаразду Люську/полька/ та від'їзали до райцентру. В с. Др'ямпіль прикріплений Морозов арештував с. Стрільчук М. та замкнув його до кюстела за те, що він не хотів дати стрибкам істи.
- 20. XII. 1947 р. В с. Кривче-Н. прикріплений Зайцов зганяв дівчат, щоби прибрали виборчу дільницю.
- 21. XII. 1947 р. В цілому районі відбулися вибори до сільських, районних та обласних Рад депутатів. В кожному селі в цей при виборчій урні було від 7 до 15 більшовиків. Ще ввечером дня 20. XII. 47 р. більшовики зганяли до сільрад десятників та виборчі комісії, щоби вночі зганяли людей до виборчих дільниць. В селах: Бабинці і Шумарка більшовики ще ввечером зганяли людей на вибори. Дуже багато селян не взяло участі у виборах. За них "прого - лосували" самі більшовики. Перевівши вибори більшовики виїхали до райцентру, забираючи зі собою урни.
- 26. XII. 1947 р. В с. Висічка секретар РК КП/б/У Терещенко переводив збори в справі організації нових членів в колгосп. Коли стрибки привели селян Терещенко сказав їм підписати зараз заяви про вступлення до колгоспу, а ні, то нехай приготують собі на завтра сухарі, бо пойдуть на Донбас. Дегтух Михайло та Малинчук Василь підписали заяву, рента не підписала.
- 26. XII. 1947 р. В с. Висічка виїзна сесія райсуду засудила с. Біячок Івана на 1 рік позбавлення волі за підроблювання контингентових карток. Засудив теж с. Васильців Романа, який повідомив про те, що Біячок підробляє контингентові картки.
- 27. XII. 1947 р. В с. Висічка секретар РК КП/б/У Терещенко і Забродін перевели збори в справі колгоспу. Стрибки привели силою 10 селян, яким Терещенко заявив, що вони або ще цього смілого дня внесуть заяви до колгоспу, або пойдуть зараз на Донбас. Застрашені селяни подали заяви. Селянам : Германові Миколі, Маруцакові Михайлові та Мельничукові Миколі Терещенко казав зібратися в дорогу, бо вони пойдуть на Донбас, їх до колгоспу не приймається. Цього ж дня стрибки забрали в с. Герман Миколи віз, борошки і плуг та відвезли до місцевого колгоспу.

Рівне.

- 11. XIII. 1947 р. В с. Чидатинці відбулась стріча ^{з населенням} кандидата в обласну Рад депутатів Дорофеева Захара Миколаєвича. Суди більшовики привели людей із сіл: Стрільківці та Висічка, а також місцеві не прийшли добровільно. Присутніх на зборах було около 100 чел. На зборах виступив голова сільради Стрільківці, який сказав: "чоди ми маємо голосувати за Захара Зарашевича, ні перепрошу, я забувся, то за Дорофеева". Загальний сміх поміг йому закінчити свою "промову". Відтак виступив голова сільради с. Чидатинці, який передав голос Дорофееву. Дорофеев розказав свою біографію, дещо про мудрість і міць партії та запевнив населення, що поступатиме так, як наведе партія. Час до часу переривала промову. Грали гімн.
- 3. XII. 1947 р. В с. Олексинці невідомі люди вбили голову сільради Пиколин Петра та селянку Валовську Марію.
- 16. XII. 1947 р. В с. Шершенівці ввечером українські повстанці стрінули на вулиці стрибка, якого застріли. Стрибок родом із ОУЗ прізвисько невідоме/.

Скалатодільський район

Советська демократія

- 2. XII. 1947 р. В с. Бурдяківці місцеві стрибки перевіряли чітку конституції. Під час перевірки вибили в с. Гуляревича вікна. Другого дня ви-

правдували свій вчинок тим, що господар не хотів відчинити хат-
ти.

4. XII. 1947 р. В с. Іванків 3-ох більшовиків з місцевого гарнізону зайняли-
до с. Лудків та перевели ревізію. Під час ревізії вкрали 1 л
олію та 5 кг цебулі. Коли господиня заглянула в них вкраде-
ні речі почала лаяти більшовиків та хотіла відібрати своє
добро. Тоді один із більшовиків копнув господиню в коліно,
так сильно, що вона повалилася на землю. Тоді більшовики
відійшли, забираючи здобичу.

6. XII. 1947 р. В с. Пилатківці відбулась зустріч кандидата в депутати об-
ласної Ради депутатів Овчар Марії Михайлівної з населенням.
День перед зустріччю більшовики з гарнізону наказали десят-
никам приготувати добрий обід, зігнати населення до приго-
ваної кімнати та чекати приїзду кандидата. Около год. 8-ої при-
їхала до села оркестра/16 чол./ за нею автомашиною 20 біль-
шовиків з мвд, а вкінці третьою, легковою машиною приїхала
кандидат в депутати Овчар Марія, голова РВК Наконечний та
II-ий секретар РК КП/б/У Тимошенко. З приїздом кандидата
оркестр заграв гімн Радянського Союзу, а відтак виступив
Наконечний, який відкрив мітинг та передав казхих слово кан-
дидатові. Овчар Марія Мих. розказала свою біографію, звер-
таючи увагу населення на своє соціальне походження/бідняк/
та на приналежність до комсомолу. Згадана Овчар Марія похо-
дить з с. Озеряни, де працює учителькою НСН. Після мітингу
оркестр відграв гімн Радянського Союзу, "гості" пішли на обід
до с. Ваврик Степана, а відтак відїхали в райцентр.

7. XII. 1947 р. В с. Іванків відбулась подібна зустріч кандидата в депутати
обласної Ради. На мітингу виступив голова РВК Наконечний,
який старався виказати всі "блага" створені радянським гро-
мадянам на підставі конституції СРСР. Крім того виступав
проти УПА, говорячи, що "бандитизм з УПА вже запродали себе
змериканському імперіалізму, а тепер хотять за продати весь
український народ." Після Наконечного виступив III-ий секре-
тар РК КП/б/У Трошенко. Він відвигнув Сталіна кандидатом в
депутати села Іванків та піддав свою пропозицію під голосує-
вання. Коли ніхто з селян не піднісв руки "за", Трошенко
повторив свою пропозицію вдруге та втретє, але ніхто з се-
лян навіть не ворухнувся. "Значить всі годитесь висунути
товариша Сталіна в кандидати", сказав розгублений дещо Тро-
шенко та казав записати в протоколі, що "населення села
Іванків з великим ентузіазмом і овацією видвинули першим
кандидатом в депутати іванківської сільради тов. Сталіна.
Після виступу Трошенка населення почало розходитися домів,
але більшовики, які стояли довкруги задержали його та каза-
ли слухати це кандидата Овчар Марії, яка повторила те саме,
що вже говорила в с. Пилатківці попереднього дня.

10. XII. 1947 р. В с. Бурдяківці відбулась зустріч кандидата в депутати обл.
Ради Овчар Марії Мих. з населенням цього ж села. З нею при-
їхав голова РВК Наконечний та 20 більшовиків охорони. Зус-
тріч відбулась в приміщенні місцевого клубу. Перед клубом на
дорозі зроблені були вітальні ворота, біля яких стояла по-
чесна стійка. Коли автомашина появилась перед воротами, їс-
теї вийшли вітати хлібом, сілтю. Збори відкрив Наконечний та
віддав слово Овчар Марії, яка розказала свою біографію, а в
відтак перейшла до "найдемократичнішої" конституції. "Чи ми
могли би мати в будь-якій іншій країні таке щасливе і зможе-
не життя, як оце в радянській? Ні! Ми про це могли колись
лише мріяти"- говорила вона.

14. XII. 1947 р. В с. Лянівці відбувся мітинг присвячений зустрічі кандидатів
в депутати обласної та районної Рад. Виступали на мітингу
Овчар Марія та кандидат в депутати районної ради Мадина Ми-
кола. Крім них виступив голова РВК Наконечний, який накинув-

ся з лайкою на населення. "Ви годуєте бандитів, ви даєте харчі тим зрадникам українського народу, що продали себе капіталістичній інтервенції. Ви помагали їм спалити сільський клуб. Якщо не пірвете з ними зв'язків, або не підете голосувати, то всіх повивозимо на Сибір," кричав розлючений. Відтак почав ласкавіше: "Скажіть своїм бандитам, щоби до виборів зголосилися, а все буде їм прощено. Скажіть, що як тепер не прийдуть, то воші їх з'їдять."

21. XII. 1947 р. В цілому районі відбулися вибори до місцевих, районних та обласних Рад Депутатів. У день виборів були по деяких селах у виборчих дільницях організовані буфети. На них складалася недоброякісна самогонка, декілька пачок папіросів та на закуску булочки та разовий хліб, який зібрані день наперед по селах. Крім того в деяких виборчих дільницях грали музика. У танцях брали участь лише більшовики і учительки із СУЗ. Голосування в багатьох селах покінчено було до полудня. В селах, де затягалось довше, більшовики собі радили в той спосіб, що самі викидали бракуючу кількість бюлетенів в урни, а селянам які приходили після того голосувати казали прийти пізніше. Так зробили в с. Туринське та Іванків. На це нарадив виборчу комісію голова РВК Наконечний та секретар РК КП/б/У Троценко. У виборах в цілому терені не взяло участь всього 5% виборців.

22. XII. 1947 р. Зі с. Іванків, Гуштинка і Березанка більшовики вигнали з села по 10-15 фір, які возили з лісу дрова до райцентру для партійців. За виконану роботу доставщикам нічого не заплатили.

Різні

7. XII. 1947 р. В с. Вербівка невідомі люди застрілили голову сільради Дрозду Миколу.

8. XII. 1947 р. В с. Іванків невідомі люди понищили в хаті-читальні всі претрети.

9. XII. 1947 р. В с. Вербівка відбувся похорон голови сільради, вбитого дня 7. XII. 47 р. На похороні виступив з промовою директор місцевої школи Фальшон Олександр/із СУЗ/. Крім нього виступив з промовою начальник залуцьких стрибків Булатов, який критикував гомтро вбивників, називаючи їх бандитами. "Є багато людей, які тішаться смертю Дрозди, але ми знаємо про них. Ми зк в коротці розчитаємося з ними. Вони скривають таких же бандитів, які вбили оце Дрозду," проголосив Булатов. Продовжуючи свою промову, сказав: "Ви думаєте, що якщо тут прийшла би Америка, то краще вам жилобся? Ні? Ви всеодно були б рабами." Своєю промовою Булатов закінив кличем: "Смерть англо-американським націоналістам."

12. XII. 1947 р. Всі сільради скала-подільського району одержали наказ з РВК виготовити до дня 1 січня 1948 р. списки чоловіків від 18-45 років життя, жінок від 18-40 років життя, коней від 3-ох вгору та списки корів, овець, свиней та домашньої птиці.

16. XII. 1947 р. В с. Іванків приїхав голова РВК Наконечний та І-ий секретар РК КП/б/У Бубенцов, а також завідувач культурним сектором. Вони оглядали приміщення хаті-читальні та сказали завклубом Шахулякуд, щоби організував відбудову клубу, на яку уряд асигнував 2000 карбованців. Будучи у сільраді Бубенцов сказав: "Які ті родини бандеровські дурні, що криються від радянської влади. Нехай би вписалися до колгоспу та й жили б собі спокійно в своїх хатах."

21. XII. 1947 р. В с. Ланівці в час голосування с. Сломінський із своєю жінкою Оленою, вкинувши бюлетені в урну, купив в буфеті горілки, замість якої дістав воду. Випивши чарку, кинув нею до землі

24. XII 1947 р.

та закричав: "Ходім жінко нехай їх шл'як трафить, які вони брехані. Не варто було голосувати, бо і тут нас обдурили". На цей крик прийшов з другої кімнати нач. воєнкомату кап. Точилкін та запитв, що сталося. Коли йому розповіли, він наказав замкнути буфет, насваривши оперативного Венкеля і продавчиків.

В м. Скала Подільська відбулася районна конференція ЛКСМУ. На конференцію прибули делегати всіх первинних організацій із сіл крім с. Турильча, Залуча і Гуштина. Перший виступив на конференції ІІ-ий секретар РК КП/б/У Тимошенко, який відкрив її. До президії ввійшли: Тимошенко, представник з області, І-ий секретар бувшого РК ЛКСМУ Тарасенко, ІІ-ий секретар РК ЛКСМУ Юпович, секретар первинної комсомольської організації села Бурдяківці та інші, прізвища яких невідомі.

Тимошенко у своїй промові вимагав осудити діяльність бувшого РК ЛКСМУ, щоби вирішити, чи можна вибрати новий, чи залишити старий. Закликав теж перевірити діяльність ревізійної комісії при РК ЛКСМУ.

Відтак позвітував член ревізійної комісії про діяльність, яку представники РК КП/б/У безпідставно скритикували.

Дальше виступив секретар первинної комсомольської організації с. Бурдяківце Хомішин, який говорив про велике число членів свєтліорганізації, про поміч яку він одержав від РК ЛКСМУ в боротьбі з "українсько-німецькими націоналістами", яку ведуть бурдяківські комсомольці, але згадав теж про непевність деяких членів, які в час виборів розліплювали противиборчі листівки.

Ю виступі Хомішина виступали ще І-ий секр. комсомольської первинної організації при школі в с. Озеряни Буря, працівник райклубу Харжевський, працівник редакції газети "Радянський селянин" та Колодрусєвка, які в коротких промовах критикували, або удобрювали роботу бувшого РК ЛКСМУ. Деякі комсомольці досить позитивно відмітили роботу ІІ-го секретаря РК ЛКСМУ як солідного організатора і натхненного працівника, комсомольця - організатора - Юпович, яка найбільше зі всіх секретарів допомогла вільським первинним організаціям. Завдяки її праці число членів комсомолу зросло з 140 на 280.

Сильній критиці піддано працівника при РК ЛКСМУ Коблова, який керуючи географічним гуртком при райклубі, відчитав лише один урок за цілий рік.

Після цього виступив керівник школи в с. Вербівка Фалзон О. який нарікав на РК ЛКСМУ за те, що він не давав йому помічі в роботі. Крім того жалувався на місцевих комсомольців, що вони нічого не роблять, бо бояться. Все практичну роботу виконує він сам. "Якщо мені райком буде допомагати більше в роботі, то ми викоринимо рештки націоналізму в с. Вербівка", - закінч в він

Ю обговоренні роботи РК ЛКСМУ партійні представники визнали її задовільною і тому залишився його склад надалі незмінним.

До складу ревізійної комісії ввійшло 31 чол. Голова - Колоскова, заступник Золотова, члени - Гончарик Іван, нач. клз Годуляк Петро, Коблов і інші.

На закінчення конференції зредаговано лист до Сталіна, Хрущова та Кагановича, а також вибрано делегата на обласну конференцію, яка відбудеться в березні 1948 р.

Постій, дня 5. I. 1947 р.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 72
(сімдесят два) _____ аркушів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____
+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Голов. мех. _____ Г _____
Посада (підпис)
20.06. _____ 2018 року

Г. Меху _____
(ініціали (ініціал імені), прізвище)